



Ministry of Labour

ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ISSN 1905-6907



สถานการณ์แรงงาน ไตรมาส 4 ปี 2549

(ตุลาคม-ธันวาคม 2549)



สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงาน



Ministry of Labour

สาส์นอวยพรปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำลังจะมาถึงนี้ ผมในนามของข้าราชการกระทรวงแรงงานทุกคน ขอส่งความสุข ความปรารถนาดีมายังทุกท่านด้วยความจริงใจ และขอยืนยันว่าจะมีความตั้งใจ และมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของกระทรวงแรงงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารแรงงานและการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานทั้งหลาย ทั้งด้านการจัดหางาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการแรงงาน การประกันสังคม ภายใต้นโยบายโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ประหยัด และเป็นธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้ประกอบกิจการ ผู้ใช้แรงงานและประเทศชาติ เป็นสำคัญ

ในรอบปีที่ผ่านมา บางสถานประกอบการอาจจะมีปัญหาความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ในบางเรื่อง บางประเด็น ซึ่งจำเป็นต้องร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ในส่วนของกระทรวงแรงงานซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง พร้อมและยินดีรับฟังทุก ๆ ประเด็นปัญหา ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีและสันติสุข ในสถานประกอบการและในวงการแรงงานโดยรวมกระทรวงแรงงานยินดีที่จะร่วมปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับคณะตัวแทนผู้ที่เดือดร้อน ทั้งกลุ่มลูกจ้าง นายจ้าง หรือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จ โดยรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยกระทรวงแรงงานมีนโยบายชัดเจนในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเบื้องต้น ภายในสถานประกอบการด้วยระบบทวิภาคีเป็นลำดับแรก และระบบไตรภาคีในลำดับต่อมา หรือหากมีความจำเป็นจะให้ผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ ในทุกระดับได้เข้าร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหา ในเชิงนโยบายร่วมกับกระทรวงแรงงานก็สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ ภายใต้หลักการของการสร้างความสมานฉันท์ และความสันติสุขในวงการแรงงานที่ยั่งยืนตลอดไป

ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ผมขออวยพรให้พี่น้องผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบการทุกท่าน จงประสบความสุข ความสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่เหมาะสม กับความมานะพยายามและความตั้งใจในการทำงานมาตลอดทั้งปีที่ผ่านมา

(นายอภัย จันทนจุลกะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

คำนำ

กระทรวงแรงงานได้จัดทำสถานการณ์แรงงานขึ้น อันเป็นผลจากการลงนามใน คำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง แรงงาน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านแรงงาน ตัวชี้วัดที่ 3.3 ร้อยละความสำเร็จของการนำเสนอรายงานสถานการณ์แรงงานรายไตรมาสและประจำปี โดยการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ท้าทายสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานนี้ ได้ดำเนินการเป็นปีที่ 2 ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจและแรงงานที่สำคัญ ข้อมูลตัวชี้วัดภาวะแรงงาน รวมถึงข่าวสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน อาทิ แรงงาน ไทยในต่างประเทศ เก็บข่าวมาฝาก ผลงานวิจัยที่น่าสนใจในคอลัมน์สารพันงานวิจัย เป็นต้น เพื่อ มุ่งหวังเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

รายงานสถานการณ์แรงงาน กำหนดจัดทำเป็นรายไตรมาส ฉบับนี้เป็นรายงานประจำ ไตรมาส 4 ปี 2549 ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2549 เพื่อให้รายงาน สถานการณ์แรงงาน สามารถเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงได้ใช้ข้อมูลเบื้องต้น หรือข้อมูลประมาณการของหน่วยงานต่าง ๆ มาประกอบการวิเคราะห์จัดทำรายงาน ทั้งนี้ กระทรวง แรงงาน ได้เผยแพร่สถานการณ์แรงงานทุกไตรมาสที่จัดทำขึ้นใน Website ของกระทรวงแรงงาน โดยสามารถติดตามรายละเอียดสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้จาก Website www.mol.go.th

ข้อมูล ที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นผลมาจากความร่วมมือใน การสนับสนุนข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม และหน่วยงานภายนอก อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฯลฯ ร่วมด้วย กระทรวงแรงงานจึงขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป



(นายจุฑาธวัช อินทรสุขศรี)

ปลัดกระทรวงแรงงาน

กุมภาพันธ์ 2550



สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม	5
สถานการณ์แรงงาน	7
➤ กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน	7
➤ การส่งเสริมการมีงานทำ	15
♣ การจัดหางานในประเทศ	15
♣ ความต้องการแรงงานภาคเอกชน	21
♣ แรงงานต่างด้าว	26
♣ แรงงานไทยในต่างประเทศ	28
➤ การพัฒนาศักยภาพแรงงาน	32
➤ การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ	34
♣ การตรวจแรงงาน	34
♣ การแรงงานสัมพันธ์	40
♣ การเลิกจ้างแรงงาน	43
♣ การสวัสดิการแรงงาน	44
➤ การประกันสังคม	45
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	49
อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	57
แนะนำผู้บริหารกระทรวงแรงงาน	58
มูลนิธิ “KOILAF”(Korean International Labour Foundation) เชิญผู้แทนไทยดูงาน	
การบริหารแรงงานในเกาหลี	60
สารพันงานวิจัย	63
เก็บข่าวมาฝาก...	71
ตารางภาคผนวก	76

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน ไตรมาส 4 ปี 2549 มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ระบุว่าเศรษฐกิจไทยในไตรมาสสามขยายตัวร้อยละ 4.7 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 5.0 ในไตรมาสที่สอง และร้อยละ 6.1 ในไตรมาสแรก โดยเป็นการชะลอตัวลงของการลงทุนและการบริโภคทั้งของภาคเอกชนและรัฐบาล ปริมาณการส่งออกขยายตัวในอัตราชะลอตัว แต่ปริมาณการนำเข้าขยายตัวมากขึ้น ดังนั้นแรงกระตุ้นจากการค้าระหว่างประเทศจึงชะลอตัวลงเช่นกัน อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเท่ากับร้อยละ 3.6 ชะลอตัวลงจากครั้งแรกของปี เนื่องจากในครึ่งหลังปีที่ผ่านมาได้มีการปรับราคาสินค้าขึ้นมาเป็นบวก ประกอบกับราคาน้ำมันที่ลดลง

สถานการณ์ด้านแรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน ประชากรมีจำนวน 65.45 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 36.80 ล้านคน ผู้มีงานทำ 36.24 ล้านคน ผู้ว่างงาน 0.47 ล้านคน ผู้รอฤดูกาล 0.09 แสนคน

การมีงานทำ ผู้มีงานทำจำนวน 14.88 ล้านคน หรือร้อยละ 41.07 ทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำ จำนวน 21.36 ล้านคน หรือร้อยละ 58.93 ทำงานนอกภาคเกษตร โดยทำงานในสาขาการผลิตมากที่สุด จำนวน 5.63 ล้านคน หรือร้อยละ 26.37 รองลงมาคือการขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ จำนวน 5.41 ล้านคน หรือร้อยละ 25.31 และผู้มีงาน

ทำส่วนใหญ่มีการศึกษาค่ากว่าประถมศึกษา จำนวน 12.24 ล้านคน หรือร้อยละ 33.78

การว่างงาน ผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 4.72 แสนคน หรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.28 ภาคที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือร้อยละ 1.50 รองลงมาคือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.32 และ 1.31 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร มีอัตราการร้อยละ 1.13 และระดับการศึกษาที่มีผู้ว่างงานสูงสุด คือ ระดับอุดมศึกษา จำนวน 1.12 แสนคน หรือร้อยละ 23.8 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

แรงงานนอกระบบ ผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวน 21.8 ล้านคน หรือร้อยละ 61.5 โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจะทำงานในภาคเกษตรจำนวน 12.55 ล้านคน หรือร้อยละ 57.50 นอกภาคเกษตร 9.27 ล้านคน หรือร้อยละ 42.5 โดยอุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุดคือ การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 3.72 ล้านคน หรือร้อยละ 40.12 รองลงมาคือโรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 1.7 ล้านคน หรือร้อยละ 18.37 ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุดคือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 11.37 ล้านคน หรือร้อยละ 52.10 สำหรับด้านการศึกษาแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 9.75 ล้านคน หรือร้อยละ 44.69

ผู้สูงอายุ จากข้อมูลล่าสุดปี 2548 พบว่ามีผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานประมาณ 2.6 ล้านคน



หรือร้อยละ 38.8 ของผู้สูงอายุทั้งหมด โดยกลุ่มผู้สูงอายุที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน 1.7 ล้านคน หรือร้อยละ 65.2 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมดและอาชีพที่ทำส่วนใหญ่มีอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 1.52 ล้านคน หรือร้อยละ 58.57 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด สำหรับการว่างงานของผู้สูงอายุในปี 2548 มีจำนวน 5,500 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ของผู้สูงอายุทั้งหมด

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม – ธันวาคม) ปี 2549 นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่างจำนวน 118,981 อัตรา โดยมีผู้สมัครงาน 77,578 คน ตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และภาคกลางถึงร้อยละ 36.36 (43,257 อัตรา) และร้อยละ 34.24 (40,743 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด และการบรรจุนานจะมีอัตราบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่างร้อยละ 28.58 ซึ่งภาคที่มีการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคใต้ ร้อยละ 61.22 ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุดคือ ปวช. – ปวส./อนุปริญญา มีความต้องการร้อยละ 38.32 (45,593 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรี ร้อยละ 32.6 (38,788 อัตรา) และร้อยละ 15.71 (18,694 อัตรา) ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีการบรรจุนานมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐานต่างๆ ร้อยละ 32.81 (11,158 คน) และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การผลิต ร้อยละ 41.09 (48,895 อัตรา)

การจ้างงานภาคเอกชน กรมการจัดหางานได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชนจากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ มติชน วัฏจักร ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน พบว่าในช่วงไตรมาสที่ 4/2549 มีสถานประกอบการจำนวน 849 แห่ง แจ้งความต้องการแรงงาน 9,403 อัตรา อาชีพที่ต้องการแรงงานสูงสุด คือ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 2,103 อัตรา หรือร้อยละ 22.37 ส่วนอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิต จำนวน 2,383 อัตรา หรือร้อยละ 25.34 และมีความต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 4,042 อัตรา หรือร้อยละ 42.99

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ข้อมูลเดือนธันวาคม 2549 มีจำนวน 168,643 คน แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราว จำนวน 82,950 คน รองลงมาคือ แรงงานต่างด้าวประเภทมาตรา 12 (ยกเว้นมติ ครม.) จำนวน 45,029 คน ประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 26,241 คน และประเภทตลอดชีพ 14,423 คน ตามลำดับ โดยแรงงานต่างด้าวสัญชาติญี่ปุ่นมีมากที่สุด จำนวน 22,976 คน หรือร้อยละ 14.9 (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ)

สำหรับแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว เขมร เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 724,995 คน

ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมติ ครม. 16 พฤษภาคม 2549 มีจำนวน 460,014 คน 2) แรงงานต่างด้าวที่อนุญาตทำงานตามมติ ครม. 20 ธันวาคม 2548 และ 16 พฤษภาคม 2549 จำนวน 208,562 คน 3) แรงงานต่างด้าวที่ได้รับการพิสูจน์สัญชาติและได้รับวีซ่าพร้อมใบอนุญาต จำนวน 49,214 คน 4) แรงงานต่างด้าวจากประเทศลาว กัมพูชา ที่เข้ามาทำงานโดยกฎหมาย MOU จำนวน 7,205 คน

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2549 มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำนวน 35,584 คน โดยแรงงานที่ทำงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและเป็นแรงงานระดับไร้ฝีมือ ส่วนวิธีการเดินทางพบว่าไปโดยบริษัทจัดหางานส่งมีมากที่สุด จำนวน 17,246 คน หรือร้อยละ 44.79 และไปโดยวิธี Re-Entry มีจำนวน 13,042 คน หรือร้อยละ 33.87 และ ส่วนภูมิภาคที่แรงงานไทยไปทำงาน ส่วนใหญ่จะไปทำงานในภูมิภาคเอเชียจำนวน 25,865 คน หรือร้อยละ 67.17 รองลงมาคือภูมิภาคตะวันออกกลาง จำนวน 9,114 คน หรือร้อยละ 23.67

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานจำนวน 4,195 คน โดยกลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุด คือ ช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 1,139 คน หรือร้อยละ 27.15 รองลงมา คือ ช่างเครื่องกล จำนวน 964 คน หรือร้อยละ 22.98

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 22,913 คน โดยกลุ่มอาชีพที่ฝึกยกระดับฝีมือสูงสุด คือ

กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 9,032 คน หรือร้อยละ 39.42 รองลงมา คือ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 5,487 คน หรือร้อยละ 23.95 มาตรฐานฝีมือแรงงานมีการทดสอบทั้งสิ้น 7,249 คน โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติมีการทดสอบมากที่สุด จำนวน 6,690 คน หรือร้อยละ 92.29 รองลงมา คือทดสอบมาตรฐานเฉพาะสถานประกอบการ และทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 393 คน 166 คน หรือร้อยละ 5.42 และ 2.29 ตามลำดับ

การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น 10,146 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ จำนวน 521,664 คน ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กต่ำกว่า 10 คน ร้อยละ 46.18 โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 79.96 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย

- สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 20.04 และสถานประกอบการขนาด 20 - 49 คน มีสัดส่วนการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือร้อยละ 23.81

- เรื่องที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือ เรื่องข้อบังคับในการทำงานมีร้อยละ 51.43 รองลงมาคือ การจ่ายค่าจ้าง วันหยุด และค่าล่วงเวลาและค่าทำงาน และสิทธิการลา

- ประเทหอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมากที่สุด คือ การผลิต ร้อยละ 35.19 รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน และโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 35.08 และร้อยละ 6.01 ตามลำดับ

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ

ทั้งสิ้น 4,311 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ
จำนวน 290,346 คน พบว่าสถานประกอบการ
ที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย
จำนวน 3,558 แห่ง หรือร้อยละ 82.53 ปฏิบัติ
ไม่ถูกต้อง จำนวน 753 แห่ง หรือร้อยละ
17.47 โดยประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการ
ปฏิบัติไม่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ ประเภทการ
ทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน ร้อยละ 34.43
รองลงมาคือ การผลิต ร้อยละ 29.81 และการไฟฟ้า
ก๊าซ และการประปา ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ

**การเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงาน
และข้อขัดแย้ง** ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2549 มี
การแจ้งข้อเรียกร้อง 62 แห่ง 63 ครั้ง ลูกจ้างที่
เกี่ยวข้อง 42,786 คน เป็นกิจการเอกชน ร้อยละ
95.16 ส่วนหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ ร้อยละ
4.84 และข้อเรียกร้องสามารถยุติได้โดยระบบ
ทวิภาคี 34 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 30,727 คน
โดยสามารถตกลงกันเองได้ทั้ง 31 แห่ง ถอนข้อ
เรียกร้อง 1 แห่ง อื่นๆ 2 แห่ง

สำหรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมีจำนวน 17 แห่ง
ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 7,688 คน โดยพนักงาน
ประνομข้อพิพาทแรงงานสามารถดำเนินการ
ไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาทแรงงานจนยุติได้
จำนวน 14 แห่ง หรือร้อยละ 82.35 ลูกจ้างที่
เกี่ยวข้อง 5,632 คน และยังไม่ยุติจำนวน 3 แห่ง
มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 2,056 คน

การเลิกจ้างแรงงาน รอบปี 2549 (ม.ค.
– ธ.ค. 49) มีสถานประกอบกิจการที่เลิกกิจการ
จำนวน 22,058 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 191,790
คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก
1-9 คน โดยมีสัดส่วนร้อยละ 88.10 (19,433
แห่ง) ลูกจ้างถูกเลิกจ้างจำนวน 37,406 คน
หรือร้อยละ 19.50 ของจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิก
จ้างทั้งหมด โดยประเภทกิจการที่มีการเลิกจ้าง
สูงสุด คือ ประเภทการค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า

ยานพาหนะ จำนวน 3,457 แห่ง หรือร้อยละ
15.67 รองลงมาคือ ประเภทร้านสินค้า
เบ็ดเตล็ด การค้าอื่น ๆ จำนวน 2,564 แห่ง
หรือร้อยละ 11.62 และร้านอาหารโรงแรม
ห้องเช่า จำนวน 1,735 แห่ง หรือร้อยละ 7.87

การสวัสดิการ มีการส่งเสริมให้บริการ
ด้านสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมาย
กำหนด 2,454 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
183,644 คน ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการ
แรงงานให้แก่ชายจ้าง ลูกจ้าง จำนวน 27 แห่ง
45 คน สนับสนุนเทคนิคและวิชาชีพด้าน
สวัสดิการแรงงาน 46 แห่ง 1,342 คน
ส่งเสริมมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์
ในสถานประกอบกิจการ 3 แห่ง 165 คน
และให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงานใน
สถานประกอบการ 2 แห่ง 2,140 คน

การประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือน
ธันวาคม 2549 พบว่ามีสถานประกอบกิจการที่ขึ้น
ทะเบียนประกันสังคม จำนวน 375,705 แห่ง
ผู้ประกันตนทั้งสิ้น 8,537,801 คน และมี
สถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็น
สถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 150 แห่ง
ร้อยละ 55.76 และสถานพยาบาลเอกชน 119 แห่ง
ร้อยละ 44.16 ของสถานพยาบาลทั้งหมด

กองทุนประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือน
พฤศจิกายน 2549 มีเงินกองทุน 431,367 ล้านบาท
จำนวนผู้ใช้บริการมีจำนวน 1,276,284 คน
หรือร้อยละ 14.94 ของผู้ประกันตนทั้งหมด
ประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้
บริการสูงสุด ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร มีจำนวน
1,095,775 คน หรือร้อยละ 85.86 ของผู้ใช้บริการ
ทั้งหมด สำหรับปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์
ทดแทน พบว่า การจ่ายเงินกรณีเจ็บป่วยมีการ
จ่ายเงินสูงสุด ถึง 4978.71 ล้านบาท หรือร้อยละ
54.99 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

สรุปภาวะเศรษฐกิจไตรมาส 4/ 2549

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุว่าเศรษฐกิจไทยในไตรมาสตามขยายตัวร้อยละ 4.7 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 5.0 ในไตรมาสที่สอง และร้อยละ 6.1 ในไตรมาสแรก โดยเป็นการชะลอตัวลงของการลงทุนและการบริโภคทั้งของภาคเอกชนและรัฐบาล ปริมาณการส่งออกขยายตัวในอัตราชะลอตัว แต่ปริมาณการนำเข้าขยายตัวมากขึ้น ดังนั้นแรงกระตุ้นจากการค้าระหว่างประเทศจึงชะลอตัวลงเช่นกัน

โดยรวมในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2549 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 5.3 โดยมีแรงสนับสนุนจากปริมาณการส่งออกซึ่งขยายตัวสูงร้อยละ 9.1 ขดเคຍการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 3.4 และ 4.4 ตามลำดับ

การผลิตในภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 5.2 ชะลอตัวลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 7.4 ในครั้งแรกของปี เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลให้พืชหลักบางชนิดออกสู่ตลาดน้อยลง เช่น ข้าวโพดและยางพารา เป็นต้น และการผลิตไก่เนื้อชะลอตัวลงจากการระบาดของไข้หวัดนกในเดือนกรกฎาคม

การผลิตนอกภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 4.7 โดยการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและบริการเกือบทุกสาขาขยายตัวในอัตราชะลอตัว ยกเว้นสาขาการขนส่งและการสื่อสาร และสาขาไฟฟ้าและน้ำประปา กลุ่มสินค้าที่มีการ

ผลิตชะลอตัวลงมากได้แก่ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ และยานยนต์ เป็นต้น

ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มชะลอตัวลงต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 13.9 ในไตรมาสแรกเป็นร้อยละ 9.2 และร้อยละ 4.9 ในไตรมาสที่สองและไตรมาสที่สาม ตามลำดับส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะการค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่เริ่มเข้าสู่วัฏจักรขาลง นอกจากนี้ ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นจากเฉลี่ย 41.03 บาท ต่อดอลลาร์สหรัฐ. ในเดือนธันวาคมปี 2548 เป็น 37.30 ในเดือนตุลาคมปี 2549 ทำให้ผู้ส่งออกสินค้าที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศและใช้แรงงานในการผลิต เช่น สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เฟอร์นิเจอร์ ของเล่น รองเท้า เป็นต้น จะได้รับผลกระทบต่อผลประกอบการมากกว่าอุตสาหกรรมที่เทคโนโลยีสูงที่ใช้วัตถุดิบนำเข้า เนื่องจากไม่สามารถปรับเพิ่มราคา (ในรูปดอลลาร์สหรัฐ) ในขณะที่ต้องรับภาระด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงาน อัตราดอกเบี้ย และราคาน้ำมันในรูปเงินบาทที่เพิ่มขึ้น

การนำเข้าขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงชัดเจน เป็นผลมาจากการลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอตัวลงต่อเนื่อง และโครงการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิได้เสร็จสิ้นลง จึงทำให้ความต้องการนำเข้าสินค้าทุนชะลอตัวลงมากรวมทั้งมาตรการบริหารจัดการการนำเข้าสินค้าที่มีปริมาณสูงและมีความผันผวนในปีที่แล้วได้แก่ น้ำมัน เหล็ก และทองคำ ทำให้ปริมาณนำเข้าเหล็กและน้ำมันลดลงอย่างชัดเจน



9 เดือนแรกของปี การค้าขาดดุล 479 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 342 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ทั้งนี้ในไตรมาสที่สาม การค้าเกินดุล 1,450 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยที่ดุลน้ำมันขาดดุล 5,341.2 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. แต่ดุลสินค้าที่ไม่ใช่น้ำมันเกินดุล 6,791.5 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล จำนวน 1,250 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

ในไตรมาสที่สามอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเท่ากับร้อยละ 3.6 สะท้อนตัวลงจากครั้งแรกของปี เนื่องจากในครึ่งหลังปีที่แล้วมีการปรับราคาสินค้าขึ้นมาเป็นบวก ประกอบกับราคาน้ำมันที่ลดลง อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังคงลดลงต่อเนื่องในเดือนตุลาคม มาอยู่ที่ร้อยละ 2.8 แต่ปรับตัวขึ้นเล็กน้อยในเดือนพฤศจิกายน เป็นร้อยละ 3.5 เนื่องจากผลกระทบน้ำมันทำให้ราคาพืชผักสูงขึ้น สำหรับเงินเพื่อพื้นฐานในไตรมาสที่สามเท่ากับร้อยละ 1.9 สะท้อนลงจากไตรมาสแรกและไตรมาสที่สอง และสะท้อนต่อเนื่องเป็นร้อยละ 1.8 และ 1.7 ในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน รวมทั้งปีงบประมาณ 2549 (ต.ค. 48 – ก.ย. 49) รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิรวม 1,339.4 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 สะท้อนตัวลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 12.2 ในปีงบประมาณ 2548 เนื่องจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันรถยนต์ และยาสูบลดลง ตามการปรับลดการใช้ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นและมาตรการลดภาษีน้ำมันดีเซลในช่วงต้นปีงบประมาณ ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ลดลงและการบริโภคยาสูบลดลงจากการปรับเพิ่มอัตราภาษียาสูบและการจัดเก็บภาษีอากรขาเข้าลดลง เนื่องจากการปรับลดอัตราภาษีตามกรอบความตกลงระหว่างประเทศและค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมาก สำหรับรายจ่ายรัฐบาล มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรวม 1,394.6 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ

12.1 คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 93.4 ซึ่งสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่เบิกจ่ายได้ร้อยละ 91.1 รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นมากกว่ารายรับ ส่งผลให้รัฐบาลขาดดุลงบประมาณ 55.2 พันล้านบาท แต่เมื่อรวมกับการเกินดุลนอกงบประมาณ 92.7 พันล้านบาท จากการที่รัฐบาลได้ออกตัวเงินคลังเพื่อเสริมสภาพคล่องจำนวน 80 พันล้านบาท ทำให้รัฐบาลเกินดุลเงินสด 37.5 พันล้านบาท

เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สามปี 2549 สะท้อนตัวลงต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่สอง จากการที่เศรษฐกิจหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ชะลอตัวลง แม้ว่าเศรษฐกิจกลุ่มประเทศยุโรปและญี่ปุ่นจะยังขยายตัวต่อเนื่องใกล้เคียงกับไตรมาสที่แล้ว และเศรษฐกิจฮ่องกง ได้หวน อินโดนีเซียขยายตัวเร่งขึ้น

อัตราเงินเฟ้อยังคงอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะในสหรัฐฯ กลุ่มประเทศยุโรป และกลุ่มประเทศอาเซียน แม้ว่าแรงกดดันเงินเฟ้อเริ่มลดลงในไตรมาสที่สามจากการปรับลดของราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อในญี่ปุ่นยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่สองแต่มีแนวโน้มชะลอตัวลง

ปัญหาความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลก ยังคงมีมากขึ้น จากการที่หลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะจีนและญี่ปุ่นมีการเกินดุลการค้ามากขึ้นในขณะที่สหรัฐฯ ยังขาดดุลมากขึ้น โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 จีนและญี่ปุ่นเกินดุลการค้าและอยู่ที่ 109.8 และ 47.2 พันล้านดอลลาร์ ตามลำดับ ในขณะที่สหรัฐฯ ขาดดุลการค้าอยู่ที่ 633.3 พันล้านดอลลาร์

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาส 3 แถลงข่าว 4 ธันวาคม 2549)



สถานการณ์ แรงงาน

สถานการณ์แรงงานไตรมาส 4 ปี 2549
ช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549 ขอนำเสนอ
ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับคือ

- 1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน
- 2) การส่งเสริมการมีงานทำ
- 3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน
- 4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ
- และ 5) การประกันสังคม

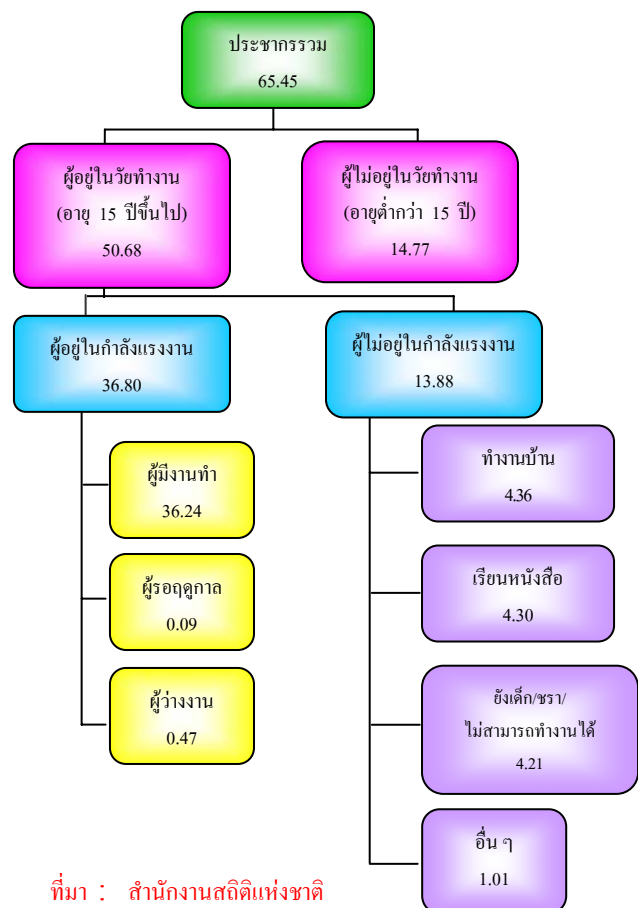
1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน

ในส่วนของคุณข้อมูลกำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงาน เป็นข้อมูลผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งดำเนินการสำรวจเป็นรายเดือนคือ ตุลาคม พฤศจิกายน และธันวาคม 2549 และเพื่อให้สถานการณ์แรงงานฉบับนี้ออกเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงได้นำข้อมูลจากผลการสำรวจรายเดือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (โดยนำผลรวมข้อมูลทั้ง 3 เดือนหาร 3 จะได้ข้อมูลเฉลี่ยไตรมาส 4 ปี 2549) เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2549 ผลการศึกษาวิเคราะห์จึงเป็นค่าประมาณการหรือค่าเบื้องต้นปรากฏรายละเอียดดังนี้ ในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549 ประเทศไทยมีประชากรเฉลี่ยทั้งสิ้น 65.45 ล้านคน สัดส่วนของเพศชายมีน้อยกว่าหญิงเล็กน้อย กล่าวคือเพศชายมีจำนวน 32.12 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 49.1

ขณะที่เพศหญิงมี 33.33 ล้านคน (ร้อยละ 50.9) โดยสัดส่วนของประชากรทั้งหมดพบว่าเป็นผู้อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไปมีจำนวน 50.68 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 77.43 ขณะที่ผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี มี 14.77 ล้านคน (ร้อยละ 22.57)

แผนภูมิ 1 โครงสร้างประชากร ไตรมาส 4/2549

หน่วย : ล้านคน



ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

ในกลุ่มผู้อยู่ในวัยทำงาน (ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 50.68 ล้านคน พบว่าเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 36.80 ล้านคน โดยจำแนก



เป็นผู้มีงานทำ 36.24 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 98.49 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ขณะที่เป็นผู้ว่างงาน 4.72 แสนคน หรือร้อยละ 1.28 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานและผู้รอฤดูกาลมีจำนวนประมาณ 8 หมื่นคน (ร้อยละ 0.23) เมื่อเปรียบเทียบการมีงานทำระหว่างเพศในไตรมาสนี้จะพบว่า เพศชายมีอัตราส่วนของการมีงานทำ หรืออัตราการจ้างงานใกล้เคียงเพศหญิง (คำนวณจากผู้มีงานทำ จำแนกเพศต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำแนกเพศ) กล่าวคือเพศชายมีอัตราร้อยละ 98.44 ขณะที่เพศหญิงมีร้อยละ 98.52 และเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่าอัตราการมีงานทำ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ 98.48 นั้นหมายความว่าผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 100 คน จะมีงานทำประมาณ 98-99 คน ซึ่งอัตราการจ้างงานในภาพรวมไตรมาสนี้ มีสัดส่วนที่ลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 98.58 ทั้งนี้เนื่องจากช่วงไตรมาสนี้เกิดภาวะน้ำท่วมใหญ่ในบริเวณภาคเหนือ และโดยเฉพาะภาคกลาง จึงทำให้ภาคการเกษตรเสียหาย ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ขณะเดียวกันภาคอุตสาหกรรมก็เกิดปัญหาการชะลอตัวของนักลงทุนเนื่องจากเหตุการณ์ไม่สงบทางการเมือง สถานการณ์ไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาวะค่าเงินบาทแข็งตัว มาตรการสำรองเงินของผู้ลงทุน 30% ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ ชะลอการขยายตัวเพื่อรอดูสถานการณ์ อย่างไรก็ตามผลกระทบต่อการทำงานยังไม่ชัดเจนในไตรมาสนี้ เนื่องจากยังมีหลายสถานการณ์ช่วยกอบกู้ เช่น การจัดงานราชพฤกษ์ ทำให้ภาคการท่องเที่ยว โรงแรม

ภัตตาคารมีการจ้างงานสูงขึ้น ขณะที่การเปิดสนามบินสุวรรณภูมิก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ภาคการจ้างงานไม่ลดลงมากนัก

ส่วนอัตราว่างงานซึ่งคำนวณจากผู้ว่างงานต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตรา 1.28 โดยชายจะมีอัตราการว่างงานสูงกว่าหญิง กล่าวคือ เพศชายร้อยละ 1.46 ขณะที่เพศหญิงร้อยละ 1.06 ทั้งนี้ อัตราการว่างงานในไตรมาสที่สูงกว่าไตรมาสที่แล้วที่มีอัตราว่างงานภาพรวมร้อยละ 1.22 สำหรับตัวเลขในกลุ่มของผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ซึ่งมีจำนวน 13.88 ล้านคน พบว่าเป็นทำงานบ้าน ผู้เรียนหนังสือ และเด็ก คนชราที่ไม่สามารถทำงานได้ โดยมีสัดส่วน คือร้อยละ 4.36 4.3 และ 4.21 ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรจำแนกตามเพศและสถานภาพแรงงาน ไตรมาส 4 ปี 2549

หน่วย : ล้านคน

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรรวม	32.12	33.33	65.45
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	24.58	26.10	50.68
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	19.89	16.91	36.80
- ผู้มีงานทำ	19.58	16.66	36.24
- ผู้ว่างงาน	0.29	0.18	0.47
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	0.02	0.06	0.08
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	4.69	9.19	13.88
- ทำงานบ้าน			4.36
- เรียนหนังสือ			4.30
- ยังเด็ก ชรา/ไม่สามารถทำงานได้			4.21
- อื่น ๆ			1.01
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	7.54	7.23	14.77
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	98.44	98.52	98.48
อัตราว่างงาน	1.46	1.06	1.28

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ



หมายเหตุ :

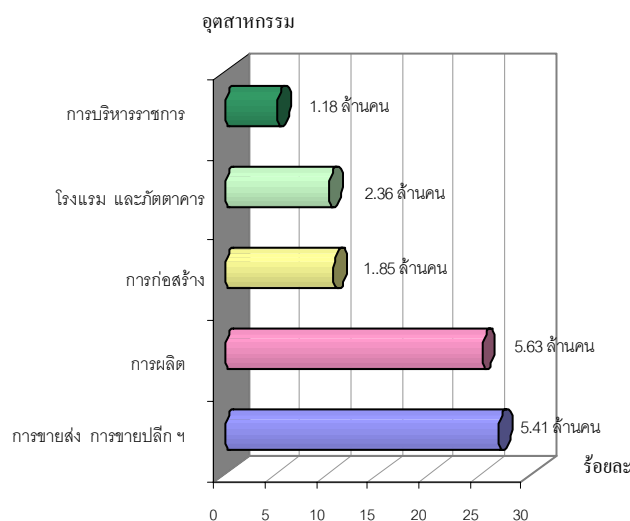
$$1. \text{ อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน} = \frac{\text{ผู้มีงานทำ} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

$$2. \text{ อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

3. ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

สำหรับผู้มีงานทำ 36.24 ล้านคน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม 14.88 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 41.07 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงจากไตรมาสที่ 3 ปี 2549 ที่มีจำนวน 15.32 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 2.87 ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 21.36 ล้านคน (ร้อยละ 58.93 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) สูงขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 57.86 เนื่องจากไตรมาสนี้เป็นฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตรแรงงานจึงเริ่มทยอยเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมหรือนอกภาคเกษตรกรรม โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในสาขาการผลิตมากที่สุด จำนวน 5.63 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 26.37 ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรทั้งหมด รองลงมาคือ การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯ มี 5.41 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 25.31 ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมทั้งหมด สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 2.36 ล้านคน ร้อยละ 11.04 สาขาการก่อสร้าง 1.85 ล้านคน ร้อยละ 8.66 และสาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ 1.18 ล้านคน ร้อยละ 5.55 (ตารางภาคผนวก 2 และแผนภูมิ 2)

**แผนภูมิ 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภท
อุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม 5 อันดับแรก
ไตรมาส 4 ปี 2549**



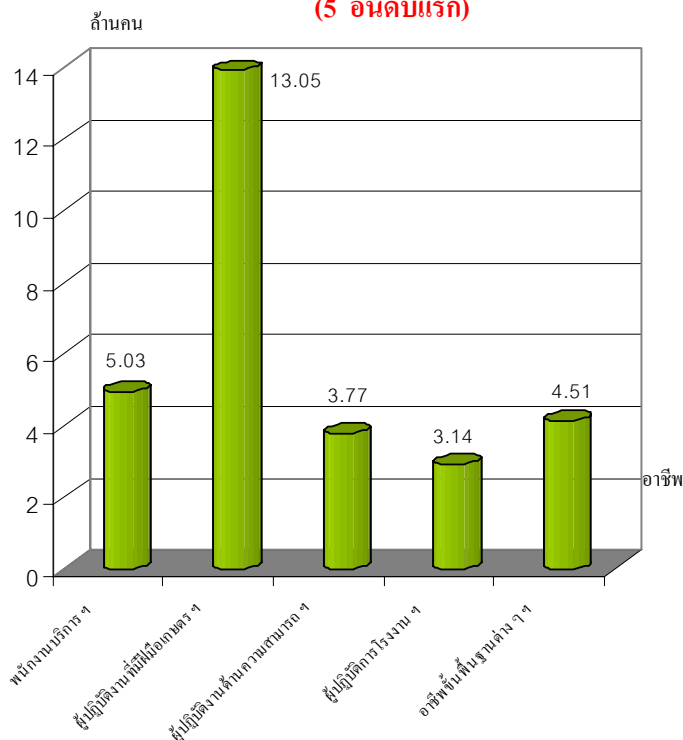
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำตามอาชีพในไตรมาส 4 ปี 2549 พบว่าอาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและการประมง จำนวน 13.05 ล้านคน ร้อยละ 36.01 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 5.03 ล้านคน ร้อยละ 13.88 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและให้บริการ 4.51 ล้านคน ร้อยละ 12.44 4) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง 3.77 ล้านคน ร้อยละ 10.41 และ 5) ผู้ปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 3.14 ล้านคน ร้อยละ 8.65 (รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 3 และแผนภูมิ 3)

แผนภูมิ 3 ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพไตรมาส 4 ปี 2549

(5 อันดับแรก)



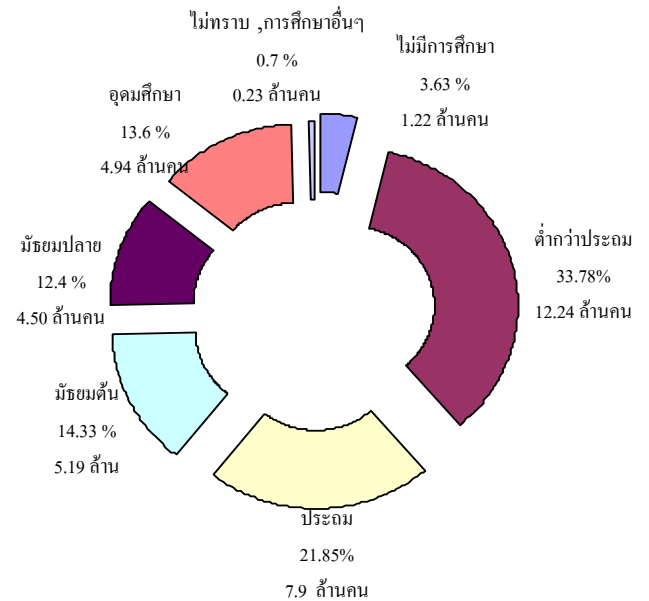
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

หากศึกษาถึงระดับการศึกษาของผู้มีงานทำพบว่า ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน 12.24 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 33.78 รองลงมาเป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและอุดมศึกษา คือมีจำนวน 7.92 ล้านคน (ร้อยละ 21.85) 5.19 ล้านคน (ร้อยละ 14.33) และ 4.94 ล้านคน (ร้อยละ 13.6) ตามลำดับ

แผนภูมิ 4 ผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ไตรมาส 4 ปี 2549

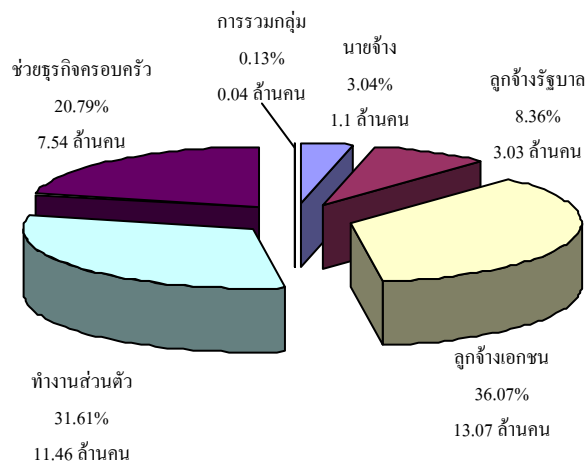


ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

ในด้านสถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำพบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างเอกชน กล่าวคือ ร้อยละ 36.07 (13.07 ล้านคน) เป็นลูกจ้างเอกชน รองลงมาทำงานส่วนตัว และช่วยธุรกิจครอบครัว มีอัตราร้อยละ 31.61 (11.46 ล้านคน) และร้อยละ 20.79 (7.54 ล้านคน) ตามลำดับ ส่วนผู้มีงานทำที่มีสถานภาพเป็นนายจ้างมีเพียงร้อยละ 3.04 (1.10 ล้านคน) นอกจากนี้ยังพบว่าการรวมกลุ่มมีร้อยละ 0.13 (0.05 ล้านคน)

**แผนภูมิ 5 ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพ
การทำงาน ไตรมาส 4 ปี 2549**



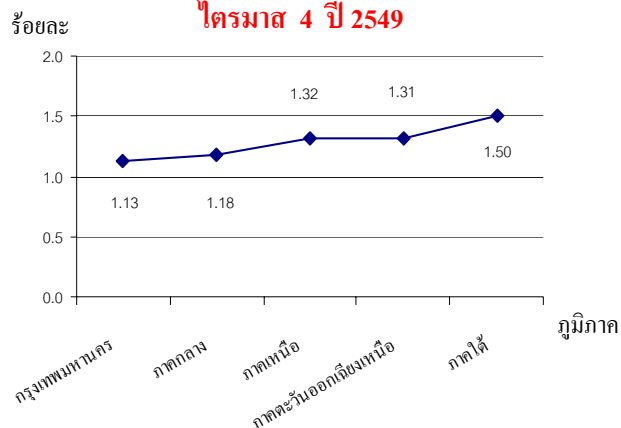
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

ในประเด็นของผู้ว่างงาน พบว่าจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 4.72 แสนคน โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้ว่างงานสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 1.54 แสนคน รองลงมาคือภาคกลางและภาคเหนือ ประมาณ 1.1 แสนคน และ 0.88 แสนคน ตามลำดับ ภูมิภาคที่มีผู้ว่างงานน้อยที่สุดคือ ภาคใต้ จำนวนประมาณ 7.38 หมื่นคน แต่เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานโดยการคำนวณจากจำนวนผู้ว่างงานต่อกำลังแรงงานปัจจุบันหรือผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จะพบว่าอัตราการว่างงานภาพรวมของประเทศในไตรมาส 4 ปี 2549 มีอัตราร้อยละ 1.28 เป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว ซึ่งมีอัตรา 1.22 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้ว่างงานแต่ละภูมิภาคต่อกำลังแรงงานในแต่ละภูมิภาคจะพบว่า ภูมิภาคที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดได้แก่ ภาคใต้ มีอัตราว่างงานร้อยละ 1.50 รองลงมาคือภาคเหนือ ร้อยละ 1.32 ซึ่งมี

สัดส่วนใกล้เคียงกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอัตราร้อยละ 1.31 ส่วนภาคที่มีอัตราการว่างงาน น้อยที่สุดในไตรมาสนี้คือ กรุงเทพมหานครมีอัตราร้อยละ 1.13 (แผนภูมิ 6)

**แผนภูมิ 6 อัตราว่างงานจำแนกตามภูมิภาค
ไตรมาส 4 ปี 2549**



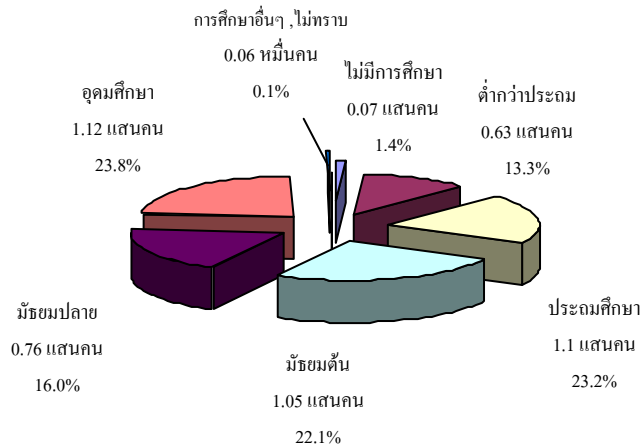
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

$$\text{อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

ในจำนวนผู้ว่างงานที่มี 4.72 แสนคน พบว่าผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนสูงสุด คือ 1.12 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 23.8 ของผู้ว่างงานทั้งหมด รองลงมาคือระดับประถมศึกษา 1.1 แสนคน (ร้อยละ 23.2 ของผู้ว่างงานทั้งหมด) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1.05 แสนคน (ร้อยละ 22.1)

แผนภูมิ 7 ผู้ว่างงานและอัตราการว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษาไตรมาส 4 ปี 2549



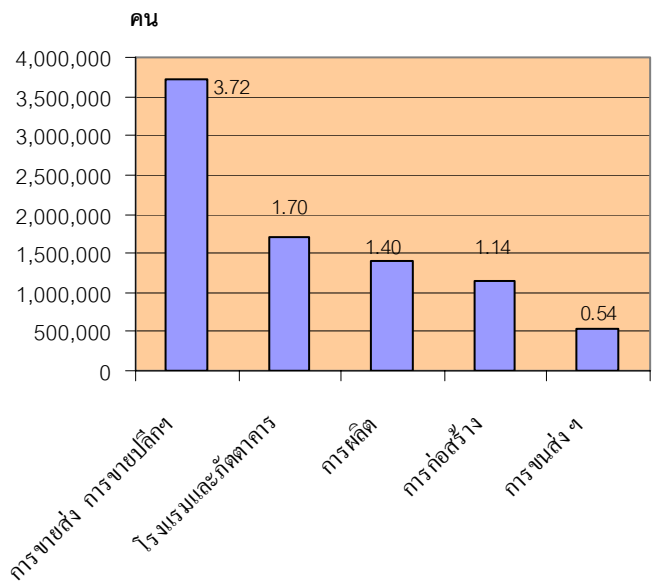
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549

สำหรับแรงงานนอกระบบ จากผลการศึกษาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2549 พบว่าในปี 2549 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 21.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.5 ของผู้มีงานทำทั้งหมด โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้มีงานทำนอกระบบแรงงานมากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 8.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 40.11 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือภาคเหนือ 4.7 ล้านคน (ร้อยละ 21.54) ทั้งนี้แรงงานนอกระบบเหล่านี้จะทำงานในภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือมีจำนวน 12.55 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 57.50 ขณะที่นอกภาคเกษตรมี 9.27 ล้านคน (ร้อยละ 42.5) ซึ่งกลุ่มนอกภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซม

ยานยนต์ฯ จำนวน 3.72 ล้านคน (ร้อยละ 40.12 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 2) โรงแรมและภัตตาคาร 1.7 ล้านคน (ร้อยละ 18.37 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 3) การผลิต 1.4 ล้านคน (ร้อยละ 15.11 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 4) การก่อสร้าง 1.14 ล้านคน (ร้อยละ 12.34 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม จำนวน 0.54 ล้านคน (ร้อยละ 5.82 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวกที่ 5)

แผนภูมิ 8 ผู้ที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตร (5 อันดับแรก) ปี 2549

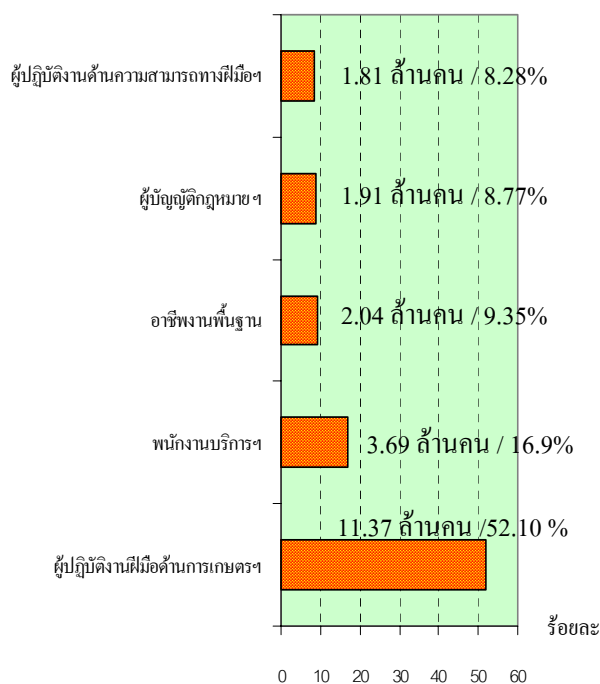


ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ



เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีการทำในอาชีพต่าง ๆ สูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 11.37 ล้านคน (ร้อยละ 52.10 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 3.69 ล้านคน (ร้อยละ 16.9 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ด้านการขายและบริการ 2.04 ล้านคน (ร้อยละ 9.35 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 4) ผู้บัญญัติกฎหมาย ผู้จัดการ จำนวน 1.91 ล้านคน (ร้อยละ 8.77 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง 1.81 ล้านคน (ร้อยละ 8.28 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด)

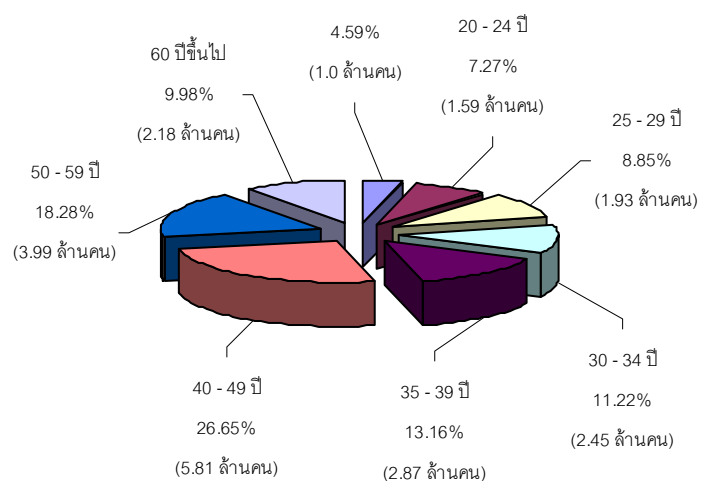
**แผนภูมิ 9 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามอาชีพ ปี 2549**



ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 40—49 ปี กล่าวคือ ผู้มีอายุ 40—49 ปี มีจำนวน 5.81 ล้านคน (ร้อยละ 26.65) รองลงมาคือผู้มีอายุ 50—59 ปี มีจำนวน 3.99 ล้านคน (ร้อยละ 18.28) และอายุ 35—39 ปี จำนวน 2.87 ล้านคน (ร้อยละ 13.16) ส่วนช่วงอายุ 15—19 ปี มีน้อยที่สุด 1.0 ล้านคน (ร้อยละ 4.59)

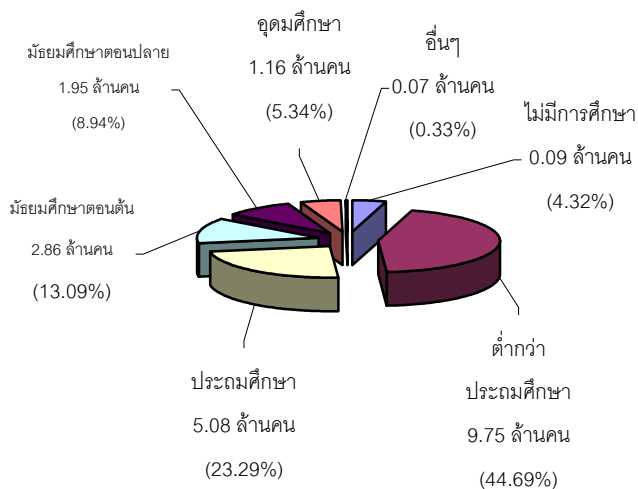
**แผนภูมิ 10 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามอายุ ปี 2549**



ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คือมีจำนวน 9.75 ล้านคน (ร้อยละ 44.69) รองลงมาคือระดับประถมศึกษา จำนวน 5.08 ล้านคน (ร้อยละ 23.29) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2.86 ล้านคน (ร้อยละ 13.09)

**แผนภูมิ 11 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2549***



ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับด้านการมีงานทำในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งหมายถึงผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลล่าสุดในปี 2548 พบว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานมีประมาณ 2.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ขณะที่ผู้สูงอายุที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีประมาณ 4.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ของผู้สูงอายุทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ชราไม่สามารถทำงานได้มีร้อยละ 81.43 ของผู้สูงอายุที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ทั้งนี้ในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีงานทำหรืออยู่ในกำลังแรงงานส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 1.7 ล้านคน (ร้อยละ 65.2 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำ) ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมี 0.9 ล้านคน (ร้อยละ 34.8) เมื่อพิจารณาด้านอาชีพพบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและประมงมีจำนวน 1.52 ล้านคน (ร้อยละ 58.57 ของ

ผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด) รองลงมาเป็นพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 0.31 ล้านคน (ร้อยละ 12.07) และหากพิจารณาผู้สูงอายุที่มีงานทำตามสภาพการทำงาน พบว่าร้อยละ 60.3 (1.56 ล้านคน) เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือช่วยธุรกิจครัวเรือน และเป็นลูกจ้างเอกชน โดยมีสัดส่วนร้อยละ 20.0 (0.52 ล้านคน) และร้อยละ 13.1 (0.34 ล้านคน) ตามลำดับ สำหรับการว่างงานของผู้สูงอายุในปี 2548 มีจำนวน 5,500 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ของผู้สูงอายุทั้งหมด

**ตาราง 2 จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศและ
สถานภาพแรงงาน ปี 2548**

หน่วย : พันคน

ข้อมูลผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	จำนวนรวม (คน)
ประชากรผู้สูงอายุ	3,013.2	3,706.5	6,719.7
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	1,535.5	1,068.9	2,604.4
ผู้มีงานทำ	1,529.2	1,062.3	2,591.5
1) ภาคเกษตรกรรม			1,690.4
2) นอกภาคเกษตรกรรม			901.0
ผู้ไม่มีงานทำ	3.7	1.8	5.5
ผู้รอฤดูกาล	2.5	4.9	7.4
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	1,477.8	2,637.5	4,115.3
1) ทำงานบ้าน	27.7	575.0	602.7
2) ชราไม่สามารถทำงานได้	1,323.7	2,027.2	3,350.9
3) อื่น ๆ	126.4	35.3	161.7

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ



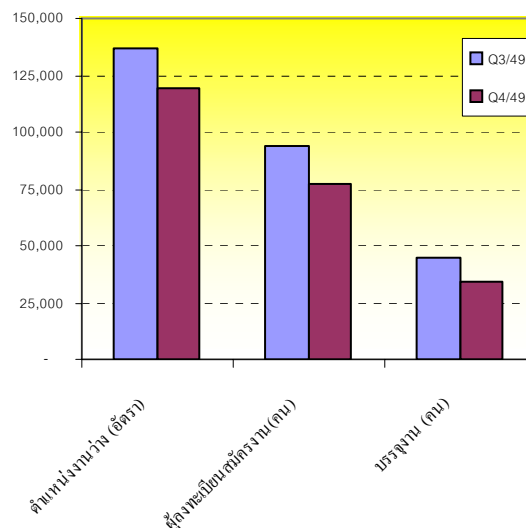
2) การส่งเสริมการมีงานทำ

2.1 การจัดหางานในประเทศ

กระทรวงแรงงาน มีภารกิจหลักในการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ โดยหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมการมีงานทำคือ กรมการจัดหางาน การส่งเสริมการมีงานทำในรูปแบบการจัดหางานมีทั้งการหางานในประเทศและต่างประเทศ โดยการจัดหางานในประเทศในช่วงไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม- ธันวาคม 2549) มีตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านกรมการจัดหางาน 118,981 อัตรา ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 12.79 จากไตรมาสที่แล้ว ที่มีจำนวนตำแหน่งงานว่าง 136,434 อัตรา ในส่วนของผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ไตรมาสนี้พบว่ามี 77,578 คน ลดลงร้อยละ 17.19 จากไตรมาสที่แล้วที่มีจำนวน 93,677 คน ขณะที่ผู้ได้รับการบรรจุงานในไตรมาสนี้มีจำนวน 34,006 คน ลดลงร้อยละ 23.48 จากไตรมาสที่ 3 ที่มีจำนวน 44,439 คน ทั้งนี้ การที่จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานในไตรมาสนี้มีสัดส่วนที่ลดลง อาจจะมีสาเหตุจากไตรมาสนี้เกิดความผันผวนของภาวะการณ์ทางการเมือง ความไม่สงบในบ้านเมือง ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง อันเกิดจากเหตุปฏิรูปการปกครองในวันที่ 19 กันยายน 2549 ประกอบทั้งเหตุการณ์ก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่จางหาย และมีเหตุการณ์ภาวะน้ำท่วมหนักในหลายจังหวัด เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การชะลอการขยายตัวทาง

เศรษฐกิจเพื่อรอความมั่นใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจลงทุน

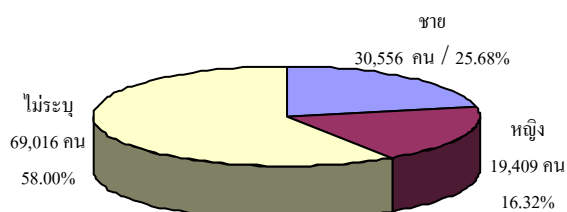
แผนภูมิ 12 เปรียบเทียบตำแหน่งงานว่าง/การสมัครงาน/การบรรจุงาน ไตรมาส 3-4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับตำแหน่งงานว่างไตรมาส 4 นี้ พบว่าเป็นชาย 30,556 อัตราคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 25.68 ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมี 19,409 อัตรา (ร้อยละ 16.32) และไม่ระบุเพศ 69,016 อัตรา ร้อยละ 58.0 ประเด็นที่น่าสังเกตคือ ตำแหน่งงานว่างกว่าครึ่งไม่ได้ระบุเพศจึงแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันสถานประกอบการหรือนายจ้างมิได้สนใจในความแตกต่างเรื่องเพศ อาจจะเป็นเพราะที่ผ่านมาผลงานของแรงงานหญิงมิได้ด้อยกว่าชาย หรือในอีกประการหนึ่งคือการไม่ระบุจะทำให้มีโอกาสคัดเลือกหรือพิจารณาตัวผู้สมัครมากกว่าการระบุเพศ และหากมีการระบุเพศจะเกิดข้อจำกัดในด้านปริมาณที่ทำให้มีผู้สมัครน้อยก็ได้

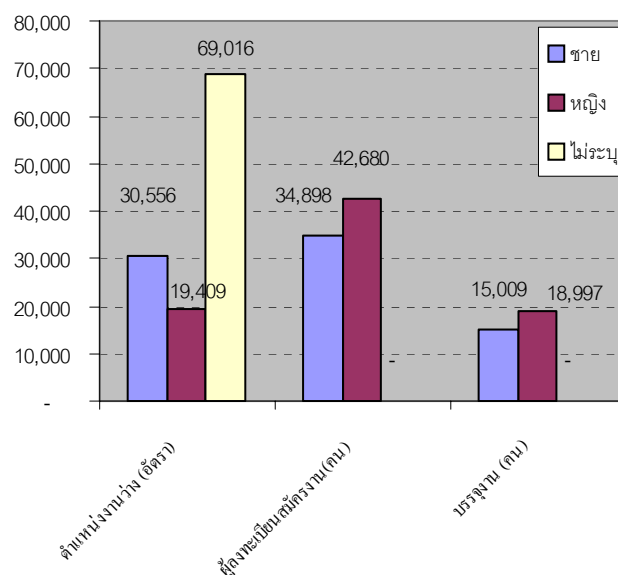
**แผนภูมิ 13 ตำแหน่งงานว่างแยกตามเพศ
ไตรมาส 4 ปี 2549**



ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผู้มาลงทะเบียนสมัครงานในไตรมาสนี้ที่พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 77,578 คน เป็นชาย 34,898 คน คิดเป็นร้อยละ 44.98 และเป็นหญิง 42,680 คน คิดเป็นร้อยละ 55.02 และการบรรจุงานมีผู้ได้รับการบรรจุให้มิงานทำทั้งสิ้น 34,006 คน โดยสัดส่วนของเพศหญิงจะได้รับการบรรจุงานมากกว่าเพศชาย กล่าวคือผู้บรรจุงานที่เป็นเพศหญิงมีสัดส่วนร้อยละ 55.86 (18,997 คน) ขณะที่เพศชายมีร้อยละ 44.14 (15,009 คน) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สอดคล้องกับจำนวนผู้สมัครงานที่มีเพศหญิงมากกว่าชาย

**แผนภูมิ 14 ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน/
และการบรรจุงานจำแนกตามเพศ ไตรมาส 4 ปี 2549**

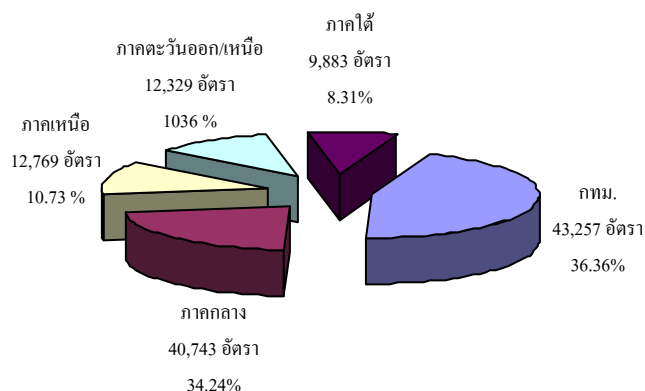


ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ จะพบว่าตำแหน่งงานว่างจะกระจุกตัวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและภาคกลางซึ่งมีถึงร้อยละ 36.36 (43,257 อัตรา) และร้อยละ 34.24 (40,743 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด เนื่องจากสถานประกอบการส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ปริมณฑลรอบกรุงเทพฯ อาทิ จังหวัดสมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น รองลงมาคือภาคเหนือ ร้อยละ 10.73 (12,769 อัตรา) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีร้อยละ 10.36 (12,329 อัตรา) และภาคที่มีตำแหน่งงานว่างน้อยที่สุดคือพื้นที่ภาคใต้ มีตำแหน่งงานว่างร้อยละ 8.31 (9,883 อัตรา)

แผนภูมิ 15 ตำแหน่งงานว่างจำแนกตามภูมิภาค

ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

ในส่วนการสมัครงานไตรมาส 4 ปี 2549 ภูมิภาคที่มีการสมัครงานสูงสุดคือ ภาคกลาง ร้อยละ 34.11 (26,458 คน) รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 23.30 (18,078 คน) น้อยที่สุดคือภาคใต้ ร้อยละ 12.12 (9,402 คน) สำหรับผลการบรรจงาน มีการบรรจงานในพื้นที่ภาคกลางสูงสุดคือร้อยละ 33.95 (11,547 คน) รองลงมาคือ ภาคเหนือร้อยละ 21.36 (7,263 คน) และภาคใต้ร้อยละ 17.79 (6,050 คน) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวก 6)

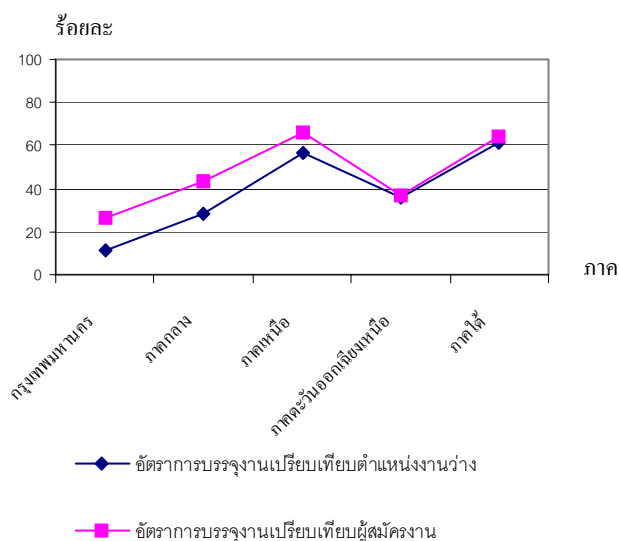
เมื่อคำนวณหาอัตราการบรรจงานเปรียบเทียบกับตำแหน่งงานว่างไตรมาสนี้พบว่า มีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างภาพรวมร้อยละ 28.58 โดยภาคที่มีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคใต้ ร้อยละ 61.22 รองลงมาคือภาคเหนือร้อยละ 56.88 ขณะที่กรุงเทพมหานครมีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างต่ำสุดคือร้อยละ 10.85 หากเปรียบเทียบผู้ได้รับบรรจงานกับผู้สมัครพบว่า ในภาพรวมมีอัตราร้อยละ 43.83 โดยภาคเหนือมีอัตราการ

บรรจงานเมื่อเทียบกับผู้สมัครงานสูงสุดคือร้อยละ 66.26 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับภาคใต้ที่มีร้อยละ 64.35 รองลงมาคือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราร้อยละ 43.64 และ 37.17 ตามลำดับ

แผนภูมิ 16 อัตราการบรรจงานเปรียบเทียบ

ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน จำแนกตามภูมิภาค

ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ :

1. อัตราการบรรจงานต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$
2. อัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

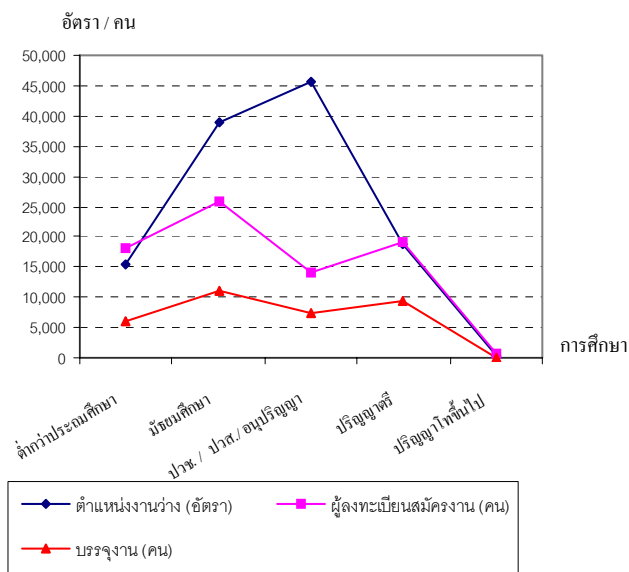
หากพิจารณาอัตราการบรรจงานต่อผู้สมัครงานข้างต้นจะพบว่าผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจงานในภาพรวมยังไม่ถึงกึ่งหนึ่งของผู้สมัครงาน (43.83%) จึงอาจจะเป็นประเด็นที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของแรงงานที่ผลิตออกมาอย่างไม่เป็นที่ยต้องการของสถานประกอบการ หรือตลาดแรงงานส่งผลให้ได้รับการบรรจงานน้อย จึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาใน



การผลิตคนให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ในส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาไตรมาส 4 ปี 2549 พบว่า ตำแหน่งงานว่างระดับที่ต้องการสูงสุดคือ ปวช./ปวส. อนุปริญญา มีความต้องการร้อยละ 38.32 (45,593 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 32.6 (38,788 อัตรา) และร้อยละ 15.71 (18,694 อัตรา) ตามลำดับ ตำแหน่งงานว่างระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ามีสัดส่วนร้อยละ 13.09 (15,570 อัตรา) สำหรับระดับปริญญาโทขึ้นไปมีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.28 (336 อัตรา) แสดงให้เห็นว่าตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีสูง การผลิตคนในระดับสูงจึงต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทำงานต่ำระดับตามมา ขณะที่ผู้สมัครงานไตรมาสนี้ ผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษายังคงครองตำแหน่งสูงสุด คือ ร้อยละ 33.13 (25,698 คน) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีจำนวน 19,289 คน (ร้อยละ 24.86) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับระดับประถมศึกษา และต่ำกว่า คือร้อยละ 23.30 (18,077 คน) และผู้บรรจุนานระดับมัธยมศึกษาที่มีการบรรจุนานมากที่สุด เมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น ๆ จำนวน 11,168 คน (ร้อยละ 32.84) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีมีร้อยละ 27.24 (9,263 คน) และระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา มีร้อยละ 22.18 (7,541 คน) (ตารางภาคผนวก 7)

แผนภูมิ 17 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/บรรจุนาน จำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

จากแผนภูมิข้างต้น จะพบว่าตำแหน่งงานว่างทุกระดับการศึกษามีสัดส่วนสูงกว่าผู้สมัครงาน ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่สถานประกอบการหรือนายจ้างต้องมีการคัดเลือกคนที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อให้การทำงานมีคุณภาพและผลผลิตตรงตามประสงค์ แต่ประเด็นที่น่าสังเกตในประการแรกคือ ผู้สมัครงานในระดับอาชีวศึกษามีสัดส่วนที่น้อยกว่าตำแหน่งงานว่างมาก แสดงว่าการผลิตคนมีปริมาณที่ไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งอาจมีสาเหตุจากมีผู้เรียนด้านนี้น้อยเพราะค่านิยมของเยาวชนในด้านการศึกษาที่เห็นว่าคนจบปริญญามีฐานะทางสังคมสูงกว่าระดับปวช. ปวส. จึงไม่สนใจเรื่องในระดับนี้ ประกอบกับภาพพจน์ของเด็กช่างที่ออกมาสู่สายตาของคนทั่วไปในภาพของความเกร การทะเลาะวิวาท การฆ่ากันตาย เป็นส่วนส่งเสริมให้ผู้ปกครองไม่กล้าให้เด็กเรียนในสายช่างหรือสายอาชีวศึกษา จึงจำเป็นต้องส่งเสริม

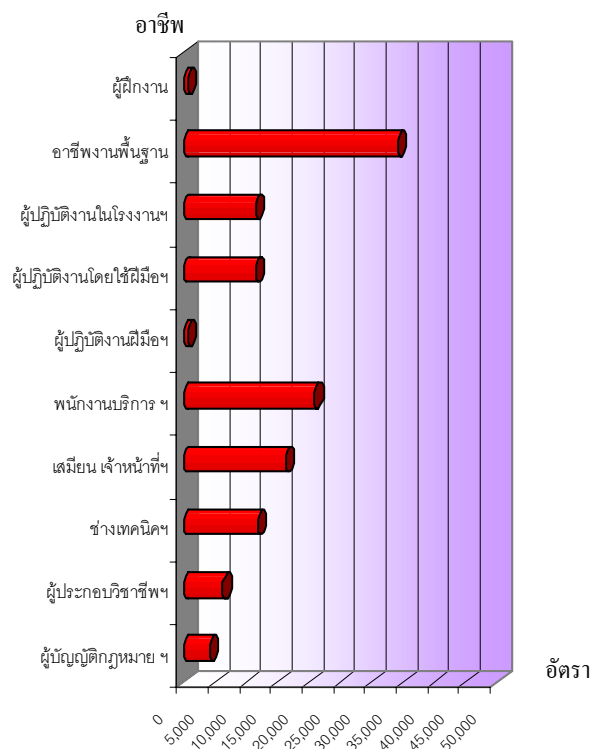
การศึกษา พร้อมทั้งปรับค่านิยมให้เยาวชนหันมาสนใจเรียนในระดับนี้ให้มากยิ่งขึ้น มิฉะนั้นจะส่งผลสู่ภาวะการขาดแคลนแรงงานตามมา

ประการต่อมาที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้นคือ แม้มีตำแหน่งงานระดับ ปวช. ปวส. อนุปริญญา ซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการของอยู่มาก ขณะที่ผู้สมัครงานมีจำนวนน้อยกว่าตำแหน่งงานว่างมาก (ผู้สมัครงานมีร้อยละ 30.6 ของตำแหน่งงานว่าง) ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงคาดว่าผู้สมัครงานทั้งหมดน่าจะ มีโอกาสได้งานทำสูงมาก แต่เมื่อพิจารณาจาก แผนภูมิและตัวเลขข้อมูลกลับพบว่าการบรรจุนงานในระดับนี้น้อย จึงต้องหันกลับมาดูว่าทำไมผู้สมัครงานเหล่านั้นไม่ได้รับการบรรจุนงาน เพราะคุณภาพฝีมือหรือคุณภาพแรงงานไม่ตรงตามที่ต้องการ หรือเพราะเหตุผลใด แล้วตลาดแรงงานต้องการคนมีคุณภาพแบบใด เป็นคำถามที่ต้องพิจารณาหาคำตอบ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาการปรับปรุงหลักสูตร (Redesign) ให้ตรงตามตลาดแรงงานต่อไป

ด้านอาชีพพบว่าไตรมาสนี้ อาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) อาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพด้านการขายและการให้บริการ เช่น ผู้จำหน่ายสินค้า อาหาร ผู้ส่งเอกสาร รวมถึงแรงงานด้านเกษตร ก่อสร้าง การขนส่ง ฯลฯ มีร้อยละ 28.90 (34,390 อัตรา) 2) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้า และตลาด ร้อยละ 17.63 (20,976 อัตรา) 3) เสมียน/เจ้าหน้าที่ร้อยละ 13.80 (16,424 อัตรา) 4) ช่างเทคนิคผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีร้อยละ 10.08 (11,993 อัตรา) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร ผู้ปฏิบัติงานด้าน

การประกอบการ ร้อยละ 9.77 (11,629 อัตรา) สำหรับอาชีพที่มีผู้สมัครงานสูงสุดคืออาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 22,521 คน (ร้อยละ 29.03) รองลงมาคือ อาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ 14,434 คน (ร้อยละ 18.61) และพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด มีจำนวน 10,335 คน (ร้อยละ 13.32) ส่วนการบรรจุนงาน มีการบรรจุนงานในอาชีพงานพื้นฐานสูงสุดเช่นกัน จำนวน 11,158 คน (ร้อยละ 32.81) รองลงมาคือ อาชีพเสมียน/ เจ้าหน้าที่ 6,515 คน (ร้อยละ 19.16) และพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาดซึ่งมีจำนวน 4,597 คน (ร้อยละ 13.52) (ตารางภาคผนวกที่ 8)

แผนภูมิ 18 ตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามอาชีพ ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการจัดอันดับ
ตำแหน่งงานว่างตามอาชีพ ไตรมาส 4 ตามที่
กล่าวมาข้างต้นกับไตรมาสที่แล้ว พบว่าอาชีพ
ที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 3 อันดับแรกของ
ไตรมาสนี้ยังคงเป็นอาชีพเดิมเช่นเดียวกับ
ไตรมาสที่แล้ว โดยตำแหน่งงานว่างในอาชีพ
งานพื้นฐาน อาชีพพนักงานบริการ พนักงาน
ขายในร้านค้าและตลาด และอาชีพเสมียน/
เจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนตำแหน่งงานว่างลดลงจาก
ไตรมาสที่ 3 ร้อยละ 10.17 19.06 และ 1.08
ตามลำดับ ปรากฏรายละเอียดในตาราง
ภาคผนวกที่ 8

หากศึกษาในด้านอุตสาหกรรมพบว่า
อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5
อันดับแรกในไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม –
ธันวาคม 2549) คือ 1) การผลิต 48,895 อัตรา
(ร้อยละ 41.09) 2) การขายส่ง ขายปลีก การ
ซ่อมแซมยานยนต์ 32,214 อัตรา (ร้อยละ 27.07)
3) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและ
บริการทางธุรกิจ 10,525 อัตรา (ร้อยละ 8.85)
4) โรงแรมและภัตตาคาร 7,838 อัตรา
(ร้อยละ 6.59) และ 5) การก่อสร้าง 5,228 อัตรา
(ร้อยละ 4.39) ซึ่งสอดคล้องกับการบรรจุนาน
ที่พบว่าอุตสาหกรรมที่บรรจุนานได้สูงสุดคือ
การผลิต 15,963 คน (ร้อยละ 46.94) รองลงมา
คือ การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ฯ
7,609 คน (ร้อยละ 22.37) และการบริการด้าน
อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ
2,743 คน (ร้อยละ 8.07)

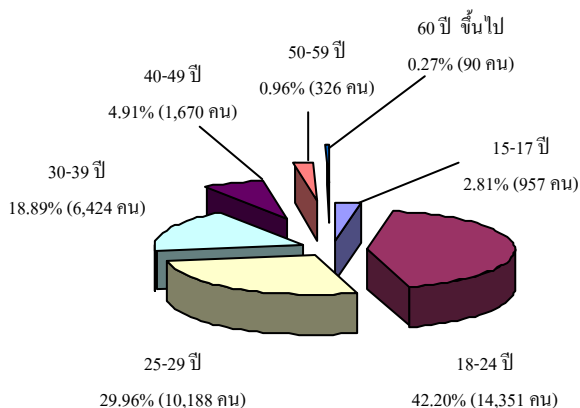
**ตาราง 3 แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง
และการบรรจุนานจำแนกตามอุตสาหกรรม
ไตรมาส 4 ปี 2549 (5 อันดับแรก)**

ประเภทอุตสาหกรรม	ตำแหน่งงานว่าง		บรรจุนาน	
	จำนวน (อัตรา)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การผลิต	48,895	41.09	15,963	46.94
2. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วน บุคคลและของใช้ใน ครัวเรือน	32,214	27.07	7,609	22.37
3. บริการด้าน อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	10,525	8.85	2,743	8.07
4. โรงแรมและภัตตาคาร	7,838	6.59	2,107	6.19
5. การก่อสร้าง	5,228	4.39	983	2.89
6. อื่น ๆ	14,281	12.01	4,601	13.54
รวม	118,981	100.0	34,006	100.0

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ช่วงอายุที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
ในไตรมาสนี้ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 18–39 ปี
โดยที่อายุ 18–24 ปี ต้องการสูงสุด 42,934 อัตรา
(ร้อยละ 36.09) รองลงมาคืออายุ 25 – 29 ปี
37,461 อัตรา (ร้อยละ 31.48) และอายุ 30–39 ปี
27,040 อัตรา (ร้อยละ 22.73) ขณะเดียวกัน
ผู้สมัครงานส่วนใหญ่จะมีอายุที่สอดคล้องกับ
อายุที่ตลาดแรงงานต้องการหรือตำแหน่งงานว่าง
กล่าวคือผู้สมัครงานที่อายุ 18–24 ปี มีสูงสุด
จำนวน 24,120 คน (ร้อยละ 31.10) รองลงมา
เป็นผู้สมัครงานที่มีอายุ 30–39 ปี และ 25–29 ปี
มีสัดส่วนร้อยละ 27.76 (21,538 คน) และ 23.46
(18,199 คน) ตามลำดับ ขณะที่ในด้านการบรรจุนาน
พบว่า ผู้มีอายุ 18–24 ปี ได้รับการบรรจุนานสูงสุด
จำนวน 14,351 คน (ร้อยละ 42.20) รองลงมาคือ
ช่วงอายุ 25 – 29 ปี จำนวน 10,188 คน (ร้อยละ
29.96) และอายุ 30–39 ปี ซึ่งมีจำนวน 6,424 คน
คิดเป็นร้อยละ 18.89 (ตารางภาคผนวกที่ 10)

**แผนภูมิที่ 19 การบรรจงานจำแนกตามอายุ
ไตรมาส 4 ปี 2549**



ที่มา : กรมการจัดหางาน

ภารกิจส่งเสริมการมีงานทำนอกจากภารกิจที่ได้กล่าวมาแล้ว กรมการจัดหางานยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ มีงานทำ ไม่ว่าจะเป็นผู้จบการศึกษาใหม่ ผู้ว่างงาน ผู้ใช้แรงงานที่มีงานทำอยู่แล้ว และมีความประสงค์จะเปลี่ยนงาน ผู้สูงอายุ แม่บ้านหรือผู้ต้องการรับงานไปทำที่บ้าน รวมทั้งทหาร เยาวชนในสถานพินิจ ให้มีงานทำ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นตลอดไตรมาส 4 ปี 2549 (เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549) ช่วยให้มีผู้ได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 114,677 คน โดยเป็นชาย 52,869 คน คิดเป็นร้อยละ 46.11 และหญิง 61,808 คน (ร้อยละ 53.89) สำหรับรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการและจำนวนผู้ได้รับประโยชน์ในแต่ละกิจกรรมปรากฏรายละเอียดตามตารางข้างล่างนี้

**ตาราง 4 การส่งเสริมการมีงานทำ จำแนกตาม
กิจกรรมที่ดำเนินการ ไตรมาส 4 ปี 2549**

กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริม การมีงานทำ	ผู้ได้รับประโยชน์ (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
1.แนะแนวอาชีพชุมชน	218	790	1,008
2.แนะแนวอาชีพระดับหมู่บ้าน	35,742	41,787	77,529
3.มหกรรมอาชีพ	1,715	1,839	3,554
4.วันแนะแนวอาชีพ	10,950	15,858	26,808
5.ส่งเสริมการมีงานทำให้ทหารกอง ประจำการ	2,965	0	2,965
6.แนะแนวอาชีพให้เยาวชนในสถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	1,065	560	1,625
7.อบรมผู้รับงานไปทำที่บ้าน	22	173	195
8.ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน	3	117	120
9.ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อส่งเสริมการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ	51	293	344
10.สร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ	138	391	529
รวม	52,869	61,808	114,677

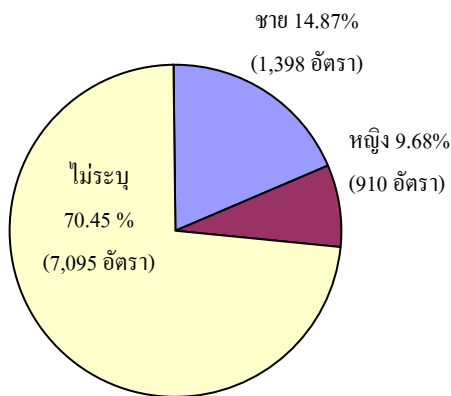
**2.2 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน
(ผ่านหนังสือพิมพ์)**

ในด้านความต้องการแรงงานของภาคเอกชน กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชนจากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ มติชน วัฏจักร ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน พบว่าช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2549 มีสถานประกอบการประกาศรับสมัครแรงงาน 849 แห่ง ต้องการแรงงานรวม 9,403 อัตรา ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 13.57 จากไตรมาสที่ 3 ที่มีความต้องการแรงงานรวม 10,879 คน ซึ่งความต้องการในไตรมาสนี้ส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.45 (7,095 อัตรา) ไม่ได้ระบุเพศ ส่วนที่ระบุ



เพศชาย มีจำนวน 1,398 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 14.87 ขณะที่ความต้องการแรงงานเพศหญิงมี 910 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการแรงงานในเรื่องเพศกับไตรมาสที่ผ่านมา พบว่าความต้องการแรงงานหญิงมีสัดส่วนคงที่ ขณะที่เพศชายมีสัดส่วนลดลง และไม่ระบุเพศมีสัดส่วนที่สูงขึ้นแทน ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นแนวโน้มตำแหน่งงานต่าง ๆ จะเปิดโอกาสให้ทั้งหญิงและชายเท่ากัน

**แผนภูมิ 20 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน
จำแนกตามเพศ ไตรมาส 4 ปี 2549**

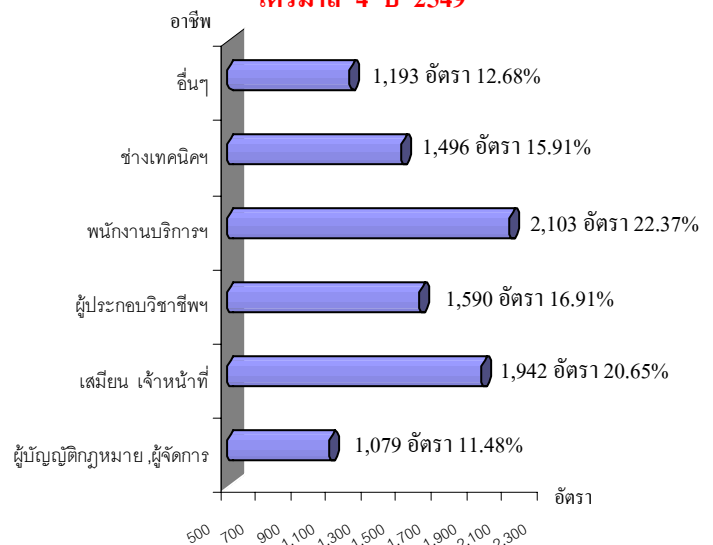


ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามอาชีพในไตรมาส 4 ปี 2549 นี้พบว่า อาชีพที่มีความต้องการแรงงานสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 2,103 อัตรา (ร้อยละ 22.37) 2) เสมียน/เจ้าหน้าที่ จำนวน 1,942 อัตรา (ร้อยละ 20.65) 3) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน 1,590 อัตรา (ร้อยละ 16.91) 4) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1,496 อัตรา (ร้อยละ 15.91) และ 5) ผู้จัดการ ผู้บริหาร จำนวน 1,079 อัตรา (ร้อยละ 11.48)

แผนภูมิ 21 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน

**จำแนกตามประเภทอาชีพ 5 อันดับแรก
ไตรมาส 4 ปี 2549**

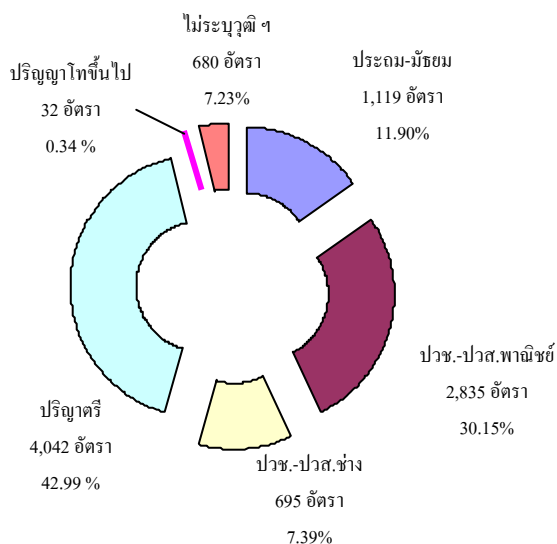


ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับความต้องการแรงงานจำแนกตามการศึกษาพบว่า สถานประกอบการที่ประกาศรับสมัครงานทางหน้าหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่ต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.99 (4,042 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับปวช.-ปวส. พาณิชย ร้อยละ 30.15 (2,835 อัตรา) ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ร้อยละ 11.90 (1,119 อัตรา) และระดับ ปวช. ปวส. ช่าง ร้อยละ 7.39 (695 อัตรา) (แผนภูมิที่ 22) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการแรงงานผ่านกรมการจัดหางาน จะพบว่ามีแตกต่างกันเนื่องจากการแจ้งความต้องการแรงงานผ่านกรมการจัดหางานมักจะเป็นตำแหน่งที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีดังกล่าวมาแล้ว ขณะที่แจ้งทางหน้าหนังสือพิมพ์จะเป็นระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นส่วนมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานประกอบการเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่มี

การศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่จะใช้ช่องทางการหางานหลากหลายกว่า รวมถึงมีการติดตามงานจากหน้าหนังสือพิมพ์มากกว่าระดับอื่นๆ ก็ได้ประเด็นที่น่าสังเกตคือ ไม่ว่าช่องทางการแจ้งความต้องการผ่านกรมการจัดหางานหรือผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ พบว่าในระดับปริญญาโทขึ้นไปมีสัดส่วนความต้องการที่น้อยมาก คือเพียง 32 อัตรา หรือร้อยละ 0.34 ของความต้องการแรงงานที่แจ้งผ่านหนังสือพิมพ์ทั้งหมด ขณะที่การแจ้งความต้องการผ่านหนังสือพิมพ์ไม่มีการแจ้งความต้องการผ่านหนังสือพิมพ์ไม่มีตำแหน่งระดับปริญญาเอกเลย

แผนภูมิ 22 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนตามระดับการศึกษา ไตรมาส 4 ปี 2549

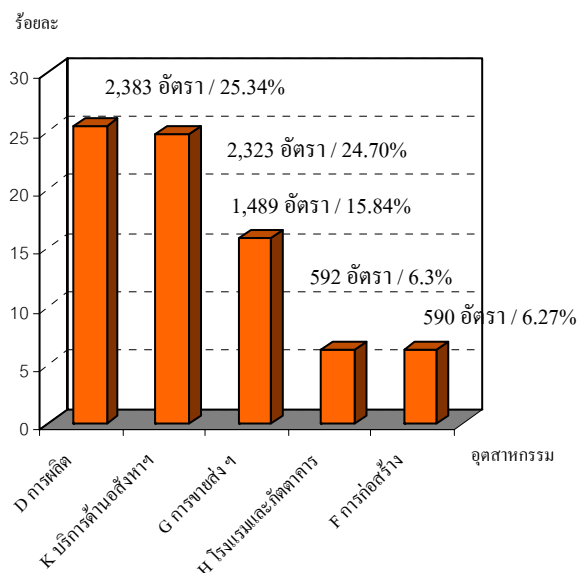


ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามประเภทอุตสาหกรรมในไตรมาส 4 ปี 2549 พบว่า อุตสาหกรรมการผลิตเป็นอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด คือร้อยละ 25.34 (2,383 อัตรา) รองลงมาคือบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจมี

อัตราร้อยละ 24.70 (2,323 อัตรา) ประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมีอัตราร้อยละ 15.84 (1,489 อัตรา) และโรงแรมและภัตตาคารมีอัตราร้อยละ 6.3 (592 อัตรา) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการก่อสร้าง มีอัตราร้อยละ 6.27 (590 อัตรา) (แผนภูมิ 23)

แผนภูมิ 23 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนตามประเภทอุตสาหกรรม (5 อันดับแรก) ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

นอกจากการสำรวจความต้องการแรงงานจากหน้าหนังสือพิมพ์ที่กล่าวมาแล้ว ในปี 2549 กระทรวงแรงงานยังได้ร่วมมือกับมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ดำเนินการสำรวจความต้องการแรงงานและคาดประมาณการจ้างงานในภาคการผลิตต่างๆ 3 ภาค คือ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร ภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม

อื่น ๆ ซึ่งมีการคาดประมาณใน 3 ระยะคือ ระยะสั้น คือคาดประมาณปี 2550 – 2552 ระยะกลาง ปี 2550 – 2554 และระยะยาว ปี 2555 – 2559 โดยพบว่าระยะสั้นคาดประมาณ การจ้างงานในภาคการผลิตต่าง ๆ จำนวน 36.60 ล้านคน ระยะกลางคาดประมาณไว้ที่ 37.0 ล้านคน และระยะยาวคาดประมาณการจ้างงาน 38.76 ล้านคน โดยในระยะสั้นภาคบริการเป็น ภาคการผลิตที่คาดว่าจะมีการจ้างงานสูงสุด จำนวน 15.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือภาคเกษตร ร้อยละ 36.10 (13.21 ล้านคน) ส่วนภาคอุตสาหกรรมคาดว่าจะในระยะ ปี 2550 – 2552 จะมีการจ้างงาน 5.62 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 15.36

ตาราง 5 การคาดประมาณจำนวนการจ้างงาน จำแนกตามภาคการผลิตและระยะเวลา

หน่วย : ล้านคน

ภาคการผลิต	ระยะสั้น (ปี2550 – 2552)	ระยะ กลาง (ปี2550 – 2554)	ระยะ ยาว (ปี2555 – 2559)
ภาคเกษตรกรรม	13.21	13.06	12.54
ภาคอุตสาหกรรม	5.62	5.56	5.03
ภาคบริการ	15.10	15.58	17.71
อุตสาหกรรมอื่น	2.67	2.80	3.48
รวม	36.60	37.00	38.76

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ปี 2549
เมื่อพิจารณาการคาดประมาณการจ้างงาน เฉพาะระยะสั้นปี 2550 – 2552 ตามภูมิภาคแล้ว จะพบว่าภูมิภาคที่มีการจ้างงานสูงสุดคือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 11.61 ล้านคน คิดเป็น

ร้อยละ 31.72 รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร จำนวน 7.17 ล้านคน (ร้อยละ 19.59) และ ภาคเหนือ 6.65 ล้านคน (ร้อยละ 18.19) หาก พิจารณาในแต่ละภาคการผลิตพบว่าภาค เกษตรกรรม ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมี การจ้างงานสูงสุด จำนวน 6.17 ล้านคน รองลงมาคือภาคเหนือและภาคใต้ มีจำนวน 2.98 ล้านคน และ 2.0 ล้านคนตามลำดับ สำหรับภาคอุตสาหกรรมภูมิภาคที่จะมีการจ้าง งานสูงสุดคือกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 2.17 ล้านคน รองลงมาคือภาคกลาง 1.45 ล้านคน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.0 ล้านคน ส่วนภาคบริการ ภูมิภาคที่จะมีการ จ้างงานสูงสุดในระยะปี 2550 – 2552 คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 4.36 ล้านคน รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.51 ล้านคน และภาคกลาง 2.65 ล้านคน

ตาราง 6 การคาดประมาณการจ้างงานในช่วงปี 2550 – 2552 จำแนกตามภาคการผลิต และ ภูมิภาค

หน่วย : ล้านคน

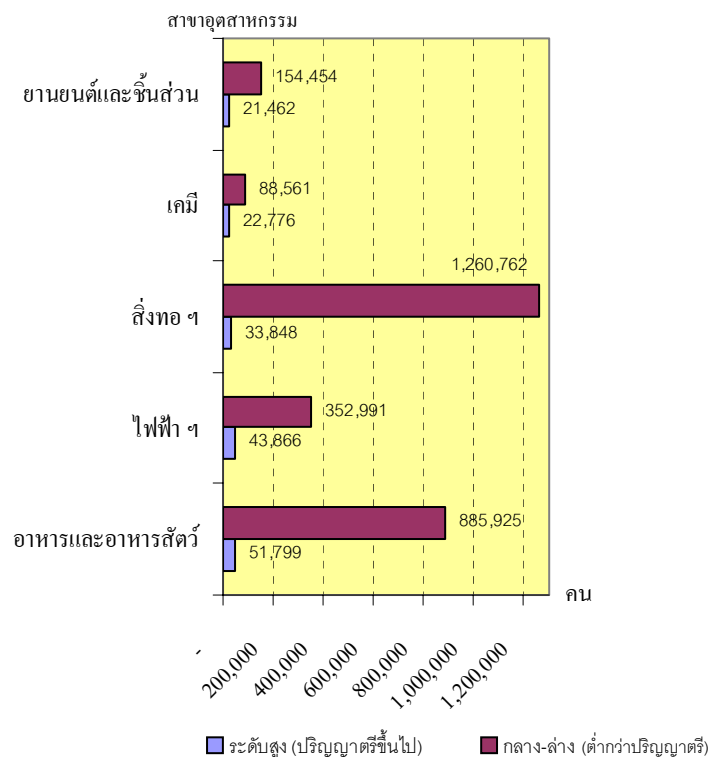
ภาคการผลิต ภาค	ภาคเกษตรกรรม	ภาคอุตสาหกรรม	ภาคบริการ	อื่นๆ	รวม
1. กรุงเทพและ ปริมณฑล	0.26	2.17	4.36	0.38	7.17
2. ภาคกลาง	1.80	1.45	2.65	0.46	6.36
3. ภาคเหนือ	2.98	0.58	2.47	0.62	6.65
4. ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	6.17	1.00	3.51	0.93	11.61
5. ภาคใต้	2.00	0.42	2.11	0.28	4.81
รวม	13.21	5.62	15.10	2.67	36.60

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ปี 2549



เมื่อพิจารณาการคาดประมาณการจ้างงานเฉพาะในระยะสั้น คือปี 2550–2552 ในกลุ่มกำลังคนภาคอุตสาหกรรม โดยจำแนกระดับคนที่ต้องการจ้างงานเป็นระดับสูง คือผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และระดับกลาง – ล่าง คือผู้จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มภาคอุตสาหกรรมพบว่า ในระยะปี 2550–2552 การจ้างงานในการศึกษาระดับกลาง-ล่างหรือต่ำกว่าปริญญาตรีมีส่วนที่สูงมากถึงร้อยละ 93.67 (5.2 ล้านคน) ส่วนระดับสูงหรือระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 0.36 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 6.33 โดยการทำงานกลุ่มระดับปริญญาตรี (ระดับสูง) สาขาการผลิตในภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการจ้างงานสูงสุด 3 อันดับแรกคือ สาขาอาหารและอาหารสัตว์ 51,799 คน (ร้อยละ 14.55) สาขาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 43,866 คน (ร้อยละ 12.32) และสาขาสีทอและเครื่องนุ่งห่ม 33,848 คน (ร้อยละ 9.51) ส่วนในกลุ่มระดับกลางและล่าง คือต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาการผลิตในภาคอุตสาหกรรมที่มีความต้องการจ้างงานสูงสุด 3 อันดับแรกคือ สาขาสีทอและเครื่องนุ่งห่ม 1,260,762 คน (ร้อยละ 23.94) สาขาอาหารและอาหารสัตว์ 885,925 คน (ร้อยละ 16.82) และสาขาอุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือน 629,100 คน (ร้อยละ 11.94)

แผนภูมิ 24 การคาดประมาณการจ้างงานปี 2550–2552 จำแนกตามสาขาการผลิตในภาคอุตสาหกรรม และระดับกำลังคน (5 อันดับแรก)

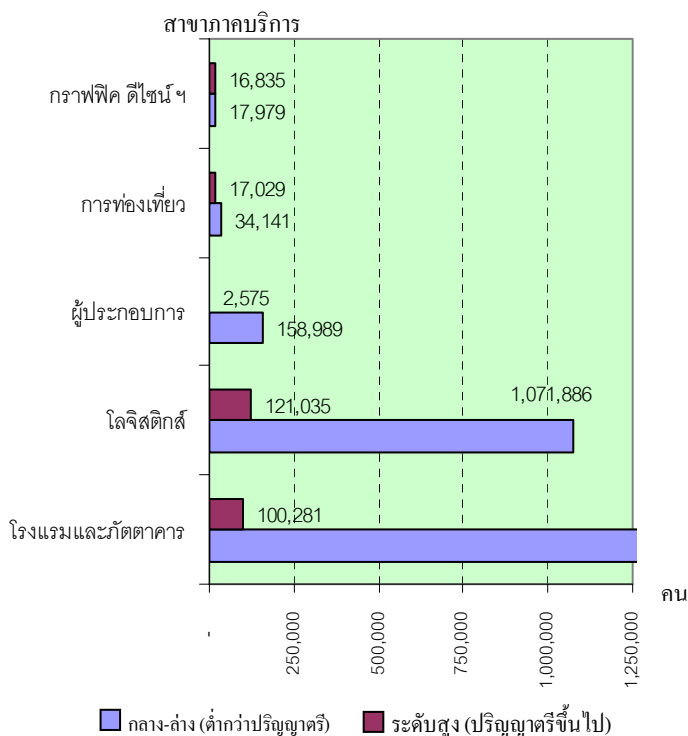


ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ปี 2549

สำหรับการคาดประมาณการจ้างงานปี 2550–2552 ในภาคบริการ โดยจำแนกการจ้างงานเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มกำลังคนระดับสูง คือผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และกลุ่มระดับกลาง – ล่าง คือผู้จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี โดยในกลุ่มระดับกลาง – ล่าง ภาคบริการมีความต้องการจ้างงานถึงร้อยละ 81.42 (12.29 ล้านคน) ของความต้องการของการจ้างงานทั้งหมดในภาคการผลิตนี้ โดยสาขาที่ต้องการจ้างงานสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 2,339,703 คน (ร้อยละ 19.04) 2) โลจิสติกส์ 1,071,886 คน

(ร้อยละ 8.72) 3) ผู้ประกอบอาหาร 158,989 คน (ร้อยละ 1.29) 4) การท่องเที่ยว 34,141 คน (ร้อยละ 0.28) และ 5) กราฟฟิก ดีไซน์ อื่น ๆ 17,979 คน (ร้อยละ 0.15) ตามลำดับ ส่วนการจ้างงานในกลุ่มกำลังคนระดับสูง มีความต้องการจ้างงานเพียงร้อยละ 18.58 ของความต้องการจ้างงานทั้งหมด (2.80 ล้านคน) โดยสาขาที่ต้องการจ้างงานสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) โลจิสติกส์ 121,035 คน (ร้อยละ 4.32) 2) โรงแรมและภัตตาคาร 100,281 คน (ร้อยละ 3.58) 3) การท่องเที่ยว 17,029 คน (ร้อยละ 0.61) 4) กราฟฟิก ดีไซน์อื่น ๆ 16,835 คน (ร้อยละ 0.60) และ 5) ผู้ประกอบอาหาร 2,575 คน (ร้อยละ 0.09) ตามลำดับ

แผนภูมิ 25 การคาดประมาณการจ้างงาน ปี 2550 – 2552 จำแนกตามสาขาการผลิตใน ภาคบริการและระดับกำลังคน (5 อันดับแรก)

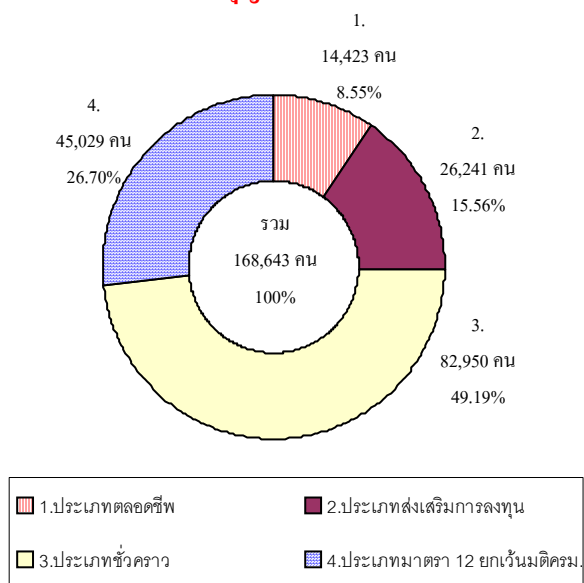


ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ปี 2549

2.3 แรงงานต่างด้าว

จำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ณ เดือนธันวาคม 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 168,643 คน โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่อนุญาตให้เข้ามาอยู่ชั่วคราว จำนวน 82,950 คน (ร้อยละ 49.19) รองลงมาเป็นประเภทมาตรา 12 ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี (กรม.) และประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 45,029 และ 26,241 คน (ร้อยละ 26.70 และร้อยละ 15.56) ตามลำดับ ขณะที่แรงงานต่างด้าวประเภทตลอดชีพมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 14,423 คน คิดเป็นร้อยละ 8.55 ของแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายทั้งหมด

แผนภูมิ 26 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต ณ เดือนธันวาคม 2549

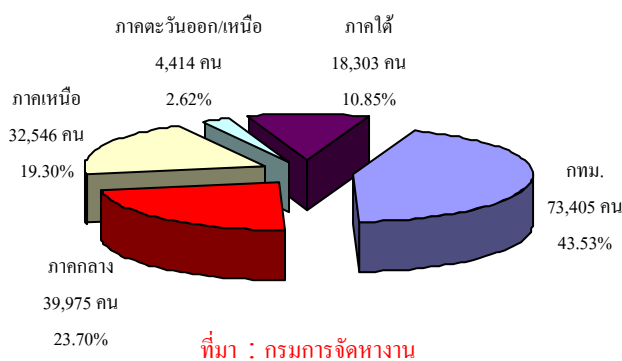


ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อศึกษาสัดส่วนแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย พบว่ามีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.97

จากเดือนกันยายน 2549 ที่มีจำนวน 162,209 คน โดยแรงงานต่างด้าวที่เพิ่มขึ้นจะเป็นประเภท ส่งเสริมการลงทุน ประเภทชั่วคราว และประเภท มาตรา 12 ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี (กรม.) โดยเฉพาะประเภทชั่วคราว มีสัดส่วนสูงขึ้น มากกว่าประเภทอื่นๆ (สูงขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2549 4,262 คน ร้อยละ 5.42) ซึ่งอาจจะ เนื่องมาจากมีการขยายการลงทุนของนักลงทุน ชาวต่างชาติ จึงทำให้มีทั้งนักธุรกิจผู้เชี่ยวชาญ สาขาต่าง ๆ รวมถึงผู้บริหารเดินทางเข้ามาทำงาน ในประเทศไทยมากขึ้น โดยแรงงานต่างด้าวถูก กฎหมายเหล่านี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในกรุงเทพมหานคร คือมีจำนวน 73,405 คน คิดเป็นร้อยละ 43.53 รองลงมาอยู่ในภาคกลางมี 39,975 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.70 และภาคเหนือจำนวน 32,546 (ร้อยละ 19.3) ส่วนภาคที่มีแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย อยู่่น้อยที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี จำนวน 4,414 คน คิดเป็นร้อยละ 2.62

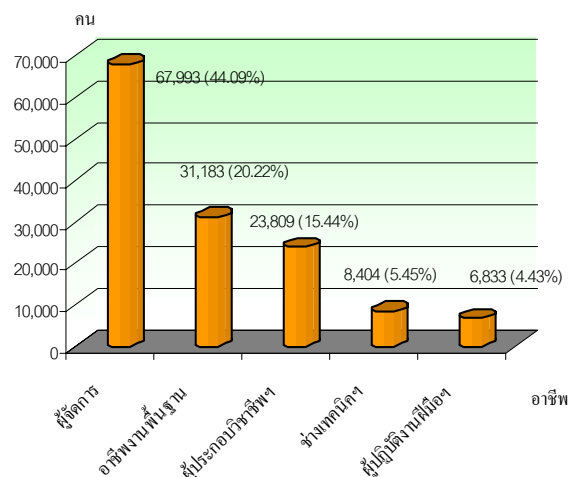
แผนภูมิ 27 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายตามราย ภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2549



เมื่อพิจารณาแรงงานต่างด้าวถูก กฎหมายที่กล่าวข้างต้น โดยไม่นับรวมประเภท ตลอดชีพจะพบว่า แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย ในประเทศไทยส่วนใหญ่ร้อยละ 44.09

(67,993 คน) ประกอบอาชีพเป็นผู้จัดการ ผู้บริหาร รองลงมาเป็นพวกที่มีอาชีพงานพื้นฐาน มีจำนวน 31,183 คน คิดเป็นร้อยละ 20.22 และผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน 23,809 คน คิดเป็นร้อยละ 15.44 ตัวเลข ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าตลาดแรงงานไทย ต้องพึ่งพิงแรงงานทักษะฝีมือที่มีความเชี่ยวชาญ ระดับสูงจากต่างประเทศ จึงต้องมีการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพแรงงานไทยให้เทียบเท่า มาตรฐานสากลต่อไป เพื่อให้แรงงานไทยมี โอกาสการทำงานในระดับสูงขึ้นทดแทน แรงงานต่างชาติถูกกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

แผนภูมิ 28 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายแยกตาม ประเภทอาชีพ (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ) 5 อันดับแรกไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

ถ้าพิจารณาแยกตามสัญชาติในไตรมาส 4 นี้จะพบว่า แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ) ในประเทศไทย ยังคงเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติญี่ปุ่นมากที่สุด คือมีจำนวน 22,976 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 รองลงมาคือ จีน อังกฤษ และอินเดีย มีจำนวน 11,268 คน (ร้อยละ 7.31) 9,494 คน

(ร้อยละ 6.16) 9,296 คน (ร้อยละ 6.02) ตามลำดับ (ตารางข้อมูลภาคผนวกที่ 11)

สำหรับแรงงานต่างด้าวตามมติ คณะรัฐมนตรี (ครม.) เป็นแรงงานที่ประเทศไทย อนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทย แรงงานในกลุ่มนี้มี 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา ในปี 2549 ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 สรุปจำนวนแรงงานต่างด้าวที่กระทรวง แรงงานบริหารจัดการจำแนกได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1) แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมือง สัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา ที่ได้รับอนุญาต ทำงานในปี 2548 แต่ต่ออายุใบอนุญาตทำงาน ปี 2549 แล้ว มีจำนวน 460,014 คน กลุ่มนี้ ใบอนุญาตจะหมดอายุวันที่ 30 มิถุนายน 2550 (มติ ครม. 16 พฤษภาคม 2549)

2) แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง สัญชาติ พม่า ลาว และกัมพูชา ที่ได้จดทะเบียน ระหว่างวันที่ 1 – 30 มีนาคม 2549 และยื่น ขอรับใบอนุญาตทำงานปี 2549 มีจำนวน 208,562 คน (มติ ครม. 20 ธันวาคม 2548 และ 16 พฤษภาคม 2549)

3) แรงงานต่างด้าวที่ได้รับการพิสูจน์ สัญชาติ กลุ่มนี้ได้รับวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน แล้ว จำนวน 49,214 คน

4) แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานโดย กฎหมายตาม MOU ประเภตินี้เป็นการนำเข้า แรงงานตามข้อตกลง ซึ่งขณะนี้ทำการ MOU ได้ 2 สัญชาติคือ ลาว กัมพูชา มีจำนวนรวม 7,205 คน

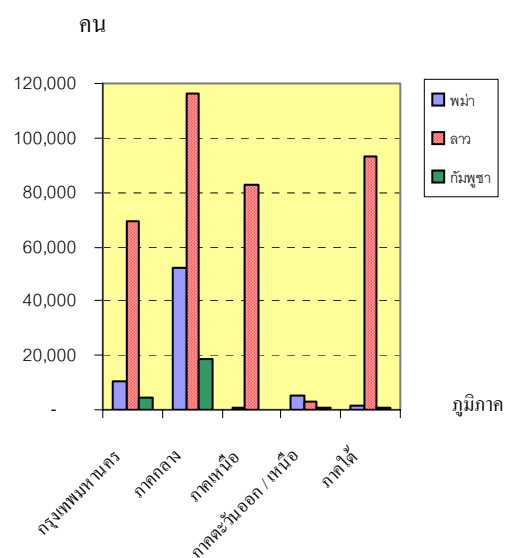
โดยสรุปแล้วจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ อยู่ในระบบทะเบียนของกรมการจัดหางาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 724,995 คน ภาคกลางเป็นภาคที่มีการอนุญาต

ให้คนต่างด้าวทำงานสูงสุด จำนวน 314,939 คน คิดเป็นร้อยละ 43.44 รองลงมาคือภาคใต้และ กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 140,483 คน (ร้อยละ 19.38) และ 131,037 คน (ร้อยละ 18.07) ตามลำดับ หากพิจารณาตามสัญชาติ พบว่าสัญชาติพม่ามี สัดส่วนถึงร้อยละ 78.46 (568,878 คน) และ อยู่ในพื้นที่ภาคกลางสูงสุด ขณะที่แรงงานลาวมี 84,824 คน คิดเป็นร้อยละ 11.70 และกัมพูชามี จำนวน 71,293 คน คิดเป็นร้อยละ 9.84

แผนภูมิ 29 แรงงานต่างด้าวตามมติครม.

จำแนกตามสัญชาติและภูมิภาค ปี 2549

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

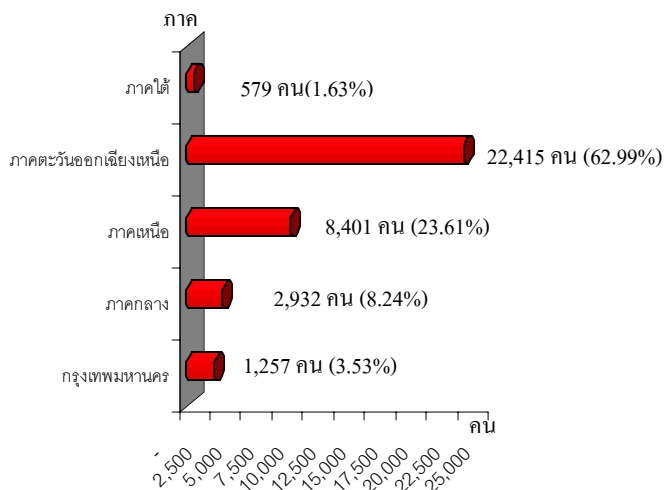
2.4 แรงงานไทยในต่างประเทศ

สำหรับแรงงานไทยในต่างประเทศในช่วง ไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม – ธันวาคม 2549) มีแรงงานไทยที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไป ทำงานต่างประเทศผ่านกรมการจัดหางาน 35,584 คน เป็นเพศชาย 29,030 คน คิดเป็น ร้อยละ 81.58 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด



ขณะที่เพศหญิงมี 6,554 คน คิดเป็นร้อยละ 18.42 โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการจ้างงานที่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.99 (22,415 คน) รองลงมาคือภาคเหนือและภาคกลาง จำนวน 8,401 คน (ร้อยละ 23.61 คน) และ 2,932 คน (ร้อยละ 8.24) ตามลำดับ ส่วนภาคที่จ้างงานที่น้อยที่สุดคือภาคใต้ จำนวนเพียง 579 คน (ร้อยละ 1.63)

แผนภูมิ 30 จำนวนแรงงานไทยที่จ้างความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่ลงทะเบียนจ้างความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศในไตรมาสนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว พบว่ามีจำนวนลดลงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 32.90 (ไตรมาส 3 มีจำนวน 53,035 คน) โดยเพศชายยังเป็นสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิง และภูมิภาคที่มีการจ้างความประสงค์มากที่สุดยังคงเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏรายละเอียดในตาราง

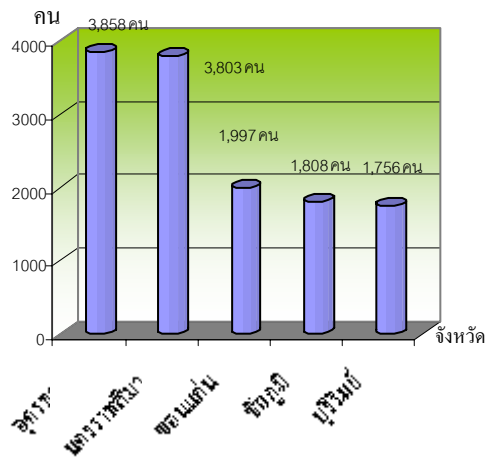
ตาราง 7 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานไทยที่จ้างความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ไตรมาส 3-4 ปี 2549 จำแนกตามภูมิภาคและเพศ

ภูมิภาค	ไตรมาส 3/2549 (คน)	ไตรมาส 4/2549 (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ภาพรวม)
กรุงเทพมหานคร	1,411	1,257	-10.91
ภาคกลาง	3,472	2,932	-18.42
ภาคเหนือ	12,840	8,401	-52.83
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	34,798	22,415	-35.58
ภาคใต้	514	579	-12.65
ทั่วประเทศ	53,035	35,584	-32.9

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายจังหวัด พบว่าจังหวัดที่มีการจ้างความประสงค์เดินทางไปทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) อุดรธานี 3,858 คน คิดเป็นร้อยละ 10.84 ของแรงงานที่จ้างความประสงค์ทั้งหมด 2) นครราชสีมา 3,803 คน (ร้อยละ 10.69) 3) ขอนแก่น 1,997 คน (ร้อยละ 5.61) 4) ชัยภูมิ 1,808 คน (ร้อยละ 5.08) และ 5) บุรีรัมย์ 1,756 คน (ร้อยละ 4.93) (แผนภูมิ 31) ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลภูมิภาคที่พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้จ้างความประสงค์สูงที่สุดนั่นเอง

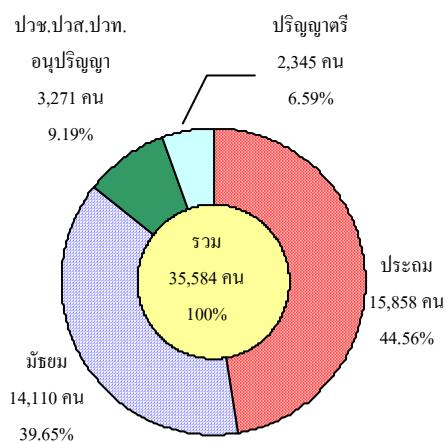
**แผนภูมิ 31 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์ไป
ทำงานต่างประเทศจำแนกตามจังหวัด 5 อันดับแรก
ไตรมาส 4 ปี 2549**



ที่มา : กรมการจัดหางาน

ผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งมีถึงร้อยละ 44.56 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด (15,858 คน) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา จำนวน 14,110 คน คิดเป็นร้อยละ 39.65 ขณะที่ระดับปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 2,345 คน คิดเป็นร้อยละ 6.59 (แผนภูมิ 32)

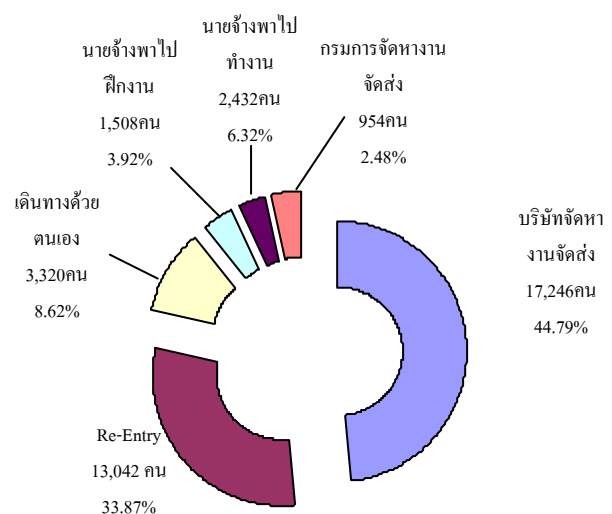
**แผนภูมิ 32 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์
เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามระดับ
การศึกษา ไตรมาส 4 ปี 2549**



ที่มา : กรมการจัดหางาน

ในส่วนของการอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศไตรมาส 4 ปี 2549 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 38,502 คน คิดเป็นร้อยละ 108.2 ของผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศในไตรมาสนี้ จะเห็นว่าตัวเลขของการอนุญาตไปทำงานสูงกว่าผู้แจ้งความประสงค์ เนื่องจากผู้ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ในไตรมาสที่แล้วได้รับอนุญาตให้ไปทำงานในไตรมาสนี้นั่นเอง และหากพิจารณาตามวิธีการเดินทางของผู้ที่เดินทางไปทำงานพบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภทไปโดยบริษัทจัดหางานจัดส่ง ซึ่งมีจำนวน 17,246 คน คิดเป็นร้อยละ 44.79 รองลงมาคือประเภท Re-Entry คือกลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดยการต่ออายุสัญญา 13,042 คน (ร้อยละ 33.87) เดินทางด้วยตนเองมี 3,320 คน (ร้อยละ 8.62) นายจ้างพาไปทำงาน จำนวน 2,432 คน (ร้อยละ 6.32) นายจ้างพาไปฝึกงาน 1,508 คน (ร้อยละ 3.92) และกรมการจัดหางานจัดส่งมี 954 คน (ร้อยละ 2.48)

**แผนภูมิ 33 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ
จำแนกตามวิธีเดินทางไตรมาส 4 ปี 2549**



ที่มา : กรมการจัดหางาน



เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้วพบว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศในภาพรวมไตรมาสนี้มีสัดส่วนลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มีจำนวน 41,048 คน โดยวิธี Re-Entry และนายจ้างพาไปทำงานมีสัดส่วนสูงขึ้น ขณะที่การไปด้วยวิธีอื่น ๆ มีสัดส่วนที่ลดลง

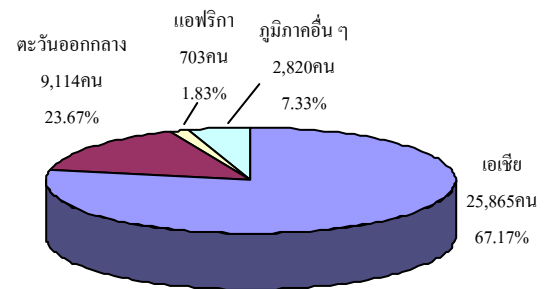
ตาราง 8 เปรียบเทียบแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามวิธีการเดินทาง ไตรมาส 3-4 ปี 2549

วิธีการเดินทาง	ไตรมาส 3 ปี 2549		ไตรมาส 4 ปี 2549		อัตรา การ เปลี่ยน แปลง
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. บริษัทจัดหางานจัดส่ง	19,803	48.24	17,246	44.79	-12.91
2. Re-Entry	12,298	29.96	13,042	33.87	6.05
3. เดินทางด้วยตนเอง	4,355	10.61	3,320	8.62	-23.76
4. นายจ้างพาไปฝึกงาน	1,619	3.94	1,508	3.92	-6.86
5. นายจ้างพาไปทำงาน	1,403	3.42	2,432	6.32	73.36
6. กรมการจัดหางานจัดส่ง	1,570	3.83	954	2.48	-39.23
รวม	41,048	100.0	38,502	100.0	-6.21

ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานในไตรมาส 4 ปี 2549 ส่วนใหญ่จะเดินทางไปทำงานในภูมิภาคเอเชีย มีจำนวน 25,865 คน คิดเป็นร้อยละ 67.17 ของแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือภูมิภาคตะวันออกกลางจำนวน 9,114 คน ร้อยละ 23.67 และแอฟริกา 703 คน ร้อยละ 1.83 โดยในภูมิภาคเอเชีย ประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงานสูงสุดคือไต้หวัน 13,788 คน รองลงมาคือสิงคโปร์ 3,520 คน และเกาหลีใต้ 2,629 คน ส่วนภูมิภาคตะวันออกกลาง ประเทศอิสราเอลเป็นประเทศที่แรงงานไทยไปทำงานมากที่สุด (4,356 คน ร้อยละ 11.31)

แผนภูมิ 34 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 38,502 คน ที่กล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาอาชีพที่เดินทางไปพบว่าอาชีพที่เดินทางไปสูงสุด 5 อันดับแรก คือ

1) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ ได้แก่ การก่อสร้าง ปฏิบัติงานในเหมืองแร่ งานโลหะ เครื่องจักร ฯลฯ จำนวน 13,122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.08

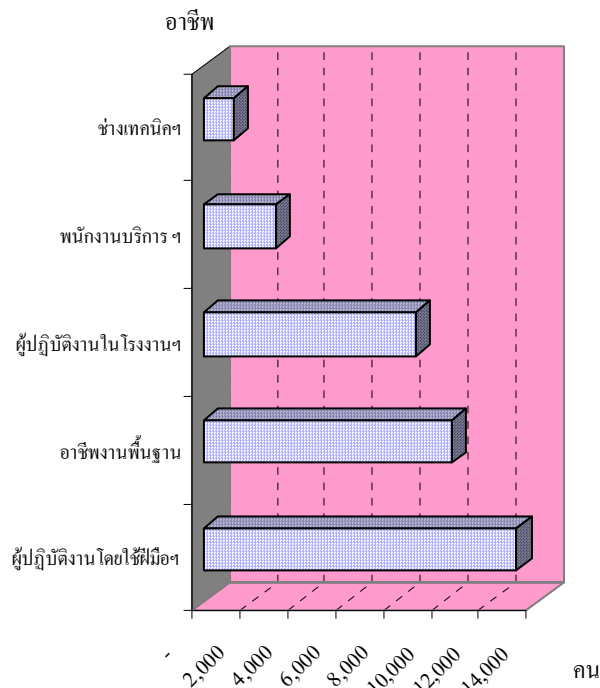
2) อาชีพงานพื้นฐาน 10,415 คน (ร้อยละ 27.05)

3) อาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน เครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 8,864 คน (ร้อยละ 23.02)

4) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด 3,006 คน (ร้อยละ 7.81)

และ 5) ช่างเทคนิค และผู้ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง 1,242 คน (ร้อยละ 3.23)

**แผนภูมิ 35 แรงงานไทยที่ได้รับอนุมัติไปทำงาน
ต่างประเทศ จำแนกตามอาชีพ (5 อันดับแรก)
ไตรมาส 4 ปี 2549**



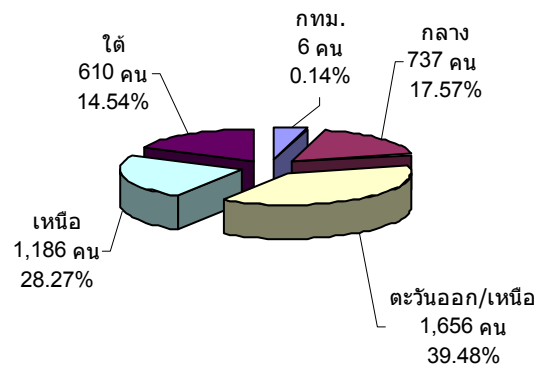
ที่มา : กรมการจัดหางาน

3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

ในรอบไตรมาส 4 ปี 2549 (เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549) ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550 กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน การฝึกเสริมทักษะ และการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือแรงงานไทยให้มีมาตรฐานฝีมือทัดเทียมประเทศต่างๆ ขณะเดียวกันเป็นการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยในรอบไตรมาสนี้มีการฝึก

เตรียมเข้าทำงานทั้งสิ้น 4,195 คน ภูมิภาคที่ฝึกสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉยงเหนือ จำนวน 1,656 คน คิดเป็นร้อยละ 39.48 รองลงมาคือ ภาคเหนือ 1,186 คน (ร้อยละ 28.27) และภาคกลาง 737 คน (ร้อยละ 17.57) (แผนภูมิ 36) หากพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่า กลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุดคือ ช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์มีจำนวน 1,139 คน คิดเป็นร้อยละ 27.15 รองลงมาคือ ช่างเครื่องกล จำนวน 964 คน คิดเป็นร้อยละ 22.98 และ ช่างธุรกิจและบริการ จำนวน 903 คน (ร้อยละ 21.53)

**แผนภูมิ 36 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน
จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 ปี 2549**



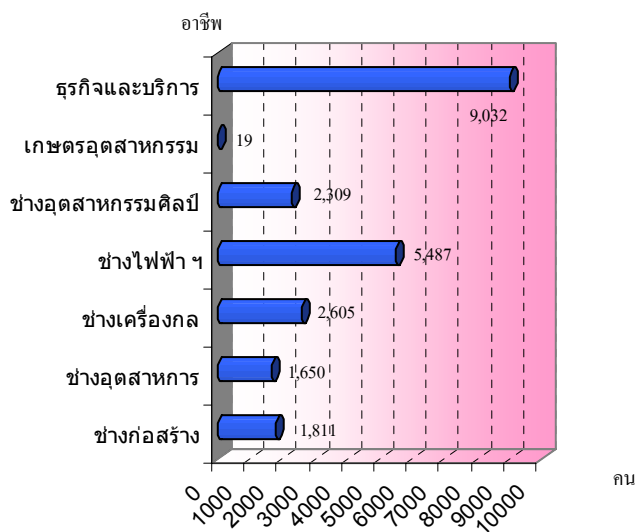
ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงานข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550
หมายเหตุ : ข้อมูลเบื้องต้น

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานในไตรมาส 4 ปี 2549 ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น 22,913 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุดคือ ภาคกลาง มีจำนวน 6,260 คน คิดเป็นร้อยละ 27.23 รองลงมาคือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉยงเหนือ มีร้อยละ 23.85 (5,464 คน) และร้อยละ 22.66 (5,192 คน)



ตามลำดับ พิจารณาตามกลุ่มอาชีพที่ฝึกพบว่า กลุ่มธุรกิจและบริการ มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานสูงสุดคือร้อยละ 39.42 (9,032 คน) รองลงมาคือ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ มีการฝึกยกระดับร้อยละ 23.95 (5,487 คน) และกลุ่มอาชีพช่างเครื่องกล ร้อยละ 11.37 (2,605 คน)

**แผนภูมิ 37 การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน
จำแนกตามกลุ่มอาชีพไตรมาส 4 ปี 2549**



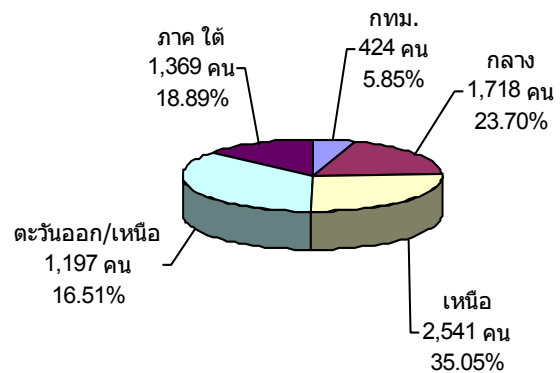
ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงานข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550
หมายเหตุ : ข้อมูลเบื้องต้น

นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังได้มีการฝึกเสริมทักษะ โดยในไตรมาส 4 ปี 2549 สามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งสิ้น 12,066 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุด คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3,448 คน คิดเป็นร้อยละ 28.58 รองลงมาคือภาคกลาง 2,884 คน (ร้อยละ 23.90) และภาคใต้ จำนวน 2,854 คน (ร้อยละ 23.65) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพที่ฝึกสูงสุดคืออาชีพช่างธุรกิจและบริการ จำนวน 4,525 (ร้อยละ

37.50) รองลงมาคือช่างอุตสาหกรรมศิลป์ 3,385 คน (ร้อยละ 28.05) และช่างก่อสร้าง 1,423 คน (ร้อยละ 12.21) (ตารางภาคผนวก 13)

ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีการทดสอบทั้งสิ้น 7,249 คน โดยภาคที่มีการทดสอบมากที่สุดคือภาคเหนือ จำนวน 2,541 คน คิดเป็นร้อยละ 35.05 รองลงมาคือภาคกลาง มีจำนวน 1,718 คน (ร้อยละ 23.70) และภาคใต้ มีจำนวน 1,369 คน คิดเป็นร้อยละ 18.89 (แผนภูมิ 38) โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อจำแนกตามประเภทการทดสอบ พบว่าเป็นการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติ 6,690 คน คิดเป็นร้อยละ 92.29 ทดสอบมาตรฐานเฉพาะสถานประกอบการ 393 คน (ร้อยละ 5.42) และการทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ 166 คน (ร้อยละ 2.29)

**แผนภูมิ 38 การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน
จำแนกตามภูมิภาคไตรมาส 4 ปี 2549**



ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงานข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550
หมายเหตุ : ข้อมูลเบื้องต้น

ในส่วนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 7,249 คน พบว่าผ่านการทดสอบจำนวน 5,375 คน คิดเป็นร้อยละ 74.15 ของผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมด



การพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นเรื่อง ที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันทั้งภาครัฐ เอกชน คือ ผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการ รวมถึงลูกจ้าง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาฝีมือแรงงาน จะเป็นการเพิ่มผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งจะเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยี รวมถึงความเป็นมาตรฐานใน ระดับต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศและระดับโลก ขณะเดียวกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน ดังนั้น นอกจากกรมพัฒนา ฝีมือแรงงานจะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงแล้ว ยังมีการดำเนินการโดยภาคเอกชน ซึ่งพบว่า ไตรมาส 4 ปี 2549 สถานประกอบการที่มีการ พัฒนาฝีมือแรงงานมีจำนวนทั้งสิ้น 2,652 แห่ง โดยเป็นสถานประกอบการในภาคกลางสูงที่สุด จำนวน 1,899 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 71.6 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และ ภาคใต้ โดยมีจำนวน 282 แห่ง (ร้อยละ 10.64) 259 แห่ง (ร้อยละ 9.77) และ 212 แห่ง (ร้อยละ 7.99) ตามลำดับ มีผู้เข้ารับการฝึกทั้งสิ้น 575,369 คน มีผู้ ผ่านการฝึกทั้งสิ้น 497,174 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 86.41 ของผู้เข้าฝึกอบรมทั้งหมด โดยมี ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 33,230,487.38 บาท

4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ

4.1 การตรวจแรงงาน

กระทรวงแรงงานนอกจากจะมีภารกิจ ด้านการส่งเสริมการมีงานทำ การพัฒนาฝีมือ แรงงานเพื่อยกระดับฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของ ตลาดแรงงาน และทัดเทียมมาตรฐานสากลแล้ว อีกภารกิจหนึ่งที่เกิดขึ้นต่อเนื่องภายหลัง การส่งเสริมให้คนมีงานทำแล้วคือ ภารกิจด้าน

การคุ้มครองทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน ให้ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานอีก หน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทในการคุ้มครองผู้ใช้ แรงงานให้ได้รับความเป็นธรรมจากการจ้างงาน ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานเพื่อ ไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างโดยมี จุดมุ่งหมายสูงสุด คือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่งก็ต้องผดุงไว้ซึ่งความ ยุติธรรมกับฝ่ายนายจ้าง กล่าวคือไม่โอนเอียง ไปด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งนี้ มาตรการที่จะช่วย คุ้มครองให้ผู้ใช้แรงงานได้รับรายได้และ สวัสดิการที่เป็นธรรมเพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมถึงได้รับการคุ้มครองแรงงานให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นได้คือการตรวจสถานประกอบการ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ใช้แรงงานได้รับการปฏิบัติและ ดูแลตามกฎหมาย ขณะเดียวกันจะเป็นมาตรการ ในการกระตุ้นให้สถานประกอบการเอาใจใส่ ดูแลลูกจ้างของตนให้มากขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตามการตรวจสถานประกอบการมิใช่เป็นการไป จับผิดนายจ้าง หากแต่เป็นการตรวจเพื่อการให้ คำแนะนำความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นายจ้าง รวมทั้งสร้างความเข้าใจแก่ลูกจ้าง / ผู้ใช้ แรงงาน ในการปฏิบัติที่ถูกต้องอีกด้วย สำหรับ ในไตรมาส 4 ปี 2549 (ช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549) กรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานได้ดำเนินการตรวจสถานประกอบการ ทั้งสิ้น 10,146 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ หรือได้รับการคุ้มครองรวม 521,664 คน จำแนกเป็นชาย 251,088 คน (ร้อยละ 48.13 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) หญิง 268,672 คน (ร้อยละ 51.50 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) และ ใน จำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมดเป็นเด็ก



1,904 คน (ร้อยละ 0.36 ของลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมด) ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก คือ ต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 46.18 (4,686 แห่ง) รองลงมาเป็นสถานประกอบการขนาด 10—49 คน ร้อยละ 34.63 (3,513 แห่ง) ขณะที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป มีการตรวจเพียงร้อยละ 3.1 (315 แห่ง) (ตาราง 9 และตารางภาคผนวก ที่ 14)

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว คือไตรมาส 3 ปี 2549 พบว่ามีการตรวจสถานประกอบการลดลงจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 25.74 และลูกจ้างที่ผ่านการตรวจคุ้มครองแรงงานมีจำนวนลดลง ร้อยละ 11.01

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการ และลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ ไตรมาส 3 และ 4 ปี 2549

สถานประกอบการ/ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ				
ขนาดสถานประกอบการ	ไตรมาส 3 ปี 2549		ไตรมาส 4 ปี 2549	
	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
1—4 คน	5,317	11,798	2,702	6,458
5—9 คน	2,784	18,760	1,984	13,450
10—19 คน	1,863	25,408	1,673	23,062
20—49 คน	1,783	56,006	1,840	58,030
50—99 คน	775	56,017	858	60,834
100—299 คน	774	132,531	774	128,085
300—499 คน	189	71,379	173	66,447
500—999 คน	100	66,054	91	61,982
1,000 คน ⁺	78	148,276	51	103,316
รวม	13,663	586,229	10,146	521,664

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : 1. ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ 6 ตุลาคม 2549

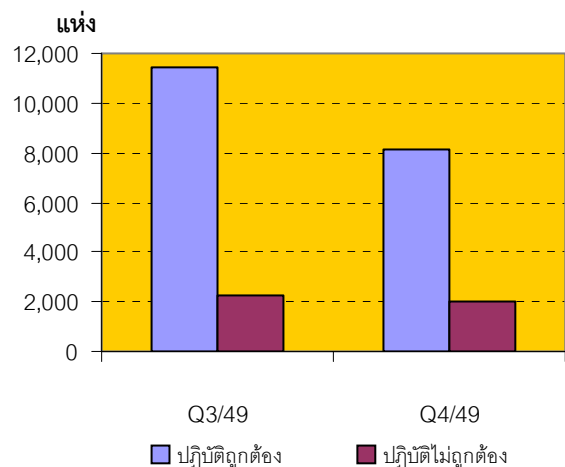
2. ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ 8 มกราคม 2550

3. *สถานประกอบการ

ในส่วนผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 79.96 (จำนวน 8,113 แห่ง) ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ขณะที่สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 20.04 (จำนวน 2,033 แห่ง) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ปี 2549 พบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายในไตรมาส 4 ปี 2549 มีสัดส่วนที่ลดลงจากไตรมาสที่ 3 ปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 28.91 ผลจากสัดส่วนที่ลดลง จึงทำให้สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีสัดส่วนที่สูงขึ้น จากร้อยละ 16.48 ในไตรมาส 3 ปี 2549 เป็นร้อยละ 20.04 ในไตรมาส 4 ปี 2549 ดังปรากฏรายละเอียดในแผนภูมิที่ 39

แผนภูมิที่ 39 เปรียบเทียบผลการตรวจสถาน

ประกอบการไตรมาส 3 และ 4 ปี 2549



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ไตรมาส 3 ปี 49 ข้อมูล ณ วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2549

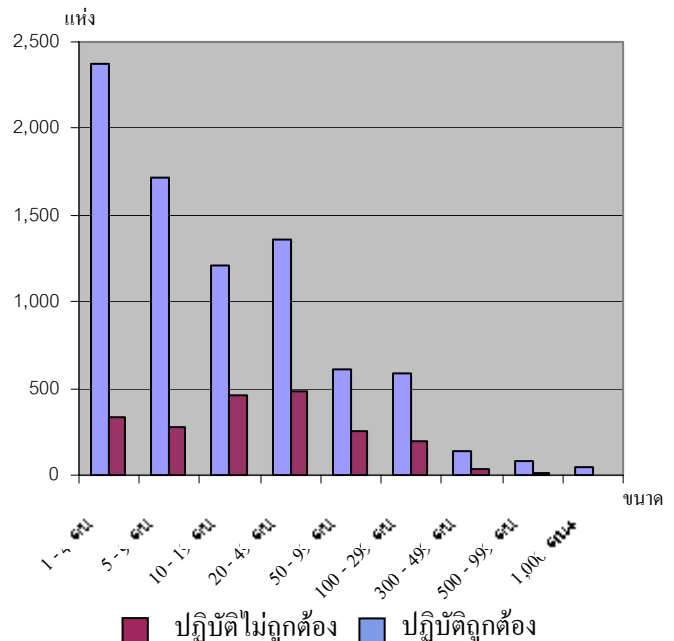
ไตรมาส 4 ปี 49 ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2550

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในแต่ละขนาดสถานประกอบการกับสถาน



ประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ในไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม – ธันวาคม 2549) พบว่าสถานประกอบการขนาดเล็กจะปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาก โดยเฉพาะสถานประกอบการขนาด 20 - 49 คน ขนาด 10-19 คน และขนาด 1-4 คน ซึ่งมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องร้อยละ 23.81 22.63 และ 16.23 ของสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมดตามลำดับ (เปรียบเทียบเฉพาะในกลุ่มที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย) และเมื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายในแต่ละขนาดสถานประกอบการ โดยคำนวณจากจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายกับสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมดในแต่ละขนาดสถานประกอบการ และเปรียบเทียบกันตามขนาดสถานประกอบการ จะพบว่าสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่โดยมีขนาดตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป มีอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเฉลี่ยสูงสุดถึงร้อยละ 93.76 โดยขนาด 500 - 999 คน ปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 93.41 และขนาด 1,000 คนขึ้นไปปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 94.12 ตามลำดับ รองลงมาคือสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีคนงาน 1-9 คน มีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเฉลี่ยร้อยละ 87.04

แผนภูมิที่ 40 เปรียบเทียบสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้อง/ไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ไตรมาส 4 ปี 2549

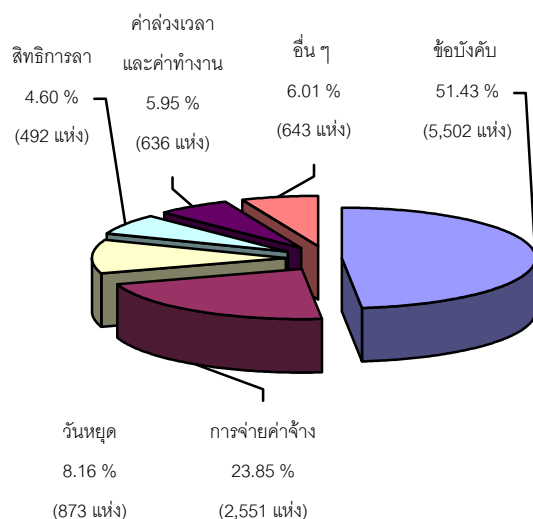


ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2550

สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานจำนวน 2,033 แห่ง ซึ่งมีบางแห่งมีเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องหลายเรื่อง โดยพบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีทั้งสิ้น 10,697 เรื่อง และพบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมดคือเรื่องข้อบังคับในการทำงานมีถึงร้อยละ 51.43 (5,502 แห่ง) ของเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ซึ่งความผิดเรื่องการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับในการทำงานมักพบว่าเป็นเพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำระเบียบข้อบังคับ หรือมิได้ตีพิมพ์ประกาศข้อบังคับการทำงาน ซึ่งได้แก่ การกำหนดวันหยุด เวลาทำงาน เวลาพัก ฯลฯ ให้ลูกจ้างทราบทั่วกัน ซึ่งตามระเบียบปฏิบัติของพระราชบัญญัติ

คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 กำหนดให้นายจ้างต้องติดประกาศหรือเผยแพร่ข้อบังคับการทำงานให้ลูกจ้างทราบ พร้อมส่งสำเนาระเบียบข้อบังคับที่ประกาศดังกล่าวให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบด้วย แต่ในทางปฏิบัตินายจ้างบางรายมิได้ติดประกาศหรือติดประกาศแต่มิได้ทำสำเนาแจ้งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบ จึงถือว่าปฏิบัติไม่ถูกต้อง สำหรับเรื่องที่ไม่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง 4 อันดับถัดมา ได้แก่ การจ่ายค่าจ้าง จำนวน 2,551 แห่ง (ร้อยละ 23.85) วันหยุด 873 แห่ง (ร้อยละ 8.16) ค่าล่วงเวลาและค่าทำงาน 636 แห่ง (ร้อยละ 5.95) และสิทธิการลา 492 แห่ง (ร้อยละ 4.6) รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 15

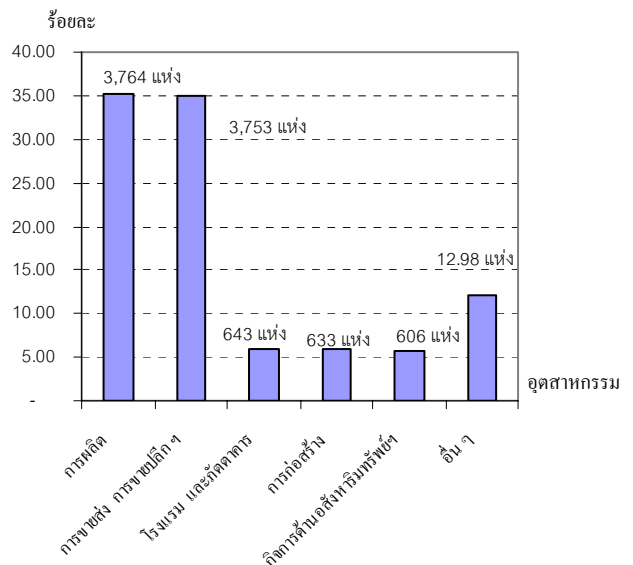
แผนภูมิ 41 เรื่องที่สถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2550

เมื่อพิจารณาตามประเภทอุตสาหกรรมในไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม – ธันวาคม 2549) พบว่าอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การผลิต ร้อยละ 35.19 (3,764 แห่ง) 2) ขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 35.08 (3,753 แห่ง) 3) โรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 6.01 (643 แห่ง) 4) กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ ร้อยละ 5.9 (633 แห่ง) และ 5) การก่อสร้าง ร้อยละ 5.67 (606 แห่ง)

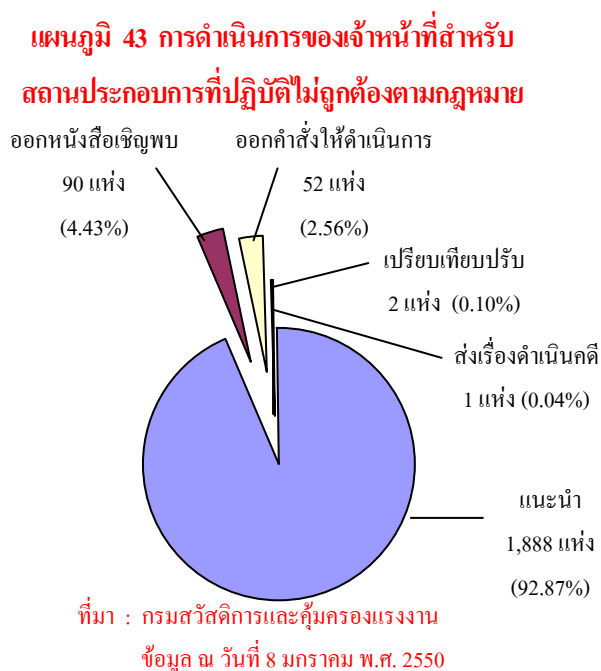
แผนภูมิ 42 ประเภทอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2550

เมื่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจพบว่าสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน จะมีการดำเนินการ

เพื่อให้สถานประกอบการนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ลูกจ้าง ได้แก่ การแนะนำให้นายจ้างปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ออกหนังสือเชิญพบ ออกคำสั่งให้ดำเนินการ เปรียบเทียบปรับ หรือส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ การจะดำเนินการในลักษณะใด จะพิจารณาตามความรุนแรงของปัญหา จากตัวเลขข้างต้นที่พบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายกว่าครึ่ง (ร้อยละ 51.43) เป็นเรื่องข้อบังคับซึ่งมักจะ ได้แก่ การไม่จัดทำระเบียบข้อบังคับการทำงาน การไม่ส่งสำเนาระเบียบข้อบังคับ หรือไม่เผยแพร่และปิดประกาศให้ลูกจ้างทราบ การดำเนินการส่วนใหญ่จึงเป็นไปในทางให้คำแนะนำแก่เจ้าของสถานประกอบการเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป โดยมีสัดส่วนร้อยละ 92.87 (1,888 แห่ง) รองลงมาคือ ออกหนังสือเชิญพบมีร้อยละ 4.43 (90 แห่ง) ออกคำสั่งให้ดำเนินการมีร้อยละ 2.56 (52 แห่ง) ส่วนการเปรียบเทียบปรับและส่งเรื่องดำเนินคดีมีสัดส่วนร้อยละ 0.10 (2 แห่ง) และร้อยละ 0.04 (1 แห่ง) ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 14)



สำหรับการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง นอกจากนี้การตรวจความปลอดภัยในการทำงานยังเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่สามารถดำเนินการเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้เจ้าของสถานประกอบการเห็นความสำคัญ และตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เพราะหากการทำงานมีความปลอดภัยย่อมส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ใช้แรงงานตามมา เมื่อคนงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะทำงานอย่างมีความสุขและจะส่งผลต่อผลผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นของสถานประกอบการอันนำไปสู่ผลกำไรตามมานั่นเอง ในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 ช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดำเนินการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 4,311 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 290,346 คน โดยในไตรมาส 4 นี้ การตรวจสถานประกอบการมีจำนวนลดลงจากไตรมาส 3 ปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 26.67 (ไตรมาส 3 ปี 2549 5,879 แห่ง) แต่สัดส่วนของลูกจ้างที่ได้รับการดูแลคุ้มครองด้านความปลอดภัยลดลงเพียงร้อยละ 6.19 จากไตรมาส 3 ปี 2549 ที่มีลูกจ้างผ่านการตรวจ 309,502 คน แสดงให้เห็นว่า ในไตรมาสนี้การตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการขนาดกลางและใหญ่มีสัดส่วนที่เท่าเดิมหรือสูงขึ้น จึงทำให้จำนวนลูกจ้างลดลง เนื่องจากสถานประกอบการมีลูกจ้างน้อยนั่นเอง

**ตาราง 10 เปรียบเทียบการตรวจความปลอดภัยใน
สถานประกอบการ ไตรมาส 3 และ 4 ปี 2549
จำแนกตามสถานประกอบการ**

ขนาด สปก.	Q3 / 49 *		Q4 / 49 **	
	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	ถูกจ้างที่ ผ่านการ ตรวจ (คน)	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	ถูกจ้างที่ผ่าน การตรวจ (คน)
1 - 4 คน	1,998	4,735	929	2,269
5 - 9 คน	1,231	8,282	798	5,493
10 - 19 คน	797	11,045	708	9,830
20 - 49 คน	835	26,664	828	26,471
50 - 99 คน	385	27,498	440	31,475
100 - 299 คน	418	72,894	420	69,928
300 - 499 คน	113	41,186	104	40,993
500 - 999 คน	67	46,748	54	37,971
1,000 คน ⁺	35	70,450	30	65,916
รวม	5,879	309,502	4,311	290,346

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

* ไตรมาส 3: ข้อมูล ณ วันที่ 6 ต.ค. 49 / ** ไตรมาส 4: ข้อมูล ณ วันที่ 8 ม.ค. 50

**ตาราง 11 เปรียบเทียบการตรวจความปลอดภัย
กับการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย
ไตรมาส 2 และ 3 ปี 2549**

ขนาด สปก.	Q3 / 49 *		Q4 / 49 **	
	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	สปก.ที่ปฏิบัติ ถูกต้อง (แห่ง)	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	สปก.ที่ปฏิบัติ ถูกต้อง (แห่ง)
1 - 4 คน	1,998	1,856	929	880
5 - 9 คน	1,231	1,122	798	712
10 - 19 คน	797	705	708	593
20 - 49 คน	835	680	828	638
50 - 99 คน	385	280	440	296
100 - 299 คน	418	344	420	286
300 - 499 คน	113	89	104	83
500 - 999 คน	67	57	54	43
1,000 คน ⁺	35	30	30	27
รวม	5,879	5,163	4,311	3,558

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

* ไตรมาส 3: ข้อมูล ณ วันที่ 6 ต.ค. 49 / ** ไตรมาส 3: ข้อมูล ณ วันที่ 8 ม.ค. 50

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการตรวจความปลอดภัยสูงสุดในไตรมาส 4 ปี 2549 คือ ประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือนมีจำนวน 1,632 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.86 ของสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมด รองลงมาคือประเภทการผลิต จำนวน 1,429 แห่ง ร้อยละ 33.15 (รายละเอียดตามตาราง 12 และภาคผนวกที่ 17) ซึ่งผลการตรวจพบว่าร้อยละ 82.53 คือจำนวน 3,558 แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ส่วนที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีร้อยละ 17.47 (753 แห่ง)

โดยอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2549 พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมายลดลง จากร้อยละ 87.82 ในไตรมาส 3 ปี 2549 เป็นร้อยละ 82.53 ในไตรมาส 4 ปี 2549

สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในไตรมาส 4 ปี 2549 (คำนวณจากจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการที่ตรวจในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม) สูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) ประเภทการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ร้อยละ 34.43 2) การผลิต ร้อยละ 29.81 3) การก่อสร้าง ร้อยละ 24.80 4) การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา ร้อยละ 20.0 และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม ร้อยละ 14.18



ตาราง 12 ผลการตรวจความปลอดภัยอัตราการปฏิบัติ

ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ใตรมาส 4 ปี 2549

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก. ที่ผ่าน การตรวจ	ผลการตรวจ		อัตราการ ปฏิบัติไม่ ถูกต้อง*
		ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	
1. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	61	40	21	34.43
2. การผลิต	1,429	1,003	426	29.81
3. การก่อสร้าง	254	191	63	24.8
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และการ ประปา	20	16	4	20.0
5. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	141	121	20	14.18
6. โรงแรม และภัตตาคาร	249	220	29	11.65
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์	1,632	1,475	157	9.62
8. กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทาง ธุรกิจ	214	197	17	7.94
9. อื่น ๆ	311	295	16	5.14
รวม	4,311	3,558	753	17.47

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

* สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวนตามประเภทอุตสาหกรรม x 100

สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 5 มกราคม 2550

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย จะมีลักษณะเดียวกับการตรวจคุ้มครองแรงงานที่กล่าวมาแล้ว คือหากพบว่ามีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บแล้วเห็นการเกิดความปลอดภัยหรือไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยจะดำเนินการตามความรุนแรงของปัญหา ประกอบไปด้วยการให้คำแนะนำในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง การออกคำสั่งให้ส่งเอกสาร เรียกพบ ปรับปรุง หรือหยุดการใช้เครื่องจักร รวมทั้งการส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ในบางแห่งอาจมีการดำเนินการมากกว่า 1 กรณี สำหรับไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม – ธันวาคม 2549) พบว่ามีสถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย จำนวน 753 แห่ง ส่วนใหญ่จะ

ดำเนินการโดยให้คำแนะนำเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น กล่าวคือให้การแนะนำ ร้อยละ 96.17 (728 แห่ง) ของการดำเนินการทั้งหมด ในส่วนของการออกคำสั่ง มีจำนวน 23 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.04 โดยการออกคำสั่งเรียกพบมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการออกคำสั่งให้ปรับปรุงเอกสาร คือจำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 1.59) และ 11 แห่ง (ร้อยละ 1.45) ตามลำดับ ขณะที่การส่งเรื่องดำเนินคดี มีจำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.79 ของการดำเนินการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 17)

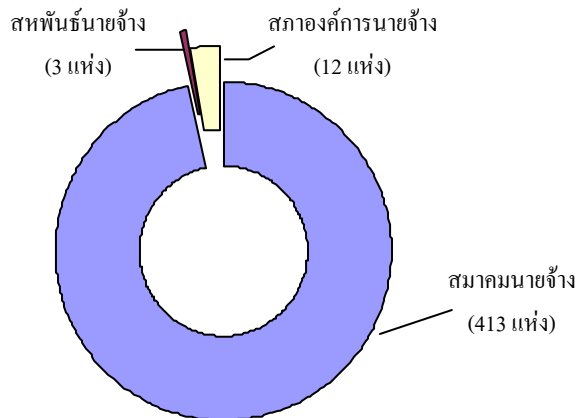
4.2 การแรงงานสัมพันธ์

นอกเหนือจากภารกิจด้านการคุ้มครองแรงงานและดูแลด้านความปลอดภัย ทั้งแก่ลูกจ้างและนายจ้างแล้ว กระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังมีการปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาระบบแรงงานสัมพันธ์ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม เพราะระบบแรงงานสัมพันธ์ไม่เพียงเป็นการป้องกันความขัดแย้ง แต่จะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกันระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างสันติสุขในวงการแรงงานให้นายจ้างและลูกจ้างมีทัศนคติที่ดีต่อกันในการทำงาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงบวก เมื่อมีความเข้าใจกันเป็นอย่างดีย่อมไม่เกิดปัญหาขัดแย้งขึ้น เมื่อปัญหาข้อขัดแย้งไม่มี พลังในการขับเคลื่อนงานหรือทีมงานก็จะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตหรือเพิ่มผลิตภาพในการปฏิบัติงาน ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานมีความสุขในการทำงาน คุณภาพชีวิตย่อมดีขึ้นในที่สุด ขณะเดียวกัน



นายจ้างก็มีความสุขเนื่องจากมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เป็นผลกำไรตามมา ทั้งนี้ ในกลุ่มของนายจ้าง และลูกจ้าง จะมีการตั้งองค์การเพื่อทำหน้าที่เป็น ตัวแทนตนเอง โดยเมื่อพิจารณาในส่วนองค์การ นายจ้าง ณ เดือนธันวาคม 2549 พบว่ามีสมาคม นายจ้าง 413 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 180 แห่ง และส่วนภูมิภาค 233 แห่ง สหพันธ์ นายจ้าง 3 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง ภูมิภาค 1 แห่ง และสภาองค์กรนายจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ ในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 12 แห่ง (แผนภูมิ 44)

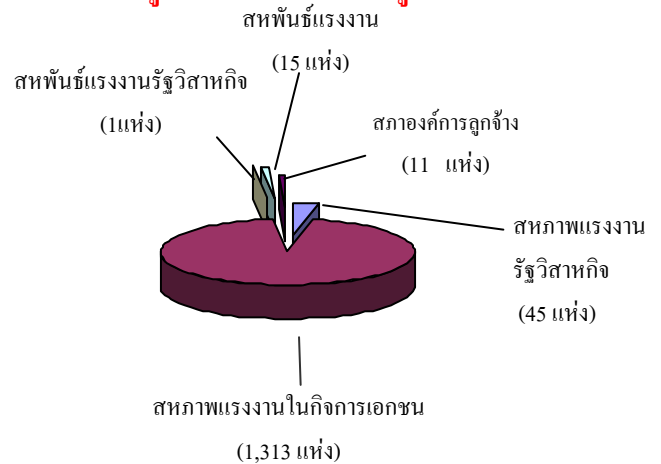
แผนภูมิ 44 จำนวนองค์การนายจ้าง



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ณ เดือน ธันวาคม 2549

ในส่วนจำนวนองค์การลูกจ้างข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2549 มีจำนวนดังนี้ 1) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ 45 แห่ง อยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร 41 แห่ง ส่วนภูมิภาค 4 แห่ง 2) สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ 1 แห่งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร 3) สหภาพแรงงานในกิจการ เอกชน 1,313 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร 353 แห่ง เขตภูมิภาค 960 แห่ง 4) สหพันธ์แรงงาน 15 แห่ง ตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร 7 แห่ง เขตภูมิภาค 8 แห่ง 5) สภาองค์กรลูกจ้าง 11 แห่ง ตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพฯ 10 แห่ง ภูมิภาค 1 แห่ง (แผนภูมิ 45)

แผนภูมิ 45 จำนวนองค์การลูกจ้าง



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ณ เดือนธันวาคม 2549

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามพื้นที่ของ องค์การแรงงาน ทั้งองค์กรลูกจ้างและองค์กร นายจ้าง จะพบว่าองค์การแรงงานเหล่านี้จะ ตั้งอยู่เขตภาคกลางสูงสุด มีสัดส่วนถึงร้อยละ 56.48 (1,024 แห่ง) รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 33.42 (606 แห่ง) และภาคใต้ร้อยละ 5.18 (94 แห่ง) ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะภาคกลางเป็นที่ตั้งของสถาน ประกอบการจำนวนมาก เช่น พื้นที่จังหวัด พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ ปทุมธานี ฯลฯ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนองค์กร ลูกจ้างในไตรมาส 3 ปี 2549 และ ไตรมาส 4 ปี 2549 พบว่ามีสัดส่วนลดลงร้อยละ 1.07 โดย ส่วนใหญ่ประเภทองค์กรลูกจ้างที่ลดลงคือสหภาพ แรงงานในกิจการเอกชน ซึ่งลดลงจากจำนวน 1,320 แห่ง เป็น 1,313 แห่ง ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุ มาจากการที่สหภาพนั้นๆ ไม่มีการดำเนินกิจการ ติดต่อกันเป็นเวลานาน 2 ปี นายทะเบียนจึงมี คำสั่งให้เลิก ในส่วนขององค์กรนายจ้าง พบว่ามี การจดทะเบียนสูงขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2549 ร้อยละ 0.95 ดังปรากฏในตาราง 13

**ตาราง 13 แสดงจำนวนการเปลี่ยนแปลงของ
องค์การแรงงานไตรมาส 3 – 4 ปี 2549**

ประเภทองค์กร	ปี 2549		
	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (แห่ง)	
องค์กรลูกจ้าง			
สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ	45	45	0
สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน	1,320	1,313	-0.53
สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ	0	1	100.0
สหพันธ์แรงงาน	15	15	0
สภาองค์กรลูกจ้าง	11	11	0
รวม	1,391	1,385	-0.43
องค์กรนายจ้าง			
สมาคมนายจ้าง	412	413	0.24
สหพันธ์นายจ้าง	3	3	0
สภาองค์กรนายจ้าง	12	12	0
รวม	427	428	0.23

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ ก.ย. 2549 / ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ ธ.ค. 2549

สำหรับการเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในรอบไตรมาสที่ 4 ปี 2549 (เดือนตุลาคม—ธันวาคม 2549) พบว่ามี การแจ้งข้อเรียกร้องทั้งสิ้น 62 แห่ง 63 ครั้ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 42,786 คน ซึ่งการแจ้งข้อเรียกร้องดังกล่าวมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว (เดือนกรกฎาคม—กันยายน 2549) ที่มีการแจ้งข้อเรียกร้อง 12 แห่ง 12 ครั้ง

ทั้งนี้การแจ้งข้อเรียกร้องในไตรมาส 4 ปี 2549 เป็นการแจ้งข้อเรียกร้องในกิจการเอกชน ถึงร้อยละ 95.16 (59 แห่ง) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 41,462 คน (ร้อยละ 96.9) และกิจการในการกำกับดูแลของรัฐร้อยละ 4.84 (3 แห่ง) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 1,324 คน (ร้อยละ 3.1) ซึ่งสถานประกอบการในภาครัฐวิสาหกิจ ไตรมาสนี้พบว่าไม่มีการแจ้งข้อเรียกร้องใด ๆ

**ตาราง 14 การแจ้งข้อเรียกร้อง/ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
ไตรมาส 3—4 ปี 2549**

ลักษณะสถานประกอบกิจการ	การแจ้งข้อเรียกร้อง			
	ไตรมาส 3/49		ไตรมาส 4/49	
	แห่ง	ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง	แห่ง	ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
รัฐวิสาหกิจ	0	0	0	0
เอกชน	12	4,514	59	41,462
หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ	0	0	3	1,324
รวม	12	4,514	62	42,786

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ 11 ธ.ค. 2549 ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ 5 ม.ค. 50

ข้อเรียกร้องดังกล่าวสามารถยุติได้โดยระบบทวิภาคี คือไม่เกิดข้อพิพาทแรงงานจำนวน 34 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 30,727 คน โดยสามารถตกลงกันเองได้ 31 แห่ง ถอนข้อเรียกร้อง 1 แห่ง อื่น ๆ 2 แห่ง ส่วนข้อเรียกร้องที่ไม่สามารถตกลงได้โดยระบบทวิภาคีและเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานมีจำนวน 12 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 6,668 คน และข้อเรียกร้องที่ยังไม่ยุติอยู่ระหว่างการเจรจามี 17 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 5,541 คน (ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก 18)

สำหรับข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการช่วงไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม—ธันวาคม 2549) พบว่ามี 17 แห่ง มีลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 7,688 คนนั้นพบว่าเป็นสัดส่วนที่มากกว่าไตรมาส 3 ปี 2549 ที่มีจำนวน 8 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 3,973 คน ในส่วนการประณอมข้อพิพาทแรงงานไตรมาส 4 นี้พบว่าพนักงานประณอมข้อพิพาทแรงงานได้

ดำเนินการใกล้เคียงและสามารถยุติข้อพิพาท
แรงงานจนยุติได้จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ
82.35 ของข้อพิพาทแรงงานทั้งหมดในไตรมาส
ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 5,632 คน โดยจำแนกเป็นยุติ
ภายใน 5 วัน มี 5 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
2,815 คน ยุติเกิน 5 วัน 8 แห่ง ลูกจ้างที่
เกี่ยวข้อง 2,525 คน และอื่นๆ 1 แห่ง ลูกจ้าง
ที่เกี่ยวข้อง 292 คน ส่วนการชี้ขาดโดยบังคับ
และชี้ขาดโดยสมัครใจไม่มีในไตรมาส
ขณะที่ข้อพิพาทแรงงานที่ยังไม่ยุติมีจำนวน 3
แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 2,056 คน
(รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 18)

ในส่วนความขัดแย้งในการจ้างงาน
ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ที่ไม่ใช่ข้อพิพาท
แรงงานตามกฎหมายที่เรียกว่า “ข้อขัดแย้ง”
ในรอบไตรมาสที่ 4 ปี 2549 (ตุลาคม –
ธันวาคม 2549) ได้เกิดข้อขัดแย้งในสถาน
ประกอบการทั้งสิ้น 15 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
6,458 คน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาส
3 ปี 2549 ที่เกิดข้อขัดแย้ง 6 แห่ง ลูกจ้าง
2,415 คน โดยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในไตรมาส
สามารถดำเนินการให้ยุติได้ 12 แห่ง ลูกจ้างที่
เกี่ยวข้อง 4,345 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ของ
สถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้งทั้งหมด
โดยจำแนกเป็นข้อขัดแย้งที่ตกลงกันได้ 7 แห่ง
ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 4,345 คน ฟ้องศาลแรงงาน
1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 2,599 คน อื่น ๆ 4
แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 1,745 คน ข้อขัดแย้งที่
นำไปสู่การผลลงนามมี 6 แห่ง ลูกจ้างที่
เกี่ยวข้อง 1,742 คน ขณะที่ข้อขัดแย้งที่ไม่ยุติ
มี 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 2,113 คน

4.3 การเลิกจ้างแรงงาน

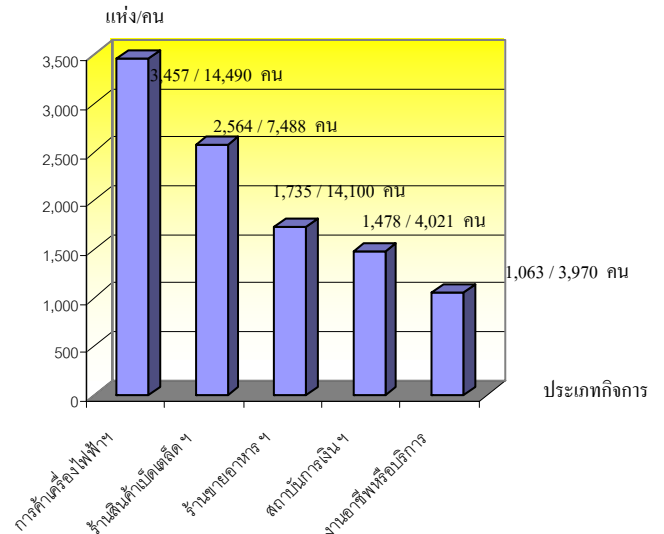
สำนักงานประกันสังคมรายงาน
สถานะการเลิกจ้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549
ว่าตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2549
คือตลอดปี 2549 มีสถานประกอบการที่เลิก
กิจการจำนวน 22,058 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง
191,790 คน โดยส่วนใหญ่เป็นสถาน
ประกอบการขนาดเล็ก คือขนาด 1–9 คน ซึ่งมี
สัดส่วนร้อยละ 88.10 ของสถานประกอบการที่
เลิกกิจการทั้งหมด (19,433 แห่ง) ลูกจ้างถูกเลิก
จ้างจำนวน 37,406 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50
ของจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด ขณะที่
สถานประกอบการขนาด 10 คนขึ้นไปเลิก
กิจการเพียงจำนวน 2,625 แห่ง คิดเป็นร้อยละ
11.90 ของสถานประกอบการที่เลิกกิจการ
ทั้งหมด มีสัดส่วนของผู้ถูกเลิกจ้างสูง 154,384
คน คิดเป็นร้อยละ 80.50 ของลูกจ้างที่ถูกเลิก
จ้างทั้งหมด อย่างไรก็ตามสัดส่วนของการเลิก
กิจการในปี 2549 เมื่อเทียบกับปี 2548
(มกราคม – ธันวาคม 2548) พบว่ามีสัดส่วนที่
ใกล้เคียงกัน คือ ปี 2548 มีสถานประกอบ
กิจการที่เลิกกิจการ จำนวน 21,955 แห่ง ปี
2549 มีสถานประกอบกิจการที่เลิกกิจการ
จำนวน 22,058 แห่ง เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ
0.47 ขณะที่ลูกจ้างถูกเลิกจ้างปี 2548 มี
180,071 คน ปี 2549 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ
6.5 โดยสถานประกอบการขนาดเล็กเลิก
กิจการน้อยกว่าปีที่แล้ว ขณะที่สถานประกอบ
กิจการขนาด 10 คนขึ้นไปเลิกกิจการสูงขึ้น
ทั้งนี้ขนาดสถานประกอบการที่เลิกจ้างสูงสุด
ยังคงเป็นขนาดต่ำกว่า 10 คน

**ตาราง 15 เปรียบเทียบสถานประกอบการที่
เลิกกิจการ/ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างปี 2548 และ
2549 จำแนกตามสถานประกอบการ**

ปี	ขนาดสถานประกอบการ					
	1 – 9		10 ⁺		รวม	
	สปก.	ลจ.	สปก.	ลจ.	สปก.	ลจ.
2548	19,476	37,185	2,479	142,886	21,955	180,071
2549	19,433	37,406	2,625	154,384	22,058	191,790

เมื่อพิจารณาประเภทกิจการที่มีการ
เลิกจ้างสูงสุดตลอดปี 2549 พบว่าประเภทกิจการ
5 อันดับแรกเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ประเภท
การค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า ยานพาหนะ จำนวน 3,457
แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.67 ของสถาน
ประกอบการที่เลิกจ้างทั้งหมด ลูกจ้างที่ถูกเลิก
จ้าง 14,490 คน 2) ร้านสินค้าเบ็ดเตล็ด การค้า
อื่น ๆ จำนวน 2,564 แห่ง (ร้อยละ 11.62)
ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 7,488 คน 3) ร้านขายอาหาร
โรงแรม ห้องเช่า จำนวน 1,735 แห่ง (ร้อยละ 7.87)
ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 14,100 คน 4) สถาบัน
การเงิน บริการด้านธุรกิจ จำนวน 1,478 แห่ง
(ร้อยละ 6.70) ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 4,021 คน และ
5) งานอาชีพหรือบริการที่มีได้จัด จำนวน 1,063
แห่ง (ร้อยละ 4.82) ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 3,970 คน

**แผนภูมิ 46 สถานประกอบการที่เลิกกิจการสูงสุด
5 อันดับแรก ช่วงมกราคม – ธันวาคม 2549**



ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549

4.4 การสวัสดิการแรงงาน

กิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้
ผู้ใช้แรงงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
นอกเหนือจากการตรวจสถานประกอบการ
เพื่อให้การคุ้มครองให้ผู้ใช้แรงงานตามที่ได้
กล่าวมาแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ยังมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงาน
ในสถานประกอบการ โดยในไตรมาส 4 ปี 2549
(ตุลาคม – ธันวาคม 2549) ได้ดำเนินการส่งเสริม
ให้สถานประกอบการจัดสวัสดิการใน
รูปแบบต่าง ๆ แก่ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน
รวมถึงนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ดังนี้
1) ส่งเสริมการให้บริการด้านสวัสดิการ
แรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด 2,454 แห่ง
ลูกจ้างที่ได้รับประโยชน์ 183,644 คน

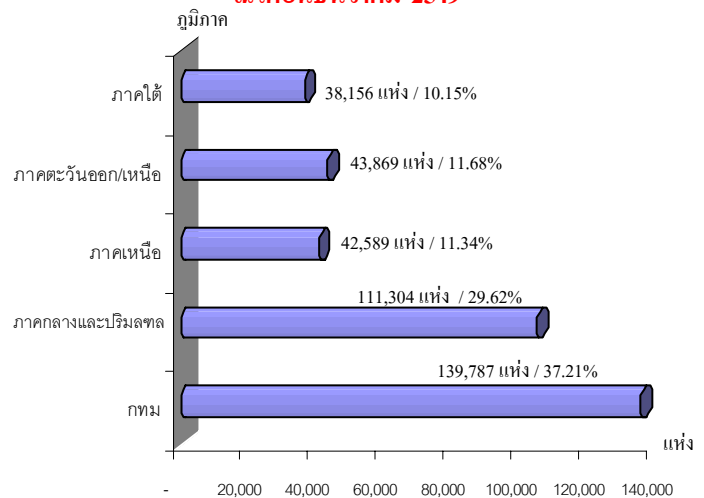
2) มีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงาน 27 แห่ง ผู้ได้รับการส่งเสริม 45 คน
 3) สนับสนุนเทคนิคและวิธีการด้านสวัสดิการแรงงาน 46 แห่ง ได้รับการส่งเสริม 1,342 คน
 4) ส่งเสริมมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ 3 แห่ง ผู้ได้รับการส่งเสริม 165 คน
 5) ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ 2 แห่ง มีผู้ใช้แรงงานได้รับบริการถึง 2,140 คน

5) การประกันสังคม

ภารกิจด้านการประกันสังคมเป็นอีกภารกิจหนึ่งของกระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่ต้องดูแลผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคง ทั้งในกรณีเกิดภาวะการว่างงานรวมถึงเมื่อยามแก่ชราอีกด้วย ซึ่งจากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2549 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมทั้งสิ้น 375,705 แห่ง เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 คิดเป็นร้อยละ 0.69 สำหรับผู้ประกันตนไตรมาสนี้พบว่ามีผู้ประกันตนทั้งสิ้น 8,537,801 คน โดยสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนสูงสุดคือ 139,787 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.21 รองลงมาคือภาคกลางและปริมณฑลมีจำนวน 111,304 แห่ง ร้อยละ 29.62 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 43,869 แห่ง ร้อยละ 11.68 ภูมิภาคที่มีสถานประกอบการน้อยที่สุดคือภาคใต้มีจำนวน 38,156 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.15

แผนภูมิ 47 สถานประกอบการ จำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือนธันวาคม 2549

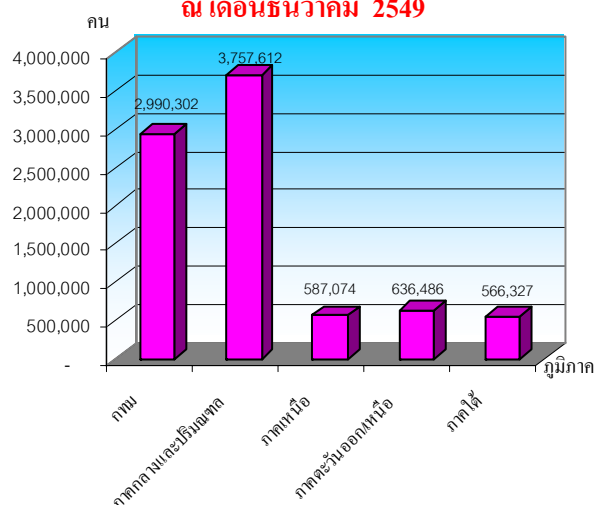


ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หากพิจารณาในประเด็นของผู้ประกันตน พบว่าภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนสูงสุดมิใช่กรุงเทพมหานครกลับเป็นภาคกลางและปริมณฑล มีจำนวน 3,757,612 คน ซึ่งมีสัดส่วนผู้ประกันตนร้อยละ 44.01 ของผู้ประกันตนทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ประกันตน 2,990,302 คน คิดเป็นร้อยละ 35.03 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนน้อยที่สุดคือภาคใต้มี 566,327 คน คิดเป็นร้อยละ 6.63

แผนภูมิ 48 ผู้ประกันตน จำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือนธันวาคม 2549

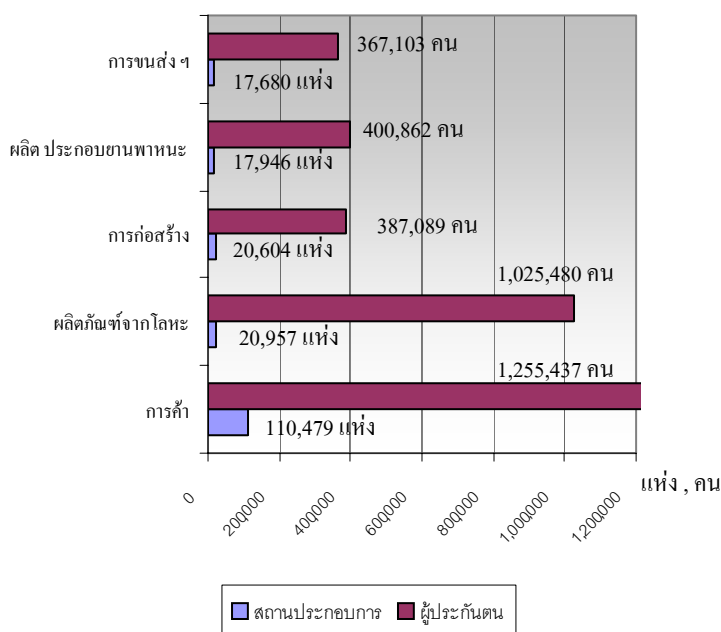


ที่มา : สำนักงานประกันสังคม



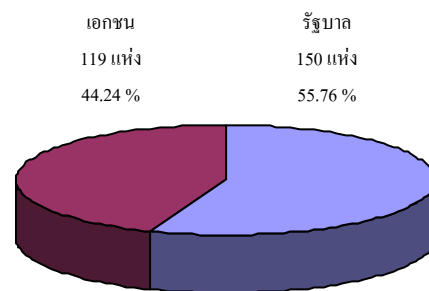
เมื่อพิจารณาจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตน จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมที่กำหนดตามความเสียหายของกองทุนเงินทดแทน โดยไม่นับรวมลูกจ้างในหน่วยงานราชการและผู้ประกันตนสมัครใจ พบว่ามีจำนวน 348,386 แห่ง ผู้ประกันตน 7,992,025 คน โดยอุตสาหกรรมที่มีจำนวนสถานประกอบการในข่ายประกันสังคม สูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การค้ามีสถานประกอบการ 110,479 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.71 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,255,437 คน 2) ผลิตภัณฑ์จากโลหะ จำนวน 20,951 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.01 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,025,480 คน คิดเป็นร้อยละ 12.83 ของผู้ประกันตนทั้งหมด 3) การก่อสร้าง จำนวน 20,604 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.91 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 387,089 คน 4) ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม จำนวน 17,946 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.15 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 400,862 คน และ 5) การขนส่งการคมนาคม 17,680 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.07 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 367,103 คน

แผนภูมิ 49 สถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกตามอุตสาหกรรม (5 อันดับแรก) ณ เดือนธันวาคม 2549



ปัจจุบันสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมมีจำนวน 269 แห่ง เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 150 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.76 ของสถานพยาบาลทั้งหมด และสถานพยาบาลเอกชนมีจำนวน 119 แห่ง (ร้อยละ 44.24) สถานพยาบาลดังกล่าวข้างต้นเป็นสถานพยาบาลหลัก อย่างไรก็ตามสำนักงานประกันสังคมได้พยายามขยายการบริการให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีการให้บริการในสถานพยาบาลเครือข่าย ซึ่งในปัจจุบันโรงพยาบาลเครือข่ายโรงพยาบาลภาครัฐมี 956 แห่ง และเครือข่ายโรงพยาบาลเอกชนมี 1,506 แห่ง รวมจำนวนเครือข่ายสถานพยาบาลทั้งสิ้น 2,462 แห่ง

แผนภูมิ 50 จำนวนสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคม (สถานพยาบาลหลัก) ปี 2549



ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

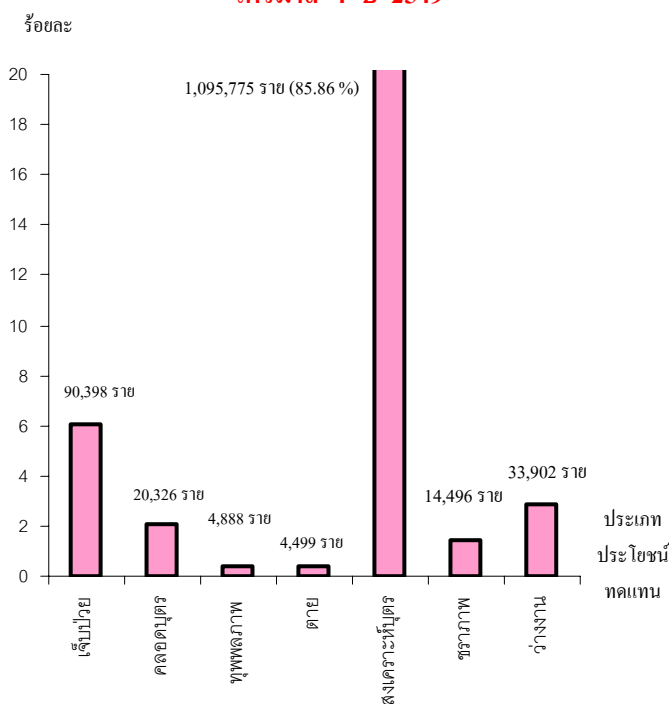
ในด้านสถานะเงินกองทุนพบว่า กองทุนเงินทดแทน ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2549 มีเงินกองทุนจำนวน 17,794 ล้านบาท ส่วนสถานะของกองทุนประกันสังคมในปัจจุบัน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2549 มีเงินกองทุน 431,367 ล้านบาท

ในช่วงไตรมาส 4 ปี 2549 (ตุลาคม – ธันวาคม 2549) จำนวนการใช้บริการของกองทุนประกันสังคม พิจารณาตามประเภทของประโยชน์ทดแทน ซึ่งมี 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร



ทุพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน พบว่า จำนวนผู้ให้บริการมีทั้งสิ้น 1,276,284 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.94 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ซึ่งจำนวนผู้ให้บริการในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.52 จากไตรมาสที่แล้วที่มีจำนวน 1,187,049 คน สำหรับประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุดในไตรมาสนี้ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร มีผู้ประกันตนใช้บริการ 1,095,775 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.86 ของผู้ให้บริการทั้งหมด รองลงมาได้แก่กรณีเจ็บป่วย ว่างงาน และ คลอดบุตร โดยมีสัดส่วนร้อยละ 7.09 3.13 และ 2.06 ตามลำดับ

แผนภูมิ 51 ผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุนประกันสังคม จำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน ไตรมาส 4 ปี 2549

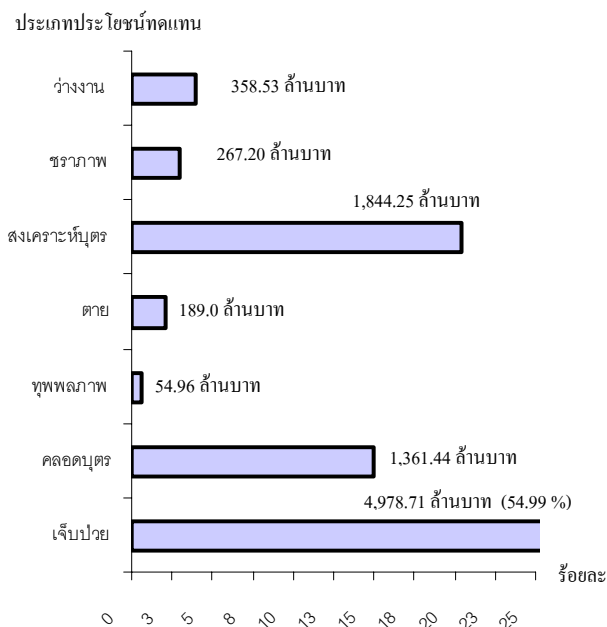


ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หากพิจารณาตามปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน จะพบว่าการจ่ายเงินทั้งสิ้น 9,054.09 ล้านบาท โดยกรณีเจ็บป่วยมีการจ่ายเงินสูงสุดถึง 4,978.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.99 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย

รองลงมาคือกรณีสงเคราะห์บุตร 1,844.25 ล้านบาท (ร้อยละ 20.37) และกรณีคลอดบุตร จ่ายเงินประโยชน์ทดแทน 1,361.44 ล้านบาท (ร้อยละ 15.04)

แผนภูมิ 52 การจ่ายเงินประโยชน์ทดแทนจำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน ไตรมาส 4 ปี 2549

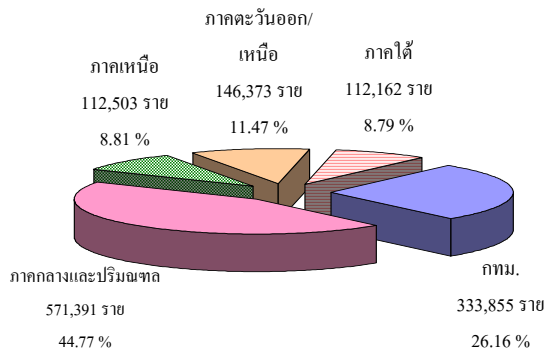


ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคที่มีการใช้บริการกองทุนประกันสังคมโดยพิจารณาจากจำนวนผู้ให้บริการพบว่า ผู้ประกันตนเขตภาคกลางและปริมณฑล ใช้บริการกองทุนสูงสุดคือจำนวน 571,391 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.77 ของผู้ประกันตนที่ใช้บริการทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร 333,855 ราย (ร้อยละ 26.16) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 146,373 ราย (ร้อยละ 11.47) สำหรับภาคเหนือและภาคใต้ มีสัดส่วนของผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุนประกันสังคม ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือภาคเหนือ มีผู้ให้บริการ 112,503 ราย (ร้อยละ 8.81) ส่วนภาคใต้มีจำนวน 112,162 ราย (ร้อยละ 8.79)

แผนภูมิ 53 ผู้ใช้บริการจำแนกตามภูมิภาค

ไตรมาส 4 ปี 2549

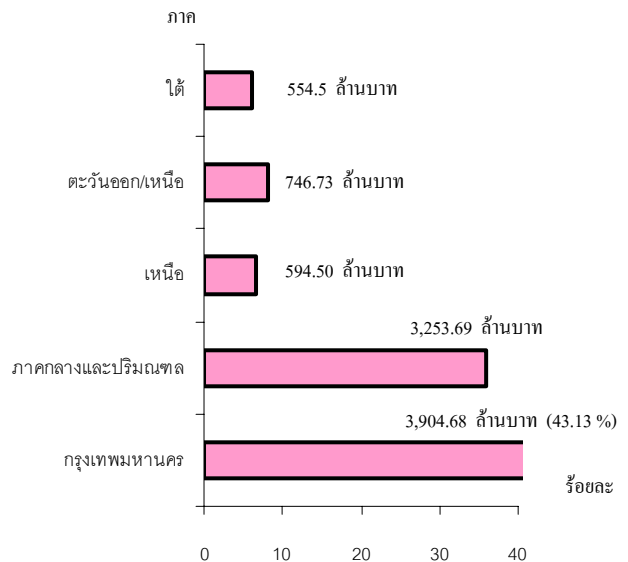


ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ในส่วนการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน ซึ่งมีการจ่ายในไตรมาส 4 ปี 2549 จำนวน 9,054.09 ล้านบาท พิจารณาตามภูมิภาคพบว่าภูมิภาคที่มีการจ่ายเงินสูงสุด คือ กรุงเทพมหานครมีการจ่ายเงินทั้งสิ้น 3,904.68 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.13 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น รองลงมาคือ ภาคกลางจำนวน 3,253.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.94 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น และภาค

ตะวันออกเหนือ จำนวน 746.73 ล้านบาท (ร้อยละ 8.25 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น)

แผนภูมิ 54 เงินประโยชน์ทดแทนที่จ่ายจำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 ปี 2549



ที่มา : สำนักงานประกันสังคม



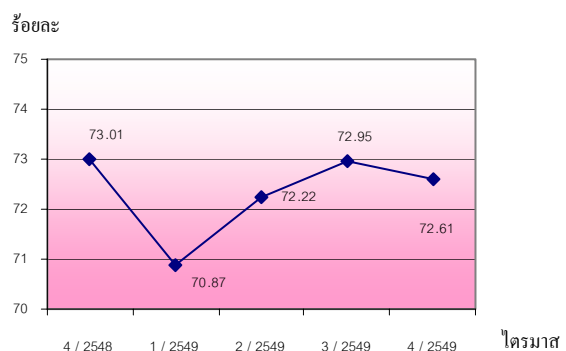
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ปัจจัยสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์แรงงานทำให้ภาวะด้านแรงงานมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังเช่นสถานการณ์ทางการเมือง การปฏิรูปทางการเมือง ปัญหาราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ภาวะค่าเงินบาทแข็งตัว ภาวะน้ำท่วมเป็นต้น เหล่านี้ล้วนจะส่งผลถึงความเชื่อมั่นของนักธุรกิจ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เกิดการชะลอการลงทุน ชะลอการขยายกิจการ รวมถึงชะลอการจ้างงาน ส่งผลให้เกิดภาวะการว่างงาน หรือการทำงานต่ำกว่าระดับ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกิดการจ้างงานแบบเหมาช่วง หรือรับงานไปทำที่บ้าน หรือการเคลื่อนย้ายแรงงาน ดังนั้นทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการเตรียมมาตรการรองรับกับเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านแรงงานที่จะเกิดขึ้น การคาดการณ์หรือทำนายเหตุการณ์ด้านแรงงานที่เกิดขึ้นได้ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัด และต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงและศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา รวมถึงทำนายหรือคาดการณ์อนาคต อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการกำหนดแผนงานเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของทุกกลุ่มทั้งนายจ้าง ผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สถานการณ์แรงงานไตรมาส 4 ปี 2549 ฉบับนี้จะขอนำเสนอตัวชี้วัดภาวะแรงงานตามลำดับดังนี้

1) อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพกำลังแรงงานในตลาดแรงงานเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมด โดยคำนวณจากกำลังแรงงานเทียบกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งพบว่าในไตรมาส 4 ปี 2549 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ 72.61 ทรงตัวอยู่ในระดับใกล้เคียงไตรมาส 3 ปี 2549 ที่มีอัตรา 72.95 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา กลับพบว่ามีอัตราที่ลดลงจากไตรมาส 4 ปี 2548 ที่มีอัตรา 73.01 เมื่อพิจารณาจากแผนภูมิที่ 1 จะพบว่าไตรมาส 4 มีการปรับตัวลดลงขึ้นจากไตรมาส 3 สืบเนื่องจากไตรมาส 4 เป็นช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวนอกฤดูเพาะปลูก ปริมาณการใช้แรงงานลดลง แรงงานจึงเริ่มว่างงาน จึงทำให้อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานปรับตัวลดลงตาม

แผนภูมิ 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน



ที่มา : กรมการจัดหางาน

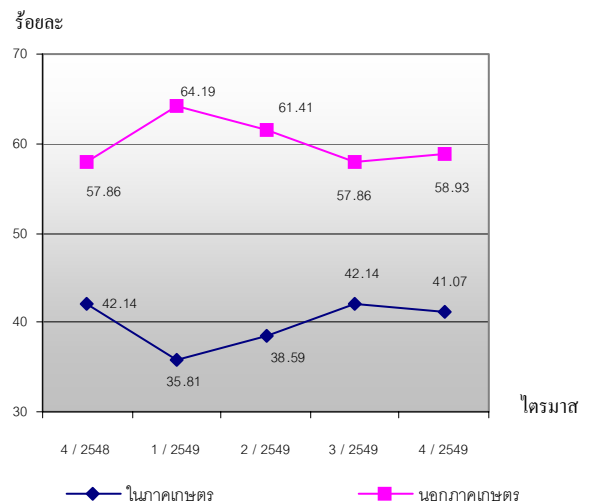
หมายเหตุ : อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน = $\frac{\text{กำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$



2) อัตราการจ้างงาน

อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงานเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นภาวะการจ้างงานในตลาดแรงงานว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด สำหรับอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรซึ่งคำนวณจากผู้มีงานทำในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานที่มีงานทำในไตรมาส 4 ปี 2549 พบว่าอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรมีอัตราร้อยละ 41.07 โดยเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาจะพบว่าอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจาก ไตรมาส 3 ปี 2549 ที่มีร้อยละ 42.14 (แผนภูมิ 2) และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนไม่ต่างกันมากนักคือ 42.14 เนื่องจากไตรมาส 4 เป็นช่วงฤดูการเก็บเกี่ยว จึงทำให้การจ้างแรงงานในภาคเกษตรลดลง ส่วนอัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรก็จะมีสัดส่วนที่สูงขึ้นจากไตรมาส 3 กล่าวคือ ไตรมาส 3 ปี 2549 มีอัตรา 57.86 เพิ่มขึ้นเป็น 58.93 ในไตรมาส 4 เนื่องจากผู้ใช้แรงงานในภาคเกษตรทยอยเคลื่อนย้ายเข้าไปอยู่นอกภาคเกษตรกรรม เพราะใกล้หมดฤดูการเพาะปลูกแล้ว อย่างไรก็ตามการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมตัวเลขก็มิได้ขยับสูงขึ้นมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์จากภาวะทางการเมือง ความไม่มั่นใจในเศรษฐกิจ ปัญหาความไม่สงบต่างๆ รวมถึงภาวะค่าเงินบาทแข็งตัว สถานการณ์น้ำมันหนักจึงส่งผลให้เกิดการชะลอการลงทุนหรือขยายงานเพื่อรอคู่สถานการณ์ โดยเฉพาะชะลอการจ้างงาน แต่ไตรมาสนี้ยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้การจ้างงานอยู่ในระดับทรงตัว คือการจัดงานราชพฤกษ์ การเปิดสนามบินสุวรรณภูมิที่ทำให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น (แผนภูมิ 2)

แผนภูมิ 2 อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร



ที่มา : กรมการจัดหางาน

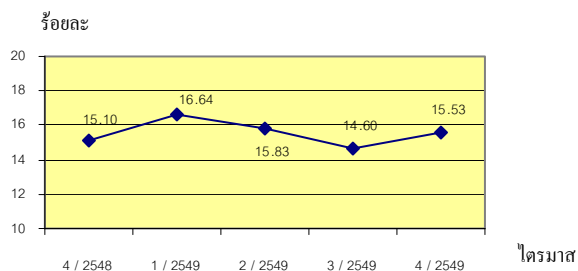
หมายเหตุ :

$$\text{อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร} = \frac{\text{ผู้มีงานทำใน/นอกภาคเกษตร} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

เมื่อพิจารณาอัตราการจ้างงานเฉพาะในส่วนภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยคำนวณจากจำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิตเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดจะพบว่าอัตราการจ้างงานในภาคการผลิตมีอัตรา 15.53 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 3 ปี 2549 ที่มีอัตรา 14.6 อันเนื่องมาจากปัจจัยฤดูกาลที่แรงงานภาคเกษตรเคลื่อนย้ายมาทำงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต ทำให้การจ้างงานในภาคการผลิตเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่ามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก คือ 15.10 จึงแสดงให้เห็นชัดว่าการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นผลจากปัจจัยฤดูกาล ปรากฏรายละเอียดตามแผนภูมิ 3

แผนภูมิ 3 อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรม

การผลิต



ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ :

อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต =

$$\frac{\text{ผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิต} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

โดยสรุปในภาพรวมจะพบว่าอัตราการจ้างงานหรือการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของประเทศไทย จะมีลักษณะการเคลื่อนย้ายแรงงานแบบเป็นวัฏจักรหรือวงจร ทั้งนี้เพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรซึ่งเป็นกำลังแรงงานของประเทศจะอาศัยอยู่ในภาคส่วนของเกษตรกรรมเพื่อช่วยครัวเรือนในการทำเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เมื่อหมดฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตก็จะเคลื่อนย้ายไปหางานทำในภาคอุตสาหกรรมและจะเคลื่อนย้ายกลับมภาคเกษตรกรรมอีกครั้งในฤดูเพาะปลูก วนเวียนในลักษณะเช่นนี้อย่างเป็นวัฏจักรทุกปี จึงอาจส่งผลต่อการขาดแคลนแรงงานในบางฤดูกาล

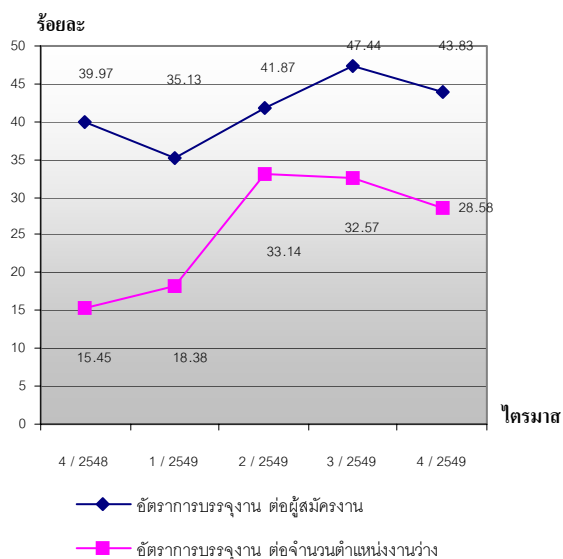
3) อัตราการบรรจุนาน

อัตราการบรรจุนานในแต่ละไตรมาสเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของภาวการณ์ด้านแรงงาน ซึ่งสามารถศึกษาวิเคราะห์กับจำนวนตำแหน่งงานว่าง และจำนวน

ผู้สมัครงาน โดยเมื่อวิเคราะห์จำนวนการบรรจุนานที่กรมการจัดหางานดำเนินการ เทียบกับจำนวนตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านกรมการจัดหางานจะพบว่า อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่างไตรมาส 4 ปี 2549 อยู่ที่ร้อยละ 28.58 โดยมีอัตราต่ำกว่าไตรมาส 3 ปี 2549 ที่มีร้อยละ 32.57 ซึ่งอาจจะเป็นเพราะสถานประกอบการจำนวนมากรอดูสถานการณ์บ้านเมืองว่าจะมีทิศทางอย่างไร จึงชะลอการลงทุนรวมถึงการจ้างงานออกไปทำให้ความต้องการตำแหน่งงานว่างในช่วงไตรมาสที่ 4 ลดลง อย่างไรก็ตามอัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่างไตรมาสนี้มีสัดส่วนที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา ที่มีร้อยละ 15.45 แสดงให้เห็นว่ากรมการจัดหางานสามารถหางานให้ผู้ลงทะเบียนสมัครงานได้มากขึ้น (แผนภูมิ 4) เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บรรจุนานกับจำนวนผู้สมัครที่มีอัตราร้อยละ 43.83 จะพบว่า มีอัตราเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2549 ที่มีอัตรา 47.44 เมื่อพิจารณาอัตราการบรรจุนานดังกล่าวพบว่าผู้สมัครงานยังได้รับงานทำไม่ถึงครึ่ง แสดงให้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้สมัครยังไม่ตรงตามความต้องการของเจ้าของสถานประกอบการ จึงควรได้มีการศึกษาคุณภาพฝีมือหรือคุณสมบัติของแรงงานที่เจ้าของธุรกิจพึงประสงค์ เพื่อปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้างต่อไป



**แผนภูมิ 4 อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน/
ตำแหน่งงานว่าง**



ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ :

1. อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุนาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$
2. อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุนาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

4) อัตราการว่างงาน

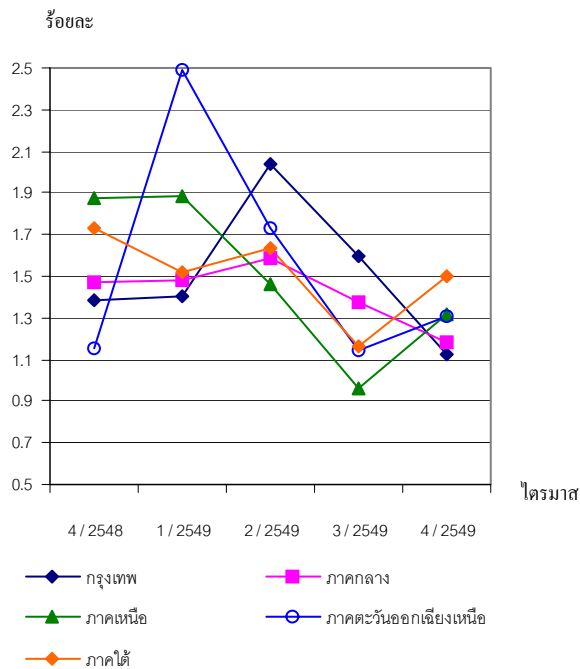
การศึกษาอัตราการว่างงานในปีที่ผ่านมาจะพบว่าอัตราว่างงานของประเทศไทยแต่ละไตรมาสจะปรับตัวสูงขึ้นและลดลงตามปัจจัยในเรื่องฤดูกาล เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ไตรมาส 1 เป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูการเกษตรหรือนอกฤดูเก็บเกี่ยว ส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรว่างงาน อัตราการว่างงานในไตรมาส 1 จึงสูงและเริ่มลดลงในไตรมาส 2 เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่สำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน สำหรับไตรมาส 3 เป็นช่วงฤดูการเกษตร ประกอบกับกำลังแรงงานใหม่ที่สำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่

ตลาดแรงงานจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการว่างงานที่ลดลง และอัตราการว่างงานจะเริ่มปรับตัวสูงขึ้นอีกเล็กน้อยในไตรมาส 4 แต่ยังคงอยู่ในระดับทรงตัว เนื่องจากไตรมาส 4 เป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวยังต้องใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรมอยู่ (แผนภูมิ 5) ดังนั้นอัตราการว่างงานจึงเป็นเครื่องชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยฤดูกาล นอกจากนี้อัตราการว่างงานจะเกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจและพื้นที่ กล่าวคือ แรงงานจะมีการเคลื่อนย้ายสู่ภาคเกษตรในไตรมาสที่เป็นฤดูเพาะปลูก พื้นที่การเกษตรจะมีอัตราว่างงานต่ำ ขณะที่พื้นที่ตั้งของอุตสาหกรรมจะมีอัตราว่างงานสูง

สำหรับอัตราว่างงานภาพรวมของประเทศในไตรมาสที่ 4 ปี 2549 มีอัตรา 1.28 โดยภาคใต้มีอัตราการว่างงานสูงสุด อยู่ที่ร้อยละ 1.50 รองลงมาคือภาคเหนือ ร้อยละ 1.32 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 1.31 ภาคที่มีการว่างงานน้อยที่สุดในไตรมาสนี้คือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 1.13 (ตารางภาคผนวก 20) หากพิจารณาความเคลื่อนไหวของการจ้างงาน พบว่าภาคที่มีการเคลื่อนไหวเรื่องของการว่างงานสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานเกษตรกรรม เมื่อเสร็จสิ้นจากการเกษตรจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่เมือง จึงส่งผลให้อัตรามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นและลงอย่างมาก ดังแผนภูมิ 5



แผนภูมิ 5 อัตราการว่างงานจำแนกตามภูมิภาค



ที่มา : กรมการจัดหางาน

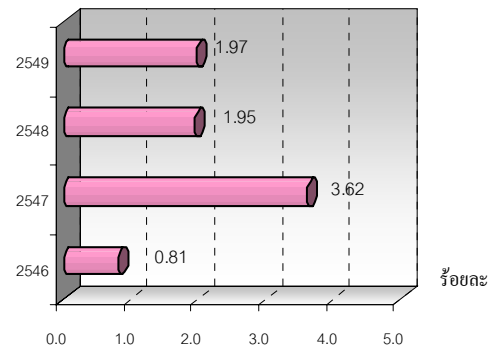
หมายเหตุ : อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{จำนวนผู้ไม่มีงานทำ} \times 100}{\text{กำลังแรงงาน}}$

5) อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าว

จำนวนแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี (กรม.) ซึ่งได้แก่แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งได้กล่าวแล้วในบทสถานการณ์แรงงาน ทั้งนี้เมื่อรวมจำนวนแรงงานต่างด้าวทุกประเภทที่ กรมการจัดหางานบริหารจัดการอยู่ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 724,995 คน โดยจำแนกเป็นสัญชาติพม่า 568,878 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 78.47 รองลงมาคือ สัญชาติลาว มีจำนวน 84,824 คน (ร้อยละ 11.70) และกัมพูชา จำนวน 71,293 คน (ร้อยละ 9.83) โดยอัตราจ้างแรงงานต่างด้าวในภาพรวมซึ่งคำนวณจากจำนวนแรงงานต่างด้าวต่อกำลังแรงงานในประเทศ

พบว่า ช่วงปี 2549 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 มีอัตราร้อยละ 1.97 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก ปี 2548 ที่มีอัตรา 1.95

แผนภูมิ 6 อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. (รวม 3 สัญชาติ)



ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ :

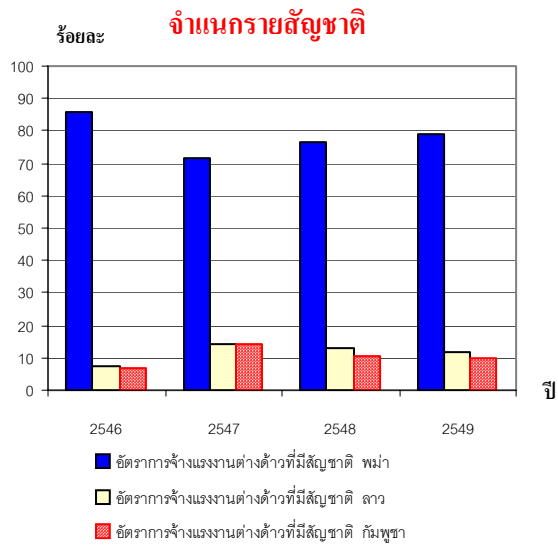
1. อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าว = $\frac{\text{จำนวนแรงงานต่างด้าวตามมติ ครม.} \times 100}{\text{กำลังแรงงาน}}$

2. ปี 2549 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 อาจเปลี่ยนแปลงได้

หากพิจารณาอัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวแต่ละสัญชาติตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา จะพบว่า การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า มีอัตราสูงสุดโดยครองอันดับหนึ่งมาทุกปี ปี 2546 = 85.81 ปี 2547 = 71.72 และ ปี 2548 = 76.48 และปี 2549 = 78.47 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549) ส่วนสัญชาติลาวและกัมพูชา มีอัตราดังนี้ สัญชาติลาวปี 2546-2549 = 7.38 14.0 12.77 และ 11.70 สัญชาติกัมพูชา ปี 2546-2549 = 6.81 14.28 10.75 และ 9.83



แผนภูมิ 7 อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวตามมติ ครม.



ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ :

1. อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวรายสัญชาติ =

$$\frac{\text{แรงงานต่างด้าวขึ้นทะเบียนตามมติครม. รายสัญชาติ (3 สัญชาติ) x 100}}{\text{แรงงานคนต่างด้าวขึ้นทะเบียนตามมติครม. 3 สัญชาติทั้งหมด}}$$

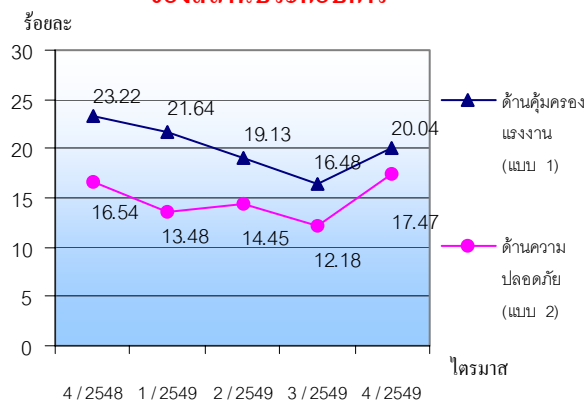
2. ปี 2549 เป็นข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549

6) อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ เป็นตัวบ่งบอกตัวหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงภาวการณ์ด้านแรงงาน หากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสูง ย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน และส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานตามมา สำหรับอัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ ในการนำเสนอครั้งนี้ สามารถจำแนกได้เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งพบว่า อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

ของสถานประกอบการต่อจำนวนสถานประกอบการ ที่ผ่านการตรวจทั้งหมดในปี 2549 พบว่าไตรมาส 3 มีอัตรา 16.48 สำหรับไตรมาส 4 ปี 2549 มีอัตรา 20.04 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 21.60 และลดลงช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 13.69 (แผนภูมิ 8) ทั้งนี้ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของข้อบังคับการทำงาน ซึ่งกฎหมายกำหนดว่าสถานประกอบการต้องมีข้อบังคับการทำงาน เช่น การกำหนดวันเวลาทำงาน เวลาพัก วันหยุด และประกาศให้ลูกจ้างทราบ พร้อมทั้งทำสำเนาแจ้งให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบ แต่สถานประกอบการหลายแห่งไม่ทราบหรือทราบไม่ครบทุกขั้นตอน จึงพบปัญหาไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่มีจำนวนมาก อย่างไรก็ตามได้มีการแนะนำให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อกำหนด ส่วนอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน พบว่าไตรมาส 3 ปี 2549 มีอัตรา 17.47 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว ที่มีอัตรา 12.18 (แผนภูมิ 8)

แผนภูมิ 8 อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ของสถานประกอบการ



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ :

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ =

$$\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ทำผิดกฎหมายคุ้มครองแรงงาน} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายคุ้มครองแรงงาน}}$$

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ =

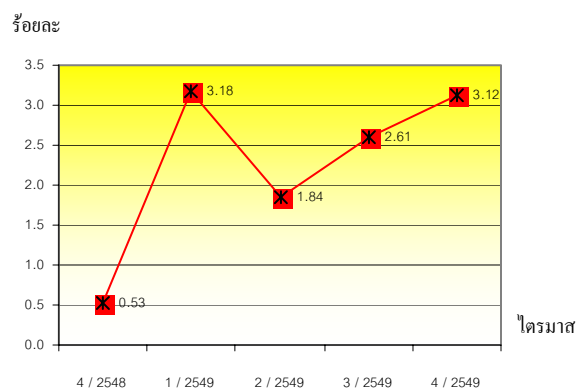
$$\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ทำผิดกฎหมายความปลอดภัย} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายความปลอดภัย}}$$

7) อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงาน/ข้อขัดแย้ง ในสถานประกอบการ

การเกิดข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในสถานประกอบการ เป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานจะแสดงให้เห็นถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างว่ามีทิศทางหรือแนวโน้มไปในทางใด การเกิดข้อพิพาทแรงงานนั้นมีผลมาจากการที่ลูกจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องต่อนายจ้าง และหากไม่สามารถยุติ หรือตกลงกันได้ก็จะเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานขึ้น สำหรับอัตราสถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง พบว่า

ในช่วงปี 2548 ถึงปัจจุบันมีอัตราในช่วง 0.53 – 3.18 โดยไตรมาสที่ 4 ปี 2549 มีอัตรา 3.12 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 2.08 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4 ปี 2548 ที่มีร้อยละ 0.53 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการ 100,000 แห่ง มีการเกิดข้อพิพาทแรงงานประมาณ 1–4 แห่งเท่านั้น จึงเป็นอัตราที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าที่ผ่านมามีความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอยู่ในระดับดีมาก

แผนภูมิ 9 อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานในสถาน ประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ :

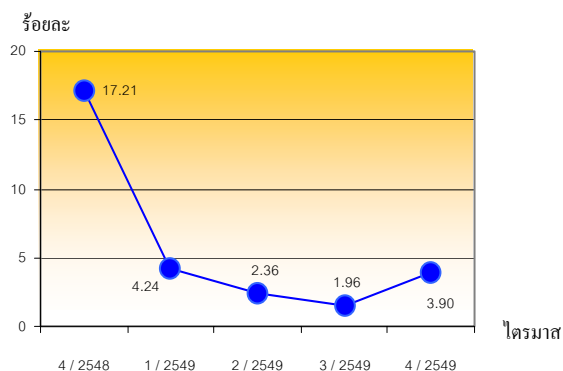
อัตราการเกิดข้อพิพาทต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง =

$$\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงาน} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$$

สำหรับข้อขัดแย้งในสถานประกอบการ ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง ที่มีข้อพิพาทแรงงานตามกฎหมายแรงงาน เป็นตัวชี้วัดอีกตัวหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้าง และลูกจ้างได้ โดยอัตราการเกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการต่อสถาน

ประกอบการ 100,000 แห่ง ในรอบปีที่ผ่านมา นับจากไตรมาส 1 ปี 2549 จนถึงไตรมาส 4 ของปี 2549 มีอัตราอยู่ในช่วง 1.56 – 4.24 โดยไตรมาส 4 ปี 2549 มีอัตรา 3.9 กล่าวคือ ในสถานประกอบการ 100,000 แห่งเกิดข้อ ขัดแย้งประมาณ 2 - 5 แห่งเท่านั้น ซึ่งก็ยัง นับว่าเป็นอัตราที่ต่ำ และเมื่อพิจารณาความ เคลื่อนไหวแล้ว พบว่ามีอัตราลดลงอย่าง ต่อเนื่องจากไตรมาส 4 ปี 2548 เป็นต้นมา โดยมีอัตรา 17.21 4.24 2.36 และ 1.96 ตามลำดับ แต่ในไตรมาส 4 มีอัตราเพิ่มขึ้นเป็น 3.9 อย่างไรก็ตามกระทรวงแรงงานมิได้นิ่งนอนใจ ทุกหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการตรวจเยี่ยม สถานประกอบการพร้อมทั้งส่งเสริมการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ตลอดเวลา

แผนภูมิที่ 10 อัตราการเกิดข้อขัดแย้ง ในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง



ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ :

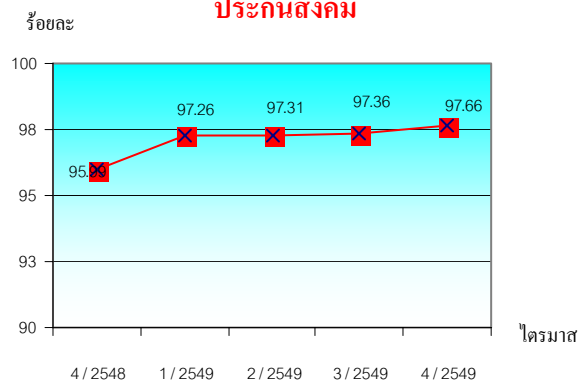
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง =
$$\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้ง} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$$



8) อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม

ในส่วนอัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม โดยการศึกษาจากจำนวน สถานประกอบการในระบบประกันสังคม เปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการ ทั้งหมด พบว่าสัดส่วนของสถานประกอบการที่ เข้าสู่ระบบประกันสังคมมีสัดส่วนสูงขึ้น โดยมี อัตราเปลี่ยนแปลงจากไตรมาส 4 ปี 2548 - ไตรมาส 4 ปี 2549 ดังนี้ 95.99 97.26 97.31 97.36 และ 97.66 จะเห็นได้ว่าอัตรา สถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมมี สัดส่วนที่สูงขึ้นตามลำดับ

แผนภูมิ 11 อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม



ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ :

อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม =
$$\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่อยู่ในระบบประกันสังคม} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด}}$$



อัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่ ซึ่งได้ประกาศให้มีผลใช้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550

ค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท)	พื้นที่ (จังหวัด)
191	กรุงเทพมหานคร นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
186	ภูเก็ต
172	ชลบุรี
168	สระบุรี
162	นครราชสีมา
161	ระยอง
160	ฉะเชิงเทรา พระนครศรีอยุธยา และระนอง
159	เชียงใหม่ และพังงา
156	กระบี่ และ เพชรบุรี
155	กาญจนบุรี จันทบุรี และ ตพบุรี
154	ราชบุรี สมุทรสงคราม และสระแก้ว
152	ตรัง ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี สงขลา สิงห์บุรี และอ่างทอง
150	เลย และ อุดรธานี
149	ชุมพร ตราด ลำปาง ลำพูน สุโขทัย และสุพรรณบุรี
148	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครศรีธรรมราช นราธิวาส นุรีรัมย์ ปัตตานี ยะลา สตูล และหนองคาย
147	กำแพงเพชร ตาก นครนายก นครสวรรค์ พัทลุง พิชญโลก เพชรบูรณ์ สุราษฎร์ธานี และอุดรดิตถ์
146	ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงราย มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร หนองบัวลำภู และอุทัยธานี
145	พิจิตร แม่ฮ่องสอน สุรินทร์ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ
144	พะเยา และแพร่
143	น่าน *หมายเหตุ : อัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานเป็นเงินวันละ 143 บาท

แนะนำผู้บริหารกระทรวงแรงงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ “นายอภัย จันทนจุลกะ” เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 นับเป็นรัฐมนตรีว่าการคนที่ 17 ของกระทรวงแรงงาน และเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2549 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้

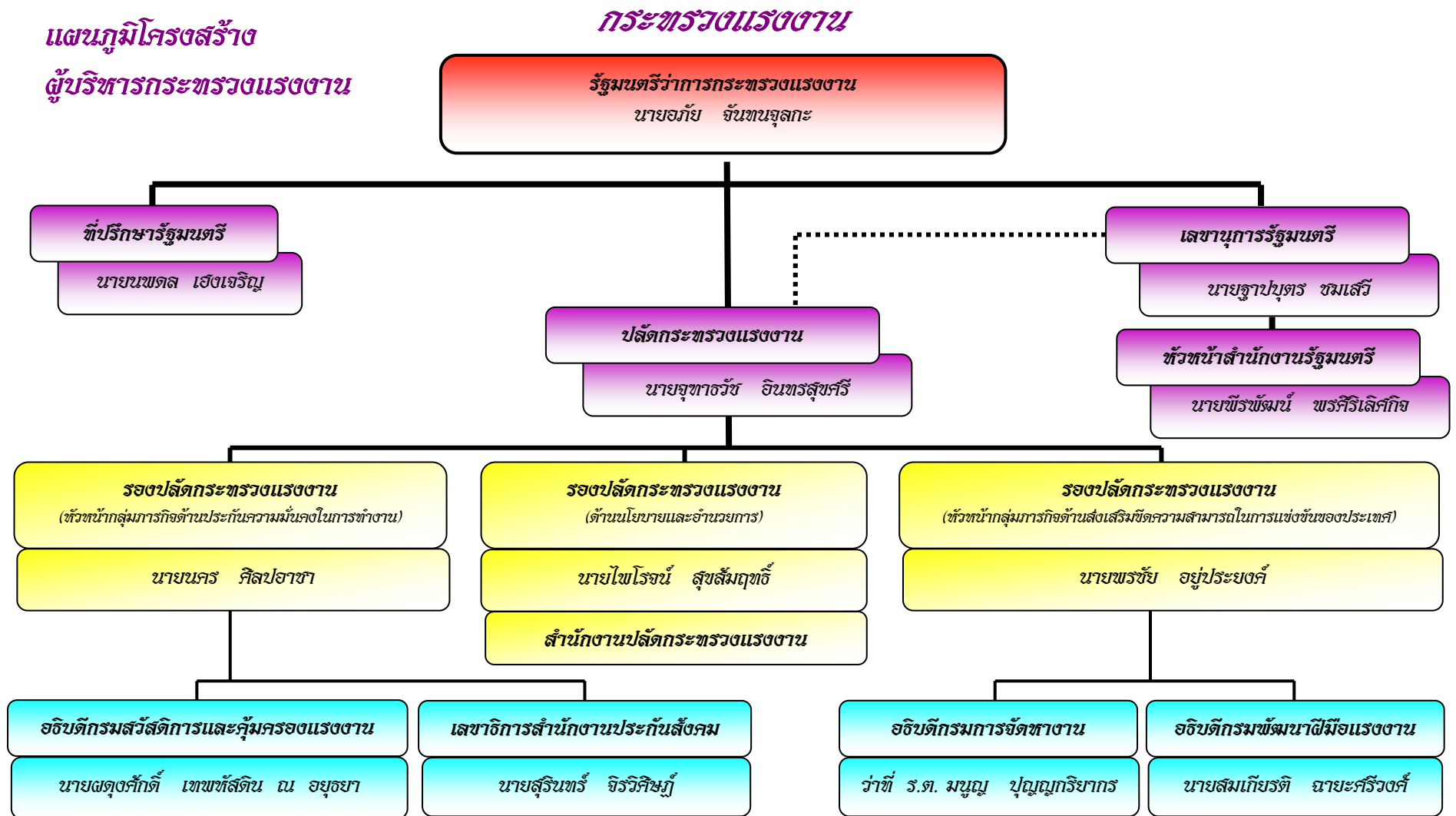
แต่งตั้ง นายจุฬา บุตร ชมเสวี เป็น เลขานุการรัฐมนตรี ต่อมาวันที่ 25 ตุลาคม 2549 ได้แต่งตั้งให้ นายพนพล เสงเจริญ เป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี และวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ นายจุฬาวัช อินทรสุขศรี ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประวัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน นายอภัย จันทนจุลกะ

วัน เดือน ปี เกิด	24 ธันวาคม 2486
สถานที่เกิด	จังหวัดนครนายก
วุฒิการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์ (เกียรตินิยมดี) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโททางรัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
การอบรม	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 33 (พ.ศ. 2533 – 2534) หลักสูตรนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ 7 (พ.ศ. 2521) หลักสูตรโรงเรียนนายอำเภอ รุ่น 11 (พ.ศ. 2517)
ประวัติการทำงาน	<p>พนักงานข่าวตรี กรมประมวลข่าวกลาง, ปลัดอำเภอตรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา, ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี, หัวหน้าสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, นายอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี, เลขานุการกรมการปกครอง, ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย, รองผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่, รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี, รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี, รองผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก, อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน, อธิบดีกรมราชทัณฑ์, รองปลัดกระทรวงมหาดไทย, อธิบดีกรมการปกครอง, ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, ปลัดกระทรวงแรงงาน, ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ</p>
รางวัล	<ul style="list-style-type: none"> นักรัฐประศาสนศาสตร์ดีเด่น พ.ศ. 2534 รางวัลผู้บริหารราชการพลเรือนดีเด่น พ.ศ. 2545 (ครุฑทองคำ)



แผนภูมิโครงสร้าง
ผู้บริหารกระทรวงแรงงาน



ที่มา : - พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

- คำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ 186/2549 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 เรื่องแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มภารกิจ

- โปสเตอร์แต่งตั้ง นายนคร ศิลปอาชา และนายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 โปสเตอร์แต่งตั้ง นายสุรินทร์ จิรวินิจ, ว่าที่ ร.ต. มนูญ ปุณณกริกยากร, นายไพโรจน์ สุริยธรรม, นายพรชัย อยู่ประยงค์ ตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2549



มูลนิธิ “KOILAF”(Korean International Labour Foundation)

เชิญผู้แทนไทยดูงานการบริหารแรงงานในเกาหลี

โดย โกวิทช์ บุรพชานินทร์

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

มูลนิธิแรงงานระหว่างประเทศเกาหลี (KOILAF : Korean International Labour Foundation) ได้เชิญ คณะผู้แทนไทยดูงานการบริหารแรงงานของเกาหลีระหว่างวันที่ 3 – 9 ธันวาคม 2549

การเชิญดูงานของมูลนิธิฯ นี้จัดเป็นครั้งที่ 2 ติดต่อกัน การเชิญเป็นลักษณะไตรภาคี ประกอบด้วยผู้แทนจากรัฐบาล 2 คน ผู้แทนนายจ้าง 2 คนและผู้แทนลูกจ้าง 2 คน สำหรับผู้แทนรัฐบาลประกอบด้วย นายอาทิตย์ อิสโม ผู้อำนวยการสำนักแรงงานสัมพันธ์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และนายโกวิทช์ บุรพชานินทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

มูลนิธิแรงงานระหว่างประเทศเกาหลี ซึ่งเป็นเจ้าภาพ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ในเรื่องการบริหารแรงงานของเกาหลี มีภารกิจสำคัญคือการสร้างความเข้าใจและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลแรงงานแก่นักลงทุนเกาหลีที่ทำธุรกิจหรือลงทุนในประเทศอื่นๆ และการมีกิจกรรมช่วยเหลือแรงงานต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานในสาธารณรัฐเกาหลีได้ เป็นต้น

คณะดูงานได้เดินทางถึงเกาหลีใต้ในวันที่ 3 และเริ่มศึกษาดูงาน ตั้งแต่วันที่ 4 – 9 ธันวาคม 2549 โดยมูลนิธิได้จัดกำหนดการดูงาน ประกอบด้วย การบรรยายสรุปประวัติของมูลนิธิ และการบริหารแรงงานของประเทศเกาหลีได้ หลังจากนั้นได้จัดการดูงานและพบปะผู้แทนสถาบันต่างๆ ประกอบด้วย การเยี่ยมชมและรับฟังการบรรยายสรุปของกระทรวงแรงงาน สาธารณรัฐเกาหลี การเยี่ยมชมและการบรรยายสรุปจากสภาองค์กรนายจ้าง (KEF) และการเยี่ยมชมและฟังบรรยายสรุปจากสภาองค์กรลูกจ้าง (KFTU) ตลอดจนการเยี่ยมชมสถานประกอบการบริษัท ชัมซุง ซึ่งถือเป็นบริษัทซึ่งผลิตเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ เป็นต้น

ในการเยือนครั้งนี้ กระทรวงแรงงาน สภานายจ้างและลูกจ้าง มีประเด็นซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ ที่ทางการเกาหลีให้ความสนใจ และมีความหมายต่อผู้ใช้แรงงานเกาหลีอยู่ 3 เรื่องด้วยกัน

ประการแรก คือ การหามาตรการแก้ไขปัญหาแรงงานนอกระบบ หรือแรงงานที่ถูกว่าจ้างชั่วคราว หรือมีสัญญาการจ้างกำหนดระยะเวลาแน่นอน โดยเกาหลีใช้คำอธิบายกลุ่มแรงงานเหล่านี้ว่า “Non Regular Workers”



แรงงาน NRW ของเกาหลีกลายเป็นปัญหา ระดับชาติ เพราะมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของแรงงานทั้งหมด นับตั้งแต่ปี 1999 เป็นต้นมา แรงงานเหล่านี้ถูกจ้างชั่วคราว/ว่าจ้างเป็น ลูกจ้างกำหนดระยะเวลาแน่นอน โดยมีสภาพ การจ้าง และได้รับค่าจ้างต่ำกว่าแรงงานปกติมาก ก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องรายได้และ ความมั่นคงในการทำงาน ในส่วนของนายจ้างเอง อาศัยวิธีการนี้ จ้างงานเพราะเป็นการลดต้นทุน และหลบเลี่ยงระบบการจ้างงานที่ค่อนข้างตึงตัว (Rigid) เกินไป

ในการแก้ไขปัญหานี้ รัฐบาลเกาหลีได้ ได้กำหนดแผนวิธีการแก้ไข ซึ่งเรียกว่า “แผน ปรับปรุงสภาพการจ้างงานของแรงงานนอก ระบบ” (Comprehensive plan to improve Employment Condition of the Non-Regular Workers) แผนนี้ได้ดำเนินการ เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2549 และมีสาระสำคัญของแนว ทางแก้ไขปัญหาดังนี้

(ก) การปรับปรุงแก้ไขสภาพการตั้งตัว ของตลาดแรงงาน โดยการหามาตรการผ่อน คลายระเบียบ และแนวปฏิบัติเก่าที่ใช้มานาน อาทิ การปรับปรุงระบบการบริหารค่าจ้าง ซึ่ง แต่เดิม ใช้ระบบอาวุโสไปเป็นระบบการ คำนึงถึงผลงาน (Performance Based Pay) ด้วย วิธีการนี้ทำให้เชื่อว่าจะเพิ่มจำนวนแรงงานใน ภาคทางการ และลดปัญหาการว่าจ้างแรงงานนอก ระบบที่มีอยู่มากให้ลดจำนวนลง

(ข) การลดและจัดการเลือกปฏิบัติใน การจ้างงาน โดยการส่งเสริมสัญญาจ้างงาน ที่ เป็นธรรมโดยเฉพาะในการจ้างงานแบบเหมา

ช่วง และการหาช่องทางลดการว่าจ้างแรงงาน นอกกระบบ ที่นอกเหนือจากความจำเป็น

(ค) การส่งเสริมทักษะฝีมือแรงงาน ให้แก่แรงงานนอกกระบบ เพื่อให้แรงงานเหล่านี้ สามารถผันตัวเองไปสู่การเป็นแรงงานในระบบ มากขึ้น

(ง) การส่งเสริมและขยายระบบการ คู่ครองทางสังคมให้คลุมถึงแรงงานนอกกระบบ มากขึ้น

ประการที่สอง ประเด็นปัญหา ระดับชาติที่เกาหลีใต้ได้พยายามหาทางแก้ไขมา นานก็คือ การพยายามจัดระบบแรงงานสัมพันธ์ ที่เอื้ออาทรหรือสร้างความเข้าใจระหว่างนายจ้าง กับลูกจ้างให้ดีกว่าเดิม โดยเมื่อเร็วๆ นี้ เกาหลีใต้ ได้ประสบความสำเร็จโดยการจัดทำข้อตกลง 3 ฝ่าย ที่เรียกว่า “Grand Tripartite Agreement for the Advancement of Industrial Relations” ภายใต้ข้อตกลงฉบับใหม่ ซึ่งจัดทำเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2549 นำมาซึ่งข้อตกลงครั้งสำคัญ ประวัติศาสตร์แรงงานระหว่างสหภาพแรงงานและ สภาลูกจ้างของเกาหลีใต้ ซึ่งเนื้อหาของข้อตกลง ประกอบด้วย การแก้ไขกฎหมายแรงงานใน ส่วนที่เกี่ยวกับการชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการ (แบบบังคับ) การว่าจ้างแรงงานมาทดแทน แรงงานที่นัดหยุดงาน การใช้ที่ปรึกษาหรือ บุคคลที่สามในการเจรจาต่อรอง หลักเกณฑ์การ นัดหยุดงาน การเลิกจ้างและการรับกลับเข้ามา ทำงานใหม่ รวมตลอดจนถึงลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ ในสภาพแรงงานควรได้รับค่าจ้างหรือไม่ เป็นต้น ผลของการมีข้อตกลงครั้งนี้คือ เป็นการ ประนีประนอมของทั้งสองฝ่ายโดยใช้หลัก

ถ้อยทีถ้อยอาศัย อาทิ การอนุญาต ให้จ้าง
แรงงานมาทดแทนแรงงานที่นัดหยุดงาน แต่
ผู้จะมาแทนต้องเป็นแรงงานเก่าที่เคยทำงานมา
ก่อน หรือการจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ใน
สภาพแรงงาน เป็นต้น

ประการที่สาม ก็คือบทบาทของ
คณะกรรมการไตรภาคี ซึ่งจัดตั้งหลังวิกฤต
เศรษฐกิจในปี 1997 ซึ่งเกาหลีใต้ ต้องการระดม
สรรพกำลังในการแก้ไขเศรษฐกิจและปัญหา
แรงงาน ด้วยเหตุดังกล่าว ประธานาธิบดีจึงได้
จัดตั้งและดำเนินงาน โดยอิสระไม่ขึ้นกับ
กระทรวงแรงงานและรายงานโดยตรงต่อ
ประธานาธิบดี ที่ผ่านมาคณะกรรมการ
ไตรภาคีระดับชาติของเกาหลีได้ทำหน้าที่
เสนอแนะ และทำข้อตกลงในเรื่องนโยบาย
สำคัญๆหลายเรื่อง รวมทั้งเรื่องการปรับปรุง
แก้ไขระบบแรงงานสัมพันธ์ที่กล่าวมาข้างต้น

6. นอกจากการศึกษาดูงานและ
แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับสถาบันต่างๆ ซึ่งมีทั้ง
ของนายจ้างและลูกจ้างแล้ว คณะดูงานฝ่ายไทย

ได้แนะนำมูลนิธินิคมจันทรวีรุทให้เป็นที่รู้จัก
ของมูลนิธิ KOILAF และได้มอบจดหมายของ
ประธานบริหารมูลนิธิ (นายฐาปบุตร ชมเสวี)
แก่ประธานมูลนิธิ KOILAF ด้วย

คณะดูงานของไทยได้เสริม
ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของ KOILAF โดย
เชิญเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงานเฉลิมพระชนมพรรษา
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งทาง
สถานทูตไทยจะจัดขึ้น ขณะเดียวกันได้นำ
เจ้าหน้าที่เข้าหารือกับเอกอัครราชทูตไทย ณ
กรุงโซล เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหารือ
ร่วมกันต่อไป เพราะภารกิจอันหนึ่งของมูลนิธิ
KOILAF คือ การช่วยเหลือแรงงานต่างชาติ ซึ่ง
เจ้าหน้าที่ KOILAF ได้กล่าวว่า จะมีการเชิญ
ผู้แทนจากประเทศไทยอีกในปีงบประมาณใหม่
และในครั้งนี้จะมีการหารือร่วมกับสถาน
เอกอัครราชทูต ณ กรุงโซล เพื่อการจัดสัมมนา
ควบคู่ไปกับการศึกษาดูงานด้วย



สารพันงานวิจัย

สารพันงานวิจัย ได้ดำเนินการมาเป็นเวลา
ขวบปี สามารถแนะนำผลงานวิจัยที่น่าสนใจได้ถึง 20
เรื่องแล้ว จึงอยากขออวยพรผลงานวิจัยที่น่าเสนอผ่าน
คอลัมน์ “สารพันงานวิจัย” นี้ ทุกฉบับ สามารถหา
รายละเอียดย้อนหลังได้ที่ Website กระทรวงแรงงาน
คือ www.mol.go.th เลือกฐานข้อมูลการวิจัยด้าน
แรงงาน หรือ <http://research.mol.go.th> ระบบ
ฐานข้อมูลนี้ไม่เพียงแต่มีผลงานวิจัยที่ได้แนะนำไป
แล้ว ยังมีผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ด้านแรงงาน
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน องค์กร
เอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ อีกมากมายที่
รวบรวมไว้เผยแพร่เป็นบริการสาธารณะแก่
ข้าราชการ นักวิชาการ และนิสิต นักศึกษาที่สนใจ
ใฝ่หาความรู้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ
หน้าที่การงาน หรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางการศึกษา
อีกด้วย เชื่อหรือไม่ ก็ลองเข้าไปเยี่ยมชมกันนะจ๊ะ
สำหรับไตรมาสนี้ ขอแนะนำผลงานวิจัย
ใหม่ๆ สดๆ ที่เพิ่งดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเร็วๆ นี้
4 เรื่องด้วยกัน ติดตามอ่านได้เลยค่ะ

สภาพการจ้างงานและการทำงานของลูกจ้างใน งานที่รับไปทำที่บ้านและงานเกษตรกรรม

ผลงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ดำเนินการเสร็จ
ในเดือนสิงหาคม 2549 โดยกรมสวัสดิการ และ
คุ้มครองแรงงาน ได้ว่าจ้าง บริษัทเอ็กเซลเลนซ์ บิซิเนส
แมนเนจเม้นท์ จำกัด เป็นที่ปรึกษาในการศึกษาวิจัย
โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะสภาพ
การจ้างและการทำงานของงานที่รับไปทำที่บ้านและ
งานเกษตรกรรม 2) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ
รูปแบบการจ้างงานแหล่งการจ้างงาน สถานประกอบ

กิจการของนายจ้าง สถานที่ทำงานของลูกจ้างในงานที่
รับไปทำที่บ้านและงานเกษตรกรรม รวมถึงบุคคลอื่น
ที่เกี่ยวข้องตลอดถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย
นายจ้าง/คนกลาง และลูกจ้างที่รับงานไปทำที่บ้าน
นายจ้างและลูกจ้างในงานเกษตรกรรม ครอบคลุม
พื้นที่ 76 จังหวัดทั่วประเทศ

ผลการศึกษารูปเป็น 2 ส่วนคือ

1. งานรับไปทำที่บ้าน พบว่า

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
นายจ้าง/คนกลางในงานที่รับไปทำที่บ้านส่วนใหญ่
มีอายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไป จบการศึกษาระดับ
ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่เป็น
กิจการขนาดเล็กในรูปบุคคลธรรมดา มีลูกจ้าง
ระหว่าง 1-50 คน โดยทำธุรกิจนานกว่า 3 ปีขึ้นไป
ผลิตภัณฑ์ที่ทำส่วนใหญ่เป็นสิ่งถักทอ/เครื่องนุ่งห่ม
สำหรับลูกจ้างในงานที่รับไปทำที่บ้าน ส่วนใหญ่
เป็นเพศหญิงมีอายุมากกว่า 21 ปีขึ้นไป และมี
ลูกจ้างเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปีอยู่บ้างเป็นส่วนน้อย
ลูกจ้างเหล่านี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 35.7
เป็นผู้ที่ยึดเป็นอาชีพหลัก ผลิตภัณฑ์ที่ทำส่วนใหญ่
เป็นสิ่งถักทอ/เครื่องนุ่งห่ม โดยมีรายได้ใกล้เคียงกับ
รายจ่ายเฉลี่ยครอบครัวละ 3,000-10,000 บาท/เดือน

2. สภาพการจ้างงานและสภาพการทำงาน

พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะคือ ลูกจ้างรับงานจาก
นายจ้างโดยตรงและรับงานจากคนกลาง เป็นการตกลง
กันด้วยวาจาไม่มีสัญญาจ้างไม่ต้องใช้หลักประกัน
ในการทำงาน เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงานและ
วัตถุดิบ นายจ้าง/คนกลางเป็นผู้จัดให้ ส่วนค่าซ่อม
บำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ ส่วนใหญ่ลูกจ้างเป็น



ผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสาเหตุของความเสียหาย/ชำรุด ว่าเกิดจากการกระทำของลูกจ้างหรือตามอายุการใช้งาน งานที่ทำจะทำเฉพาะบางขั้นตอนของกระบวนการผลิต โดยการส่งมอบงานที่ทำเสร็จมี 2 ลักษณะ คือ ใช้วันเวลาเป็นตัวกำหนดและใช้จำนวนผลผลิตเป็นตัวกำหนด ซึ่งพบว่ามีส่วนแตกต่างกัน ด้านอัตราค่าจ้างพิจารณาตามชิ้นงานที่ทำ ส่วนใหญ่นายจ้าง/คนกลางเป็นผู้กำหนด โดยจะจ่ายให้ ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้างระยะเวลาในการจ่ายส่วนใหญ่ไม่เกิน 15 วันนับแต่วันที่ส่งมอบงานให้นายจ้าง/คนกลาง ลูกจ้างส่วนใหญ่ ทำงานวันละไม่เกิน 7 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 6 วัน ทั้งนี้ ขึ้นกับว่ามีงานทำต่อเนื่องหรือไม่

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน ลูกจ้างส่วนใหญ่ทำงานที่บ้านของตนเอง มีบางส่วนทำงานที่บ้านของผู้ปกครอง สถานที่ทำงานมีความมั่นคงแข็งแรง มีแสงสว่างเพียงพอและมีอากาศถ่ายเทสะดวก ส่วนใหญ่ไม่มีการอบรม หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากสารเคมีเพราะงานที่ทำไม่เกี่ยวกับงานผลิต ประกอบ บรรจุ แปรรูปวัตถุดิบหรือวัตถุดิบ วัสดุไวไฟ หรือบรรจุสารเคมีเป็นอันตรายหรือวัตถุดิบพิษ มีเพียงส่วนน้อยที่ทำงานเกี่ยวกับวัตถุไวไฟ ส่วนใหญ่จึงไม่เคยประสบอันตรายจากการทำงาน ไม่เคยเจ็บป่วยหรือเป็นโรคเนื่องจากการทำงาน แต่ส่วนใหญ่มีอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อจากการทำงานในอิริยาบถคืบคลาน ซึ่งไม่รุนแรงมาก เมื่อพักผ่อนก็จะหายเป็นปกติ ซึ่งลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากนายจ้างเมื่อประสบอุบัติเหตุและเจ็บโรคจากการทำงาน เนื่องจากส่วนใหญ่จะใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ

1.4 ด้านแรงงานสัมพันธ์ ระหว่างนายจ้าง/คนกลาง กับลูกจ้าง พบว่าไม่ค่อยมีปัญหาความ

ขัดแย้งกันเนื่องจากเป็นกรู๊ปรักกันเคยกันดี หากมีปัญหาก็จะใช้วิธีประนีประนอมกัน

1.5 ข้อคิดเห็นในด้านต่างๆ พบว่า ทั้งนายจ้างและลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีความคุ้มครองว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2547 ลูกจ้างส่วนใหญ่ประสบปัญหาความไม่แน่นอนของงานที่ทำทำให้มีรายได้ไม่สม่ำเสมอ ขณะที่นายจ้างประสบปัญหาปริมาณงานที่ทำไม่แน่นอนต่อเนื่องและคุณภาพงานที่ลูกจ้างทำยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งสิ่งที่นายจ้างและลูกจ้างต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือ หางานให้ทำต่อเนื่องและให้มีการทำประกันสังคมให้

2. งานเกษตรกรรม ศึกษาพบรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า นายจ้างที่ทำการสำรวจ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ทำกิจการประเภทเพาะปลูกมากที่สุด ดำเนินธุรกิจในรูปแบบครอบครัว ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจมากกว่า 3 ปีขึ้นไป และมีพื้นที่ทำการเกษตรกรรมมากกว่า 6 ไร่ ลูกจ้างที่ทำการสำรวจมีส่วนเพศชายใกล้เคียงกับเพศหญิง และมีลูกจ้างต่างด้าวอยู่บางส่วน จบการศึกษาระดับประถมศึกษา งานส่วนใหญ่ที่รับจ้างเป็นงานเพาะปลูก ลูกจ้างมีรายได้และรายจ่ายใกล้เคียงกันเฉลี่ยครอบครัวละ 3,000-10,000 บาท/เดือน

2.2 สภาพการจ้างและสภาพการทำงาน
ลูกจ้างส่วนใหญ่ติดต่อเข้าทำงานกับนายจ้างโดยตรงซึ่งเป็นประเภทลูกจ้างรายวันและจ้างเหมาทำงานวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง และมีจำนวนชั่วโมงพักวันละ 1 ชั่วโมง อัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับโดยเฉลี่ย 166.44 บาท/คน/วัน จ่ายค่าจ้างเป็นแบบรายวัน เมื่อทำงานเสร็จ ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้างและไม่

มีหลักฐานการจ่าย-รับค่าจ้าง โดยส่วนใหญ่ทำงานปีละ เฉลี่ย 214 วัน นายจ้างส่วนใหญ่จะไม่มี การเรียกเก็บเงินประกันการทำงานจากลูกจ้าง ไม่มีการ จัดทำทะเบียนลูกจ้าง

2.3 สำหรับวันหยุด วันลา และค่าตอบแทน พิเศษ ส่วนใหญ่ไม่มีการกำหนดวันหยุดพักผ่อน วันลาป่วย วันลาภิก วันหยุดประจำสัปดาห์ และวันหยุดตามประเพณี แต่ลูกจ้างสามารถลาหยุดเพื่ง บอกกล่าวด้วยวาจาโดยไม่ได้รับค่าจ้างในวันที่หยุด งาน ส่วนการทำงานในวันหยุดพักผ่อนได้รับค่าจ้าง เท่ากับอัตราวันทำงานปกติ

2.4 การจ้างแรงงานหญิง นายจ้างส่วนใหญ่ ไม่ให้ลูกจ้างหญิงทำงานที่มีอันตราย ส่วนการจ้าง ทำงานช่วงเวลา 24.00-06.00 น. เช่นการกรีดยางและ งานประเภท แบก หาม หาบ ทุ่น ลาก หรือเข็น สิ่งของซึ่งมีน้ำหนักเกิน 15 กิโลกรัมและให้ทำงาน ในช่วงเวลา 22.00-06.00 น. มีเป็นส่วนน้อย

2.5 การจ้างแรงงานเด็ก มีการจ้างเด็กอายุ 13 ปี ถึงต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์ทำงานในช่วงปิดภาค เรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยไม่ได้ขออนุญาต ผู้ปกครอง สำหรับเด็กอายุ 15 ปี ถึงต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ มีการจ้างทำงานที่มีอันตรายและทำงานใน ช่วงเวลา 22.00-06.00 น. เป็นส่วนน้อย

2.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน งานเกษตรกรรมประเภทเพาะปลูกส่วนใหญ่ทำงาน กลางแจ้ง อากาศร้อน และมีฝุ่นละออง แต่งาน ประเภทเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ทำในโรงเรือนซึ่งไม่ได้ จัดให้มีเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยใน การทำงานโดยลูกจ้างส่วนใหญ่จะเตรียมอุปกรณ์ ป้องกันแสงแดดและความร้อนมาเอง จะมีการฝึก

อบรมเกี่ยวกับอันตรายจากสารเคมีและวิธีป้องกัน ภัยจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์บ้างเพียงส่วนน้อย การเกิดอุบัติเหตุหรือ เจ็บป่วย หรือเป็นโรคเนื่องจากการทำงานมีน้อยและ ไม่รุนแรง กรณีที่รุนแรงส่วนใหญ่เกิดจากสัตว์มีพิษ ทำร้ายเช่น งู ตะขาบ แมงป่อง เป็นต้น

2.7 ด้านสวัสดิการลูกจ้างส่วนใหญ่ ได้รับสวัสดิการน้ำสะอาดสำหรับดื่ม รองลงมา มีห้องน้ำ/ห้องส้วมขาส้วมัญประจำบ้าน และ ที่ปิดมูกันฝุ่น แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของงาน ที่ทำและฐานะของนายจ้างนั้นๆ

2.8 แรงงานสัมพันธ์ นายจ้างกับลูกจ้าง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหาความขัดแย้งกันเนื่องจาก จะรู้จักคุ้นเคยกันดี

สำหรับข้อเสนอแนะจากผลการศึกษ ครั้งนี้ ทั้ง 2 ประเภทงานคืองานรับไปทำที่บ้านและ งานเกษตรกรรม มีข้อเสนอแนะที่เหมือนดังนี้

1) การบังคับใช้กฎกระทรวง ในระยะแรก ควรบังคับใช้กับกิจการขนาดใหญ่ แล้วขยายสู่ กิจการขนาดเล็ก โดยต้องมีมาตรการจูงใจควบคู่เช่น การประกวดนายจ้างดีเด่น ซึ่งอาจมีการมอบ โล่รางวัล และประกาศเกียรติคุณแก่นายจ้างด้วย

2) ควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ นายจ้าง/คนกลาง และลูกจ้าง ทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับกฎกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานใน งานรับไปทำที่บ้านและงานเกษตรกรรม พ.ศ. 2547 รวมทั้งให้เข้าใจความหมายของงานรับไปทำที่บ้าน โดยสามารถแยกแยะความแตกต่างงานของรับไปทำ ที่บ้านกับงานจ้างทำอย่างชัดเจน

3) ควรจัดทำศูนย์ข้อมูลงานรับไปทำที่บ้าน และงานเกษตรกรรม เพื่อให้มีฐานข้อมูลทั้งส่วน

นายจ้างและลูกจ้าง เพื่อการสืบค้นและการมีงานทำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะงานรับไปทำที่บ้านควรกำหนดให้มีนายจ้างที่มีลูกจ้างทุกรายต้องจดทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

4) ควรมีการจัดตั้งสมาคมนายจ้าง/สมาพันธ์แรงงานในงานทั้ง 2 ประเภท เพื่อเปลี่ยนการประสานความร่วมมือกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในการพัฒนามาตรฐานงาน และพัฒนาฝีมือแรงงานและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ในส่วนงานรับไปทำที่บ้าน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามที่นายจ้างกำหนด การจัดหาสถานที่ทำงานเพื่อสะดวกในการติดต่อ ควบคุมดูแลความปลอดภัยในการทำงาน และกำหนดอัตราค่าแรงตามลักษณะชิ้นงานที่ทำตามความยากง่ายของงานอีกด้วย

โครงการประมวลองค์ความรู้และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิจัยได้มีโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง การประมวลองค์ความรู้และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ โดยจัดจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งโครงการดังกล่าวดำเนินการในปี 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับแรงงานนอกระบบในมิติต่างๆ 2) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะของนักวิชาการจากการศึกษาวิจัยและสัมมนาเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนานโยบายเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ และ 3) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการศึกษาเพิ่มเติม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในรูปแบบการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร รายงานการศึกษา รายงานการสัมมนา สื่อสิ่งพิมพ์ และ Website ของภาครัฐ เอกชน และนักวิชาการต่างๆ ย้อนหลัง 15 ปี (พ.ศ. 2535-2549) ขอบเขตการศึกษาครอบคลุมแรงงานนอกระบบ 3 กลุ่ม ได้แก่ แรงงานนอกระบบภาคเกษตร ภาคการผลิต และภาคบริการ โดยมีประเด็นหลักที่ศึกษา คือ แนวคิด นโยบาย ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ ลักษณะทางประชากร สังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ ความปลอดภัย สวัสดิการ และสิทธิแรงงาน

ผลการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวม สรุปได้ 2 ส่วนคือ

1) ด้านองค์ความรู้ ในภาพรวมของการศึกษาเอกสารแรงงานนอกระบบ พบว่า เริ่มมีงานวิจัยเรื่องนี้ ตั้งแต่ ปี 2523 โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการทำงาน ต่อมาในปี 2536-2540 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การจ้างงาน รายได้ รายจ่ายหนี้สิน ปัญหาในประกอบอาชีพ ความปลอดภัยในขณะทำงาน สำหรับปี 2545-2549 จะเน้นเรื่องสุขภาพ อาชีวอนามัย การรวมกลุ่มการเข้าถึงบริการของรัฐ คุณภาพชีวิต ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ คือ ปี 2548 เกิดกระแสสังคมด้านสิทธิแรงงานขึ้น ซึ่งผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา มีประโยชน์ในการสะท้อนปัญหาและความต้องการของแรงงานนอกระบบ แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกประเภทงาน และพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

2) ด้านข้อเสนอแนะ จากการประมวลพบว่า ข้อเสนอแนะเกือบทั้งหมดเสนอให้ภาครัฐเป็นฝ่ายดำเนินการแต่ไม่ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย และพบว่าไม่มีข้อเสนอแนะต่อตัวแรงงานนอกระบบ การศึกษาในครั้งนี้พบว่า ข้อเสนอแนะที่ได้ดำเนินการไปแล้วจะเป็นด้านกฎหมาย การจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ส่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการคือการขยายการประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ และที่ยังไม่มีการดำเนินการ มีดังนี้ 1) ควรมีองค์กรเชิงนโยบายด้านการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ 2) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับแรงงานเด็กที่ทำงานรับจ้างหรือช่วยเหลืองานนอกระบบของสมาชิกครอบครัว 3) นโยบายลดภาษีแก่นายจ้างที่มีมาตรการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานนอกระบบ และ 4) มาตรการช่วยเหลือให้แรงงานนอกระบบสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐ

สำหรับข้อเสนอแนะด้านองค์ความรู้ที่น่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติม คือ 1) ผลการบังคับใช้กฎกระทรวงทุกฉบับที่ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ 2) การลดการเสี่ยงอันตรายในการประกอบอาชีพของแรงงานนอกระบบ 3) มาตรการและความเป็นไปได้ของการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับแรงงานนอกระบบ 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ 5) เปรียบเทียบปัญหาความต้องการของเกษตรกรพันธะสัญญาแต่ละประเภท 6) ศึกษาประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ ที่มีการรับงานไปทำที่บ้าน แรงงานนอกระบบอื่นๆ นอกเหนือจากที่มีผู้ศึกษา

ไว้แล้ว และ 7) ศึกษาแบบแผนการใช้ชีวิตของผู้มีอาชีพในภาคบริการที่ไม่ผิดกฎหมาย

**การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการประกันสังคม
จากสื่อต่างๆ ของผู้ประกันตนเพื่อกำหนดแผน
ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน
ประกันสังคม**

ผลการวิจัยฉบับนี้ เป็นผลงานของรองศาสตราจารย์รัตนา จักรกะพาก รองศาสตราจารย์เมตตา วิวัฒนานุกูล และรองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เสนอต่อสำนักงานประกันสังคมซึ่งทำการศึกษาวิจัยในปี 2549 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อข่าวสารเรื่องประกันสังคม 2) ศึกษาประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์สำนักงานประกันสังคม ผ่านสื่อต่างๆ 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจการใช้ประโยชน์และพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสาร ระหว่างผู้ประกันตนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข้อมูลข่าวสารกับความรู้เรื่องการประกันสังคมของผู้ประกอบการ และ 5) ศึกษากระบวนการดำเนินงานและแนวทางการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประกันสังคม

สำหรับวิธีการศึกษาใช้แบบสหวิธี คือ ศึกษาจากเอกสาร วิเคราะห์สื่อ การสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่าง คือผู้ประกันตนในทุกภูมิภาคและ

กรุงเทพมหานคร รวม 25 จังหวัด ครอบคลุม
สถานประกอบการ 16 หมวด 131 ประเภท
ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

**1) พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารเรื่องการ
ประกันสังคมจากสื่อประเภทต่างๆ ของ
ผู้ประกันตน พบว่า การเปิดรับข้อมูลอยู่ในระดับ
ปานกลาง – ต่ำ โดยสื่อที่เปิดรับข้อมูลมากที่สุด
คือ โทรทัศน์ สื่อที่เปิดรับข้อมูลน้อยที่สุด คือ สื่อ
บุคคล ประเภทสหภาพแรงงาน**

**2) ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจด้าน
ประกันสังคม ในระดับปานกลางก่อนไปทางต่ำ
โดยประเด็นที่รู้และเข้าใจสูงสุด คือ การได้รับบัตร
รับรองสิทธิการรักษาพยาบาลเมื่อขึ้นทะเบียนแล้ว
ส่วนประเด็นเงินสมทบที่ต้องจ่ายรายเดือนกรณี
สมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 39
รู้และเข้าใจน้อยที่สุด**

**3) ด้านการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
ต่อข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม ในภาพรวม
พบว่ามี การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง
ระดับปานกลาง โดยประเด็นที่นำไปใช้ประโยชน์
มากที่สุดคือ “การเอาใจใส่สุขภาพตนเอง โดยการ
พบแพทย์เมื่อเจ็บป่วยในระยะเริ่มแรก” ส่วน
ประเด็น “การรับข่าวสารอย่างต่อเนื่องช่วยในการ
เตรียมการวางแผนชีวิตของผู้ประกันตนใน
อนาคต” พบว่า ผู้ประกันตนไม่ได้นำไปใช้
ประโยชน์เลย ด้านความพึงพอใจในการนำเสนอ
ข้อมูลข่าวสารเรื่องประกันสังคม พบว่า มีผู้ไม่
พอใจถึงร้อยละ 54.3 เนื่องจากข้อจำกัดด้าน
ปริมาณและการกระจายข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ**

**4) ประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์
เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ผู้ประกันตน**

มีในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยด้านการรับรู้และ
ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการประกันสังคมเฉลี่ย
เท่ากับ 20.606 จากคะแนนเต็ม 56 คะแนน
ประเด็นความรู้ที่เข้าใจในลำดับต้นๆ คือสิทธิ
ประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับ

**5) สำหรับการเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะ
ผู้ประกันตนที่แตกต่างกับการเปิดรับข้อมูล
ข่าวสารด้านประกันสังคม พบว่า ปัจจัยเรื่องเพศ
ไม่มีผลต่อการเปิดรับข้อมูล ปัจจัยที่มีผลต่อการ
เปิดรับข้อมูลข่าวสารได้แก่ อายุ สถานภาพทาง
ครอบครัว การศึกษา และรายได้ ในเรื่องความรู้
ความเข้าใจข่าวสารด้านประกันสังคม พบว่า
ปัจจัยเรื่อง เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว
ระดับการศึกษา รายได้ มีความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติกับความรู้ความเข้าใจข่าวสาร
ด้านประกันสังคม สำหรับการใช้ประโยชน์จาก
ข่าวสาร พบว่า ปัจจัย เรื่องเพศ อายุ และ
สถานภาพทางครอบครัว ไม่มีความแตกต่างอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่การศึกษา และรายได้
มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ**

**6) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ
ข้อมูลข่าวสารกับความรู้เรื่องการประกันสังคม
ของผู้ประกันตน เป็นไปในทางบวก**

**7) การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของ
สำนักงานประกันสังคมในปัจจุบันใช้แผนการ
ดำเนินงาน รายปี ซึ่งสอดคล้องตามแผน
ยุทธศาสตร์ของสำนักงานประกันสังคม โดยเน้น
ที่สื่อประชาสัมพันธ์เป็นแกนหลักในการ
ดำเนินงาน ต่างจากอดีตที่มีการกำหนดแผนแม่บท
การประชาสัมพันธ์**

แผนพัฒนากำลังคนของประเทศไทยเพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันประเทศ

ผลงานวิจัยดังกล่าวดำเนินการในปี 2548 โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิจัย ได้มอบหมายให้มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1.1 เพื่อจัดทำแผนแม่บทพัฒนากำลังคนของประเทศในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการในระดับประเทศทั้งในระยะสั้น (1 -3 ปี) ระยะปานกลาง (3-5ปี) และระยะยาว (5-10 ปี) ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้าน Demand และ Supply

1.2 เพื่อพัฒนาบุคลากรในระดับจังหวัดให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์วิจัย และจัดทำแผนพัฒนากำลังคนในระดับจังหวัด

1.3 เพื่อจัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานข้อมูล Demand และ Supply ของกำลังคนในระดับจังหวัดที่สามารถใช้ประโยชน์ในการประมวลวิเคราะห์ ตลาดแรงงานและจัดทำแผนพัฒนากำลังคนและแผนพัฒนาฝีมือแรงงานให้ Supply กับ Demand สอดคล้องกัน

การศึกษานี้ได้มีการสำรวจข้อมูลจำนวนแรงงานปัจจุบันและความต้องการแรงงาน (Demand) และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา (Supply) ของทุกจังหวัด โดยสำนักงานแรงงานจังหวัดร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานทุกจังหวัด ภายหลังการสำรวจจะทำการประมาณผล โดยใช้หลักสถิติเพื่อคำนวณตัวเลขประมาณการแรงงานปัจจุบัน และแนวโน้มความต้องการแรงงานของแต่ละจังหวัด ซึ่งผลการศึกษานี้ทำให้ได้ทราบสถานการณ์ตลาดแรงงานของประเทศไทยและได้ข้อมูลการคาดประมาณความต้องการกำลังคน

ระยะสั้น และระยะกลาง ตามสาขาเศรษฐกิจหลักคือสาขาอุตสาหกรรม และสาขาเกษตรกรรม สรุปได้ดังนี้

1. สถานการณ์ตลาดแรงงาน

1.1) สาขาภาคอุตสาหกรรมการผลิต มีการจ้างงานจำนวน 5.64 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 16.04 ของการจ้างงานรวม โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีการจ้างงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.7 ของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม รองลงมาได้แก่อาหารและอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ และไม้และเครื่องเรือน มีการจ้างงานจำนวน 9.09, 8.26 และ 6.82 แสนคนตามลำดับ

1.2) สาขาบริการ มีการจ้างงานจำนวน 13.37 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 39.02 ของการจ้างงานรวม โดยบริการอื่นๆ มีการจ้างงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.10 ของการจ้างงานในภาคบริการ รองลงมาได้แก่โรงแรมและภัตตาคาร และโลจิสติกส์ มีการจ้างงานประมาณ 2.24 ล้านคน และ 1.07 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.33 และร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

1.3) สาขาเกษตรกรรม มีการจ้างงานจำนวน 13.51 ล้านคน โดยเกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้มีการจ้างงานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 96.63 ของการจ้างงานในภาคเกษตรกรรม

2) การคาดประมาณการจ้างงานจำแนกตามระยะเวลา สรุปได้ดังนี้

2.1) ระยะ 3 ปีข้างหน้า (2550 -2552) ภาคเกษตรมีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 13.21 ล้านคน ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 5.62 ล้านคน ภาคบริการมีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 15.1 ล้านคน และภาคอุตสาหกรรมอื่นมีความต้องการแรงงาน 2.67 ล้านคน รวมทุกภาคการผลิตอยู่ที่ 36.6 ล้านคน

2.2) ระยะ 5 ปีข้างหน้า (2550 - 2554) ภาคเกษตรมีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 13.07 ล้านคน ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการ

แรงงานทั้งสิ้น 5.56 ล้านคน ภาคบริการมีความต้องการ
แรงงานทั้งสิ้น 15.58 ล้านคน และภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ
มีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 2.8 ล้านคน โดยรวม
ทุกการผลิตอยู่ที่ 37.0 ล้านคน

3) ระยะ 10 ปีข้างหน้า (2550 – 2559)

ภาคเกษตรมีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 12.54 ล้านคน
ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น
5.03 ล้านคน ภาคบริการมีความต้องการแรงงาน
ทั้งสิ้น 17.71 ล้านคน และภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ
มีความต้องการแรงงาน 3.48 ล้านคน รวมทุกภาค
การผลิตอยู่ที่ 38.77 ล้านคน

โดยสรุปจะเห็นว่าในอนาคตแนวโน้ม
ภาคเกษตรมีการจ้างงานลดลง ภาคอุตสาหกรรม
โดยรวมมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่มีใช้อุตสาหกรรม
การผลิต ซึ่งมีแนวโน้มลดลงในช่วงที่ทำการศึกษ ส่วน
ภาคบริการยังมีแนวโน้มการจ้างงานเพิ่มขึ้นสม่ำเสมอ
และจากการคาดประมาณตลาดแรงงานในช่วง 10 ปี
ข้างหน้าดังกล่าว ทำให้เห็นภาพค่อนข้างชัดเจนว่า
ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาอุปสงค์เชิง
ปริมาณส่วนเกินจำนวนมาก โดยเฉพาะระดับการศึกษา
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า แต่ปัญหามิได้
มีเพียงการขาดแคลนในเชิงปริมาณเท่านั้น เมื่อวิเคราะห์
ลึกลงไปถึงความไม่สอดคล้องของกำลังคนที่ภาคการผลิต
ต้องการในเชิงคุณภาพ จะพบว่าแรงงานในประเทศไทย
มีทักษะ/ความรู้ ไม่สอดคล้องกับความต้องการ
ของภาคอุตสาหกรรมและบริการ เช่น ขาดเจตคติที่ดี
ในการเข้ามาทำงานภาคอุตสาหกรรม ขาดความรู้
พื้นฐานด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์
ขาดความซื่อสัตย์ อดทนและระเบียบวินัย ขาดทักษะ
ในการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม ขาดทักษะ
ในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน ฯลฯ

ตัวเลขสำรวจความต้องการแรงงานและ
ผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว นำไปสู่การระดมความ
คิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมจัดทำ
ยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนของประเทศไทยโดย

ทำการระดมความเห็นตามภูมิภาค และได้ข้อสรุป
ยุทธศาสตร์ในภาพรวมระดับประเทศ 9 ด้านคือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างเสริมให้มีกำลังคน
โดยเฉพาะนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น
เพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพ
การศึกษาในระดับให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของสาขาการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มจำนวนและคุณภาพ
สายอาชีพศึกษา โดยเฉพาะสาย S&T (Science and
Technology) ให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การฝึกอบรมระยะสั้น
เพื่อยกระดับความสามารถกำลังคนในทุกสาขาการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปรับปรุง กฎ กติกา
เพื่อให้ผู้จัดฝึกอบรมมีแรงจูงใจในการจัดฝึกอบรม
อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การเสริมสร้างความ
มั่นคงและคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเสริมสร้างความยั่งยืนให้กับ
ภาคการผลิตที่มีส่วนเชื่อมโยงกับการพัฒนากำลังคน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การใช้ประโยชน์จาก
โลกาภิวัตน์เพื่อสนับสนุนการพัฒนากำลังคนของ
ไทยและบรรเทาปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญชั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาระบบการ
บริหารจัดการและการประสานความร่วมมือ
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
กำลังคนให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

เนื้อหาสาระในรายงานผลการวิจัย ยังมี
อีกมากมาย สามารถติดตามรายละเอียดได้ ใน
website กระทรวงแรงงาน คือ www.mol.go.th เลือก
ฐานข้อมูลการวิจัยด้านแรงงาน หรือ
<http://research.mol.go.th> ฉบับหน้ามีรายละเอียด
ผลงานวิจัยอะไรมาเล่าสู่กันฟัง ขอบุบไว้ก่อน พบกัน
ฉบับหน้า สวัสดี 😊

เก็บข่าวมาฝาก

คำประกาศวาระแห่งการปฏิบัติหน้าที่ ราชการของกระทรวงแรงงาน พ.ศ. 2550

โดยความเห็นชอบร่วมกันระหว่าง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน พร้อมด้วย
ปลัดกระทรวงแรงงาน และผู้บริหารระดับสูง
ของกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงานขอ
ประกาศ วาระแห่งการปฏิบัติหน้าที่ราชการของ
กระทรวงแรงงาน ในปี พ.ศ. 2550 ดังนี้

1. จะยึดมั่นในพระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และน้อมนำมาเป็น
สิ่งยึดเหนี่ยวในการประพฤติและการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการตลอดไป

2. จะมุ่งมั่นดำเนินการให้ภารกิจด้าน
แรงงานบรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาลที่
ประกาศไว้ โดยยึดถือแนวทางปฏิบัติราชการ
ตามหลักของความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด
และมีประสิทธิภาพ โดยเคร่งครัด

3. ข้าราชการทุกคนจะประพฤติปฏิบัติ
ตนอยู่ในศีลธรรม มีคุณธรรมโดยปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความอดทน เสียสละ ซื่อสัตย์ และอยู่ใน
กรอบของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อรักษา
ชื่อเสียงและเกียรติภูมิของข้าราชการกระทรวงแรงงาน

4. ข้าราชการทุกคนจะมุ่งมั่นทำงาน
ด้วยความรู้รักสามัคคี และสมานฉันท์เพื่อ
ประโยชน์สุขของลูกจ้าง นายจ้าง และประชาชน

5. จะเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาความ
เดือดร้อนของประชาชนที่เผชิญอยู่นับแต่ปัญหา
สาธารณสุข รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นใน 3
จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนเร่งรัดการ

ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนา
แรงงาน พ.ศ.2550 ให้บังเกิดผลดีในทางปฏิบัติต่อไป

6. จะปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ
ถูกต้อง เรียบร้อย ตามกฎหมายระเบียบการต่างๆ ที่
เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดทุกประการ และพร้อมที่จะ
รับการตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ทั้งนี้ ขอให้มีการถือปฏิบัติตั้งแต่นี้
เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2549

นโยบายการปฏิบัติราชการของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2549 นายอภิ
รักษ์ จุลกะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
ได้มอบนโยบายการปฏิบัติราชการให้หัวหน้า
ส่วนราชการกระทรวงแรงงานถือปฏิบัติ ณ
ห้องประชุม ศ. นิคม จันทรวีthur กระทรวง
แรงงาน สรุปได้ดังนี้

1. นำนโยบายรัฐบาล 4 ประการ มา
พิจารณาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
ชัดเจน คือ

1.1 โปร่งใส นั้นมีความหมาย
ชัดเจนในถ้อยคำแล้ว การดำเนินงานตามหน้าที่
ของทุกคนต้องโปร่งใส เมื่อเจ้าหน้าที่ในแต่ละ
หน่วยงานทุกคนปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส
แล้ว หน่วยงานของท่านก็จะโปร่งใส และ
กระทรวงแรงงานก็จะโปร่งใสด้วย ช่วยดูแล
อย่าให้มีการหลอกลวง เอาเปรียบหรือคดโกง



คนงาน คนหางาน และอย่าได้เข้าข้างคนผิด และอย่าทำบาป

1.2 เป็นธรรมชาติ เมื่อทุกคนปฏิบัติด้วยความโปร่งใสแล้ว ความเป็นธรรมก็จะเกิดตามมา ความเป็นธรรมในเมืองกับชนบท คนมีฐานะดีกับฐานะไม่ดี ต้องปฏิบัติกับทุกคนเสมอเหมือนกัน ไม่เลือกปฏิบัติ ขอให้มีความเมตตา กรุณากับทุกคนที่มาใช้บริการหรือที่มาติดต่อให้เท่าเทียมกัน ให้ประชาชนทุกคนที่มาติดต่อกับเราใช้บริการของเราเกิดความพึงพอใจอย่างเต็มที่ แม้ว่าประชาชนคนนั้นจะไม่ได้รับผลตามที่ต้องการ ก็กลับไปด้วยความพึงพอใจกับการมาติดต่อใช้บริการของเรา

1.3 ประหยัด หลายคนเข้าใจว่าประหยัดเฉพาะพลังงานเท่านั้น การประหยัดไม่เพียงแค่ประหยัดเฉพาะพลังงานอย่างเดียว ต้องประหยัดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้วย ขอให้พิจารณาลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นลงให้มากที่สุด ปฏิบัติงานให้สำเร็จในเวลาสั้น ๆ วัสดุสิ่งของเครื่องใช้ก็ต้องรู้จักใช้อย่างประหยัด เช่น กระดาษ โทรศัพท์ และอื่น ๆ ให้ใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า สิ่งใดเรื่องใด ไม่จำเป็นต้องใช้ก็ไม่ควรใช้ ให้หน่วยงานส่วนกลางช่วยพิจารณาและดูแลเรื่องการประหยัดด้วย

1.4 ประสิทธิภาพ เรื่องนี้ถ้าดำเนินการเรื่องประหยัดได้สำเร็จก็จะเกิดประสิทธิภาพด้วย

2. นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน 5 ประการ คือ

2.1 ขอให้ยึดความถูกต้อง เป็นหลักในการทำงาน

2.2 ขอให้ทำงานแบบบูรณาการ มีการประสานเชื่อมโยงภารกิจของแต่ละส่วนราชการอย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นความร่วมมือในการทำงานระหว่างกัน

2.3 ปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคมต้องพิจารณาหาข้อยุติให้ได้ โดยเฉพาะในส่วนของผู้ใช้แรงงานต้องได้รับความเป็นธรรมอย่างสมคูลย์

2.4 ขอให้นำปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

2.5 สำหรับภารกิจเร่งด่วนของประเทศในขณะนี้ คือ การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วม ขอให้ทุกส่วนราชการเร่งให้การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนตามภารกิจหน้าที่ที่กระทรวงแรงงานต้องเข้าไปดูแลช่วยเหลือ

**การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเทคโนโลยี
อุบัติใหม่บนรากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ**

การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ (Bio-diversity) ถือเป็นประเด็นสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรของชาติในบริบทเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย เนื่องจากศักยภาพ (Capacity) ในการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสังคมจากทุนความหลากหลายทางชีวภาพ (Bio-diversity capital) ที่มีอยู่อย่างจำกัดอันเป็นผลมาจากความอ่อนแอของทุนทางปัญญา (Intellectual capital)

ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงควรมีระบบโครงสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรของชาติที่



ก่อให้เกิดบูรณาการและพลวัตของรูปทรัพย์สิน (Tangible assets) กับ อรูปทรัพย์สิน (Intangible assets) ที่สามารถตอบสนองต่อการเพิ่มพูนกิจกรรมการสร้างและต่อยอดองค์ความรู้ ปกป้อง และลดความเสี่ยงต่อการถูกเอาเปรียบทางเทคโนโลยีและธุรกิจจากบรรษัทข้ามชาติ และนโยบายการแข่งขัน (Competition policy) ของประเทศชั้นนำของโลกที่สามารถนำเอารูปทรัพย์สินที่มีอยู่อย่างจำกัดของชาติไปแสวงหาประโยชน์ โดยผ่านเครื่องมือทางการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property management tools) ซึ่งมีตัวอย่างการเกิดข้อพิพาทในระดับนานาชาติมาแล้วหลายกรณี เช่น กรณีข้อพิพาทในสิทธิการครอบครองพันธุ์พืช เป็นต้น

เทคโนโลยีอุบัติใหม่ (Emerging technology) คือกลุ่มเทคโนโลยีที่ยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ และยังมีฐานความรู้ที่จำกัด โดยผลกระทบต่อสังคมและโครงสร้างเศรษฐกิจอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอุบัติใหม่นั้น ยังคงยากต่อการประเมินและบ่งชี้ถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ในระยะสั้น เนื่องจากข้อจำกัดทางข้อมูลทางวิชาการและผลของการประยุกต์ใช้งาน กลุ่มเทคโนโลยีอุบัติใหม่ได้ถูกนิยามและจัดกลุ่มโดยนักวิชาการและนักเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีที่มีผลกระทบในระดับสูงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษยชาติในอนาคต เทคโนโลยีอุบัติใหม่ 3 ด้าน คือ เทคโนโลยีพันธุศาสตร์ (Genetic technology) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication technology , ICT) และนาโนเทคโนโลยี (Nanotechnology) ถือได้ว่าเป็นตัวแปรหลักที่

สำคัญต่อการบริหารทุนทางปัญญา และ ทุนทางสังคม ที่จะนำไปสู่การสร้างความสามารถในการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพย์สินทางกายภาพ เช่น ทุนความหลากหลายทางชีวภาพ ประเด็นทางนโยบายซึ่งควรมีการคำนึงถึงประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างพื้นฐานกลยุทธ์ และการแพร่กระจายนวัตกรรม เป็นต้น

ที่มา : สำนักพัฒนานโยบายสาธารณะ

รายงานสรุปประเด็นเชิงนโยบาย (Policy Brief)

ฉบับที่ 2 เดือนพฤศจิกายน 2549

สปส. แจนแนวปฏิบัติตลอดบุตร-ทันตกรรม ปี 2550

สำนักงานประกันสังคม (สปส.) แจนแนวปฏิบัติการใช้สิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร-ทันตกรรม ปี 2550 โดยเฉพาะช่วงรอยต่อของปี 31 ธ.ค. 49 -1 ม.ค. 50

นายสุรินทร์ จิรวิศิษฐ์ เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม กล่าวว่า จากการปรับรูปแบบการจ่าย สิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตรและทันตกรรมใหม่ จากรูปแบบเดิมที่สปส. เหม่าจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ให้แก่โรงพยาบาล เป็นการเหม่าจ่ายเงินให้แก่ผู้ประกันตน โดยในกรณีคลอดบุตร สปส. จะเหม่าจ่ายให้แก่ผู้ประกันตนในอัตรา 12,000 บาทต่อการคลอดบุตร 1 ครั้ง ส่วนกรณีทันตกรรมผู้ประกันตนสามารถ ถอนฟัน อุดฟัน ขูดหินปูน โดยได้รับค่าบริการทางการแพทย์เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นแต่ไม่เกิน 250 บาท/ครั้ง และไม่เกิน 500 บาท/ปี ส่วนกรณีใส่ฟันเทียมชนิดถอดได้ฐานอคริลิก ผู้ประกันตนได้รับค่าบริการทางการแพทย์เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

ภายในระยะเวลา 5 ปี คือ 1-5 ซึ่งในวงเงินไม่เกิน 1,200 บาท มากกว่า 5 ซึ่งในวงเงินไม่เกิน 1,400 บาท ซึ่งทั้ง 2 กรณีดังกล่าวนี้ผู้ประกันตนสามารถไปรับบริการที่สถานพยาบาลใดก็ได้ แล้วนำหลักฐาน (สปส.2-01 สำหรับกรณีคลอดบุตร และ สปส.2-16 สำหรับกรณีทันตกรรม) มาขึ้นเรื่องขอเบิกสิทธิประโยชน์ได้ที่ สปส.เขตพื้นที่/จังหวัด ในภายหลัง

อย่างไรก็ตามในช่วงรอยต่อระหว่างการปรับรูปแบบการจ่ายสิทธิประโยชน์คือในช่วงคืนวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ถึงวันที่ 1 มกราคม 2550 ที่ผู้ประกันตนอาจเกิดสับสนในการใช้สิทธิ สปส.ขอชี้แจงทำความเข้าใจว่า ในกรณีที่ผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์กรณีคลอดบุตรที่โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2550 โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ ปี 2549 ต้องให้บริการทางการแพทย์จนสิ้นสุดการรักษาโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ประกันตน หากผู้ประกันตนไปคลอดที่โรงพยาบาลอื่นที่มีใช้โรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2550 มีสิทธิเบิกค่าบริการทางการแพทย์ 6,000 บาท/ครั้ง ตามรูปแบบการจ่ายสิทธิประโยชน์แบบเดิม (ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฯ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าบริการทางการแพทย์กรณีคลอดบุตร ฉบับลงวันที่ 27 ตุลาคม 2548) แต่หากผู้ประกันตนคลอดบุตร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป ผู้ประกันตนมีสิทธิเบิกค่าบริการทางการแพทย์ได้ในอัตรา 12,000 บาท/ครั้ง ตามรูปแบบการจ่ายสิทธิประโยชน์แบบใหม่ (ประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฯ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าบริการทางการแพทย์กรณีคลอดบุตร ฉบับลงวันที่ 15

พฤศจิกายน 2549) สำหรับกรณีทันตกรรมนั้น ในช่วงรอยต่อดังกล่าวหากโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ ออกใบนัดในปี 2549 โดยให้ผู้ประกันตนไปทำฟันในปี 2550 โรงพยาบาลต้องให้บริการตามใบนัดโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ประกันตน ยกเว้นผู้ประกันตนไม่ไปรับบริการตามใบนัด

ศูนย์สารนิเทศ สายด่วน 1506

www.sso.go.th / 3 ม.ค.2550

**แรงงานต่างด้าวฯ พม่า ลาว กัมพูชา
ยื่นขอใบอนุญาตทำงาน 15 มกราคม – 30
มิถุนายน 2550 นี้**

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง สัญชาติ พม่า ลาว กัมพูชา จำนวน 2 กลุ่ม คือ ใบอนุญาตทำงานสิ้นสุด 28 กุมภาพันธ์ 2550 และ 30 มิถุนายน 2550 ยื่นขอรับใบอนุญาตทำงานตั้งแต่ 15 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2550 และ 15 มกราคม – 30 มิถุนายน 2550 พร้อมตรวจสุขภาพและทำประกันสุขภาพกับสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไม่เกินวันที่ 15 สิงหาคม ศกนี้

นายมนูญ ปุญญกริยากร อธิบดีกรมการจัดหางาน กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีมีมติให้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง สัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา ที่ได้รับอนุญาตทำงาน จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกใบอนุญาตทำงานหมดอายุวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2550 และกลุ่มที่สอง ใบอนุญาตทำงานหมดอายุวันที่ 30 มิถุนายน 2550 อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอส่งกลับและทำงานได้ต่อไปอีก 1 ปี คือ กลุ่มแรกสิ้นสุดวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 และกลุ่มที่สองสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2551



กรมการจัดหางานในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพิจารณาอนุญาตทำงานแก่แรงงานต่างด้าวฯ ได้เปิดโอกาสให้แรงงานต่างด้าวฯ ทั้ง 2 กลุ่ม มายื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานได้ โดยกลุ่มแรกเริ่มยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2550 ส่วนกลุ่มที่สอง ยื่นได้ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม – 30 มิถุนายน 2550 โดยส่วนกลางยื่นที่สำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1 – 10 ซึ่งอยู่ในท้องที่ที่เป็นสถานที่ทำงาน ส่วนภูมิภาคยื่นได้ที่สำนักจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด ค่าใช้จ่ายในการยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงาน จำนวน 1,900 บาท

สำหรับการตรวจสุขภาพและทำประกันสุขภาพนั้น ให้แรงงานต่างด้าวฯ ทั้ง 2 กลุ่มเข้า

รับการตรวจสุขภาพและทำประกันสุขภาพกับสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเพื่อขอรับใบรับรองแพทย์เป็นหลักฐานในการยื่นคำขออนุญาตทำงาน โดยใบรับรองแพทย์อาจนำมาแสดงพร้อมกับการยื่นคำขอ หรืออย่างช้าภายในเดือนกรกฎาคมศกนี้ เสียค่าใช้จ่ายในการตรวจโรค จำนวน 600 บาท ทำประกันสุขภาพ จำนวน 1,300 บาท รวม 1,900 บาท สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร สายด่วน 1694 , 1695

ที่มา : ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมการจัดหางาน

<http://www.doe.go.th> / 2 ม.ค. 50

ตะกิดต๋อมฮา!!

ไม่มีชื่อเรื่อง

เนื่องจากทางเข้าวัดมืดมาก และเป็นเส้นทางที่แทบจะไม่มีไฟข้างทางเลย ดินหนึ่งมีผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในระแวกนั้นกลับบ้านหลังเที่ยงดินเป็นดินแรกในชีวิต ซึ่งคนแถวนั้นแทบจะนอนกันหมดแล้ว เพราะกลัวอาภรรพ์ที่เจอกันบ่อย ๆ เธอคนนั้นก็ขึ้นมอเตอร์ไซด์รับจ้างพร้อมกับถ้วยเตี้ยน้ำพุใหญ่เจ้าอร่อย

"ไปไหนครับคุณผู้หญิง" โซเฟอร์ถาม

"หลังวัดนะ" หญิงตอบ เมื่อนั่งไปเรื่อย ๆ จนถึงโค้งหนึ่งโซเฟอร์ก็มีอาการสั่น ๆ เล็กน้อย หญิงสังเกตได้ พอข้ามสะพานไปได้ โซเฟอร์ก็สั่นอีกและสบกคนเดียวเบา ๆ ฟังไม่เป็นภาษา หญิงเริ่มกลัวยับยั้งเข้าไปชิดกว่าเดิม ..

ทันใดนั้นโซเฟอร์ก็หยุดรถแล้วหันมาตะคอกใส่หญิงว่า **"มึง! อย่าตายใช้มัย หา"**

หญิงร้องไห้ไม่กล้าสบตาแล้วพูดออกไปด้วยน้ำเสียงสั่นเทาว่า **"อย่าทำอะไรหนูเลยหนู"**

กลัวแล้ว แล้วหนูจะกรวดน้ำไปให้"

"กรวดนงกรวดน้ำอะไรเล่า ถ้ามึงไม่อย่าตาย ก็เอาถุงถ้วยเตี้ยออกจากหลังกู!"
กูร้อน" โซเฟอร์ตอบกลับ...

ตารางภาคผนวก

ตาราง 1 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2547 – ปัจจุบัน

หน่วย: พันคน

สถานภาพแรงงาน	2547	2548	Q1 /2549	Q2 /2549	Q3 /2549	Q4* /2549
ประชากร	65,082.5	65,110.4	65,103.3	65,223.5	65,341.8	65,452.5
ผู้อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	49,332.7	49,816.8	50,261.6	50,400.4	50,540.9	50,680.9
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	35,717.8	36,132.0	35,618.8	36,400.0	36,867.2	36,801.0
1.1 ผู้มีงานทำ	34,728.8	35,257.2	34,638.1	35,502.3	36,344.5	36,244.6
1.2 ผู้ว่างงาน	739.2	663.0	666.2	606.6	449.9	472.5
1.3 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	249.8	211.8	314.4	291.2	72.8	83.9
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	13,614.9	13,684.8	14,643.0	14,000.4	13,673.7	13,880.0
2.1 ทำงานที่บ้าน	4,207.5	4,293.0	4,773.9	4,678.8	4,274.6	4,361.2
2.2 เรียนหนังสือ	4,402.3	4,331.1	4,627.6	4,035.6	4,395.0	4,293.6
2.3 ยังเด็ก ขรา / ไม่สามารถทำงานได้	4,032.6	4,054.0	4,267.8	4,300.6	4,235.6	4,209.8
2.4 อื่นๆ	972.4	1,006.7	973.6	986.1	768.5	1,015.4
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	15,749.8	15,293.6	14,841.7	14,823.1	14,801.0	14,771.5

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : * ไตรมาส 4/2549 เป็นค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549



ตาราง 2 ผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548	Q1 /2549	Q2 /2549	Q3 /2549	Q4* /2549
ภาคเกษตรกรรม	13,617.0	12,403.7	13,701.4	15,315.3	14,884.9
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,164.6	11,951.5	13,246.7	14,887.1	14,415.3
2. การประมง	452.3	452.2	454.7	428.2	469.6
นอกภาคเกษตรกรรม	21,640.2	22,234.6	21,800.9	21,029.2	21,359.6
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	56.6	72.5	45.3	54.5	54.6
4. การผลิต	5,587.9	5,764.2	5,619.6	5,306.6	5,631.7
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	106.9	117.4	109.3	99.4	99.8
6. การก่อสร้าง	2,129.4	2,403.6	2,310.3	2,038.9	1,850.1
7. การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	5,553.3	5,684.3	5,542.5	5,401.9	5,406.1
8. โรงแรม และภัตตาคาร	2,348.5	2,277.1	2,289.6	2,214.9	2,359.1
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1,108.1	1,112.7	1,027.6	1,052.9	1,115.3
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	316.9	319.2	361.5	349.7	327.7
11. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	647.3	677.9	690.3	659.2	684.8
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,109.8	1,130.3	1,139.7	1,170.1	1,185.0
13. การศึกษา	1,044.3	1,031.6	1,029.6	1,079.9	1,019.2
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	601.7	567.8	600.1	602.8	579.2
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	736.9	788.1	762.6	710.4	720.8
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	243.4	224.6	206.6	221.9	244.8
17. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	1.5	2.7	2.1	0.4	1.4
18. ไม่ทราบ	47.9	60.6	64.1	65.8	79.9
รวม	35,257.2	34,638.1	35,502.3	36,344.5	36,244.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ หมายเหตุ : * ไตรมาส 4/2549 เป็นค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549



ตาราง 3 ผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพและเพศ ไตรมาส 4 ปี 2549

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอาชีพ	2548	Q1 /2549	Q2 /2549	Q3 /2549	Q4* /2549
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	2,514.1	2,578.6	2,548.4	2,400.0	2,433.2
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	1,410.5	1,433.1	1,450.7	1,504.6	1,401.0
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	1,443.3	1,491.4	1,476.7	1,520.3	1,548.6
4. เสมียน	1,285.7	1,310.2	1,313.0	1,277.6	1,292.3
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	5,033.8	5,080.8	5,074.0	4,921.4	5,032.1
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	11,844.3	10,528.5	12,218.7	13,894.1	13,051.3
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	4,182.6	4,429.5	4,201.9	3,761.1	3,772.7
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2,972.4	3,018.8	3,006.1	2,895.7	3,136.7
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	4,526.3	4,721.1	4,166.4	4,110.7	4,507.7
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	44.2	46.2	46.5	59.1	69.0
รวม	35,257.2	34,638.1	35,502.3	36,344.5	36,244.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : * ไตรมาส 4/2549 เป็นค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549



ตาราง 4 ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ ไตรมาส 4 ปี 2549

หน่วยนับ : พันคน

ระดับการศึกษา	2548	Q1 /2549	Q2 /2549	Q3 /2549	Q4* /2549
1. ไม่มีการศึกษา	1,260.6	1,232.6	1,261.6	1,320.7	1,217.4
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา	12,152.3	11,861.5	12,024.2	12,431.2	12,243.7
3. ประถมศึกษา	7,781.8	7,575.7	7,635.6	7,895.7	7,921.0
4. มัธยมศึกษาตอนต้น	4,985.0	4,848.3	5,116.0	5,100.8	5,192.8
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	4,103.9	4,031.0	4,271.6	4,344.5	4,501.9
- สายสามัญ	2,898.4	2,894.9	3,102.6	3,168.5	3,291.7
- สายอาชีวศึกษา	1,189.0	1,119.7	1,155.7	1,162.2	1,197.7
- สายวิชาการศึกษา	16.5	16.4	13.3	13.8	12.5
6. อุดมศึกษา	4,795.7	4,962.9	4,989.0	5,052.6	4,938.4
- สายวิชาการ	2,543.4	2,683.9	2,676.7	2,703.7	2,652.5
- สายวิชาชีพ	1,427.2	1,438.1	1,483.2	1,482.7	1,459.4
- สายวิชาการศึกษา	825.1	840.9	829.1	866.2	826.6
7. การศึกษาอื่น ๆ	24.7	21.1	23.6	25.0	27.2
8. ไม่ทราบ	153.2	104.9	180.7	174.1	202.1
รวม	35,257.2	34,638.1	35,502.3	36,344.5	36,244.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : * ไตรมาส 4/2549 เป็นค่าเฉลี่ยเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2549



ตาราง 5 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรม และเพศ ทัวราชอาณาจักร ปี 2548 - 2549

หน่วย: พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548			2549		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	22,536.5	11,993.9	10,542.5	21,818.2	11,942.8	9,875.4
ภาคเกษตร	14,136.8	7,805.1	6,331.7	12,545.2	7,206.7	5,338.6
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,790.4	7,545.6	6,244.7	12,181.0	6,933.5	5,247.6
การประมง	346.4	259.4	87.0	364.2	273.2	91.0
นอกภาคเกษตร	8,399.7	4,188.9	4,210.8	9,273.0	4,736.1	4,536.9
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1.6	1.1	0.5	3.9	2.9	0.9
การผลิต	1,132.8	479.2	653.6	1,401.2	588.8	812.5
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	0.98	0.98	0	0	0	0
การก่อสร้าง	797.3	686.2	111.2	1,143.9	966.1	177.8
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	3,512.4	1,659.6	1,852.9	3,720.7	1,799.1	1,921.5
โรงแรมและภัตตาคาร	1,702.9	538.7	1,164.3	1,703.8	565.4	1,138.5
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	589.4	549.3	40.1	539.6	508.6	31.0
ตัวกลางทางการเงิน	18.9	10.7	8.2	17.0	8.6	8.4
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	173.8	111.1	62.7	183.6	118.1	65.5
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	11.2	5.3	5.8
การศึกษา	17.7	9.7	8.1	25.6	5.8	19.9
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	49.2	11.9	37.3	58.4	10.3	48.1
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	379.2	129.2	250.0	442.2	150.4	291.8
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	23.9	1.7	22.2	17.2	4.5	13.2
องค์กรระหว่างประเทศและองค์กรต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0
ไม่ทราบ	0	0	0	4.1	2.1	2.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ



ตาราง 6 จำนวนตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงานและการบรรจุงานจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ไตรมาส 3-4 ปี 2549

ภูมิภาค	ไตรมาส 3/2549										ไตรมาส 4/2549									
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)			ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)		
	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	49,848	13,998	6,180	29,670	20,726	8,887	11,839	5,140	2,314	2,826	43,257	11,248	5,663	26,346	18,078	7,223	10,855	4,695	2,134	2,561
ภาคกลาง	48,951	12,796	10,603	25,552	30,829	14,510	16,319	15,126	6,539	8,587	40,743	12,352	7,454	20,937	26,458	12,139	14,319	11,547	5,088	6,459
ภาคเหนือ	11,846	2,216	1,976	7,654	15,173	7,608	7,565	11,436	5,201	6,235	12,769	2,384	1,705	8,680	11,666	5,529	6,137	7,263	3,419	3,844
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	14,799	2,068	3,216	9,515	16,859	8,394	8,465	5,263	2,310	2,953	12,329	2,096	2,961	7,272	11,974	5,818	6,156	4,451	2,143	2,308
ภาคใต้	10,990	2,955	1,916	6,119	10,090	4,498	5,592	7,474	2,641	4,833	9,883	2,476	1,626	5,781	9,402	4,189	5,213	6,050	2,225	3,825
ทั่วประเทศ	136,434	34,033	23,891	78,510	93,677	43,897	49,780	44,439	19,005	25,434	118,981	30,556	19,409	69,016	77,578	34,898	42,680	34,006	15,009	18,997

ที่มา : กรมการจัดหางาน



ตาราง 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามการศึกษา ไตรมาส 3-4 ปี 2549

วุฒิการศึกษา	ไตรมาส 3/2549			ไตรมาส 4/2549		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	18,114	21,614	8,666	15,570	18,077	5,944
มัธยมศึกษา	43,803	31,159	14,768	38,788	25,698	11,168
ปวช.	20,563	6,336	2,788	17,463	5,414	2,369
- พาณิชย	288	2,602	1,134	104	2,397	1,007
- ช่าง	409	2,107	826	316	1,787	720
- อื่นๆ	19,866	1,627	828	17,043	1,230	642
ปวส.	21,879	10,100	6,511	19,682	7,963	4,960
- พาณิชย	189	5,106	3,639	140	4,153	2,962
- ช่าง	598	3,312	2,036	483	2,754	1,480
- อื่นๆ	21,092	1,682	836	19,059	1,056	518
อนุปริญญา	9,450	573	209	8,448	573	212
ปริญญาตรี	22,058	23,358	11,429	18,694	19,289	9,263
ปริญญาโท	483	532	67	317	559	89
ปริญญาเอก	84	5	1	19	5	1
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
รวม	136,434	93,677	44,439	118,981	77,578	34,006

ที่มา : กรมการจัดหางาน



ตาราง 8 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอาชีพ ไตรมาส 3-4 ปี 2549

ประเภทอาชีพ	ไตรมาส 3/2549			ไตรมาส 4/2549		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	5,234	3,165	777	4,306	2,677	745
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	7,852	6,687	2,286	6,289	5,758	2,156
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	16,886	10,485	5,104	11,993	8,876	3,922
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	17,675	17,930	8,082	16,424	14,434	6,515
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	25,917	11,575	4,818	20,976	10,335	4,597
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	812	669	249	744	424	257
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	13,525	6,036	2,303	11,527	6,249	1,637
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	10,085	7,426	4,667	11,629	6,264	3,007
9. อาชีพงานพื้นฐาน	38,283	29,689	16,147	34,390	22,521	11,158
T ผู้ฝึกงาน	165	15	6	703	40	12
รวม	136,434	93,677	44,439	118,981	77,578	34,006

ที่มา : กรมการจัดหางาน



ตาราง 9 จำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 3-4 ปี 2549

ประเภทอุตสาหกรรม	ไตรมาส 3/2549		ไตรมาส 4/2549	
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)
A เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	1,178	540	1,214	605
B การประมง	57	77	81	40
C การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	334	170	268	118
D การผลิต	53,218	20,629	48,895	15,963
E การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	106	21	166	41
F การก่อสร้าง	6,301	1,298	5,228	983
G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	38,338	8,879	32,214	7,609
H โรงแรมและภัตตาคาร	8,172	2,028	7,838	2,107
I การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	2,868	942	3,057	868
J ตัวกลางทางการเงิน	2,913	649	2,260	565
K บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	13,963	3,228	10,525	2,743
L การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	2,127	3,762	2,924	917
M การศึกษา	1,519	959	687	424
N การบริการด้านสุขภาพและงานด้านสังคมสงเคราะห์	1,666	390	1,169	370
O การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	3,008	680	1,938	393
P ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	645	185	515	255
Q องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	0	1	1	1
ไม่ระบุประเภทอุตสาหกรรม	21	1	1	4
รวม	136,434	44,439	118,981	34,006

ที่มา : กรมการจัดหางาน



ตาราง 10 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอายุ ไตรมาส 3-4 ปี 2549

ช่วงอายุ (ปี)	ไตรมาส 3/2549						ไตรมาส 4/2549					
	ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน		ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน	
	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
15-17	1,564	1.15	1,836	1.96	1,287	2.90	1,492	1.25	1,288	1.66	957	2.81
18-24	48,793	35.76	31,257	33.37	18,830	42.37	42,934	36.09	24,120	31.10	14,351	42.20
25-29	43,052	31.55	21,940	23.42	12,313	27.71	37,461	31.48	18,199	23.46	10,188	29.96
30-39	32,313	23.68	24,049	25.67	7,938	17.86	27,040	22.73	21,538	27.76	6,424	18.89
40-49	9,248	6.78	11,153	11.91	2,963	6.67	7,984	6.71	10,072	12.98	1,670	4.91
50-59	1,263	0.93	3,129	3.34	958	2.15	1,625	1.37	2,221	2.86	326	0.96
60 ปีขึ้นไป	201	0.15	313	0.33	150	0.34	445	0.37	140	0.18	90	0.27
รวม	136,434	100	93,677	100	44,439	100.0	118,981	100	77,578	100	34,006	100.00

ที่มา : กรมการจัดหางาน



ตาราง 11 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจำแนกตามประเภทอาชีพและสัญชาติที่เข้ามาทำงานมากที่สุด (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ) ณ เดือนธันวาคม 2549

ประเภทอาชีพ	สัญชาติ (คน)											รวม
	ญี่ปุ่น	จีน	อังกฤษ	อินเดีย	พม่า	อเมริกัน	ฟิลิปปินส์	จีนไต้หวัน	เกาหลีใต้	ออสเตรเลีย	สัญชาติอื่นๆ	
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	16,395	5,311	5,129	7,216	1,278	3,206	1,189	4,337	2,732	1,976	19,224	67,993
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	2,633	2,051	3,410	1,025	500	3,312	3,935	320	385	1,042	5,196	23,809
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	2,144	1,401	526	397	194	377	506	399	191	151	2,118	8,404
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	315	113	30	47	21	32	64	58	50	31	475	1,236
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	207	742	59	173	768	22	49	51	63	25	4,090	6,249
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	1	59	0	5	1,275	1	0	4	0	2	5,486	6,833
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	244	319	35	79	482	15	32	71	26	20	2,362	3,685
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	196	263	39	34	106	48	37	44	21	40	579	1,407
9. อาชีพงานพื้นฐาน	11	725	6	26	4,008	3	6	3	0	4	26,391	31,183
T ผู้ฝึกงาน	35	38	7	4	1	6	0	3	2	1	149	246
X ผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีอาจสามารถจัดประเภทอาชีพได้	795	246	253	290	31	212	98	375	44	113	718	3,175
รวม	22,976	11,268	9,494	9,296	8,664	7,234	5,916	5,665	3,514	3,405	66,788	154,220

ที่มา : กรมการจัดหางาน



ตาราง 12 สรุปผลการต่ออายุ การประกันตัว พิสูจน์สัญชาติ และนำเข้าใหม่ ของคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา

ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 16 พฤษภาคม 2549

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549

ภูมิภาค	กิจกรรม																				คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมติฯ ปี 49 (1)+(2)+(3)+(4)				
	ออกใบอนุญาตทำงาน (1) (คนต่างด้าวที่มี พ.ร 38/1 ปี 49)					ต่ออายุใบอนุญาตทำงาน (2)					พิสูจน์สัญชาติ (3)					นำเข้าใหม่ (4)									
	นายจ้าง	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	นายจ้าง	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	นายจ้าง	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	นายจ้าง	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	นายจ้าง	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	10,209	28,214	19,689	5,580	2,945	38,596	83,996	69,364	10,079	4,553	10,741	18,141	0	12,831	5,310	18	686	0	292	394	59,564	131,037	89,053	28,782	13,202
ภาคกลาง	19,578	105,016	75,230	10,857	18,929	47,706	187,680	157,217	11,698	18,765	8,611	19,469	0	8,887	10,582	56	2,774	0	2,408	366	75,951	314,939	232,447	33,850	48,642
ภาคเหนือ	7,796	32,090	31,383	623	84	23,710	83,876	82,866	759	251	1,789	3,711	0	1,968	1,743	0	0	0	0	0	33,295	119,677	114,249	3,350	2,078
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,180	4,342	841	2,928	573	6,354	8,686	2,755	5,382	549	3,082	5,336	0	3,187	2,149	5	495	0	495	0	11,621	18,859	3,596	11,992	3,271
ภาคใต้	7,377	38,900	36,356	1,665	879	22,370	95,776	93,177	1,765	834	1,039	2,557	0	1,443	1,114	18	3,250	0	1,977	1,273	30,804	140,483	129,533	6,850	4,100
ทั่วราชอาณาจักร	47,140	208,562	163,499	21,653	23,410	138,736	460,014	405,379	29,683	24,952	25,262	49,214	0	28,316	20,898	97	7,205	0	5,172	2,033	211,235	724,995	568,878	84,824	71,293

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

หมายเหตุ : เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น อาจมีการปรับยอดได้ภายหลัง



ตาราง 13 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน/ยกระดับ/ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำแนกตามภูมิภาคและกลุ่มอาชีพ ไตรมาส 3-4 ปี 2549

กลุ่มอาชีพ	ไตรมาส 3/2549 (คน)						ไตรมาส 4/2549 (คน)					
	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร
การฝึกเตรียมเข้าทำงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	0	14	30	79	0	123	0	21	48	92	38	199
2. ช่างอุตสาหกรรม	0	34	38	57	0	129	0	68	95	170	47	380
3. ช่างเครื่องกล	19	57	84	92	23	275	0	173	289	307	195	964
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	50	105	130	126	51	462	0	160	355	373	251	1,139
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	3	167	93	58	1	322	6	59	58	452	30	605
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
7. ธุรกิจและบริการ	19	50	174	146	0	389	0	256	341	257	49	903
รวม	91	427	549	558	75	1,700	6	737	1,186	1,656	610	4,195
ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	3	241	288	243	78	853	10	908	378	190	325	1,811
2. ช่างอุตสาหกรรม	19	868	150	494	168	1,699	15	687	424	350	174	1,650
3. ช่างเครื่องกล	0	688	194	413	189	1,484	94	862	537	655	457	2,605
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	280	1,709	1,246	1,623	920	5,778	246	1,478	1,448	1,112	1,203	5,487
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	3	831	730	2,147	263	3,974	14	407	868	458	562	2,309
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	46	26	0	72	0	0	0	0	19	19
7. ธุรกิจและบริการ	244	3,102	2,409	3,542	2,823	12,120	474	1,918	1,489	2,427	2,724	9,032
รวม	549	7,439	5,063	8,488	4,441	25,980	853	6,260	5,144	5,192	5,464	22,913
ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน							การฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงาน					
1. ช่างก่อสร้าง	0	318	329	269	264	1,180	32	227	369	499	346	1,473
2. ช่างอุตสาหกรรม	140	872	174	359	267	1,812	0	69	156	106	133	464
3. ช่างเครื่องกล	13	776	322	562	581	2,254	0	328	188	312	200	1,028
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	51	1,298	526	962	562	3,399	0	384	180	109	119	792
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	0	187	169	1,698	163	2,217	28	899	887	1,171	400	3,385
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	0	0	24	24	0	20	0	79	300	399
7. ธุรกิจและบริการ	287	744	419	1,624	1,377	4,451	46	957	994	1,172	1,356	4,525
รวม	491	4,195	1,939	5,474	3,238	15,337	106	2,884	2,774	3,448	2,854	12,066

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ วันที่ ข้อมูล ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2549 ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2550



ตาราง 14 การตรวจแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2549

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการที่ ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)				
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออก หนังสือ เชิญพบ	ออกคำสั่ง ให้ ดำเนินการ	เปรียบเทียบ ปรับ	ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
1 - 4 คน	2,702	3,410	3,024	24	6,458	2,372	330	309	19	2	0	0
5 - 9 คน	1,984	7,380	6,044	26	13,450	1,712	272	254	16	1	1	0
10 - 19 คน	1,673	13,080	9,891	91	23,062	1,213	460	431	14	14	0	1
20 - 49 คน	1,840	33,128	24,743	159	58,030	1,356	484	445	25	14	0	0
50 - 99 คน	858	33,771	26,827	236	60,834	608	250	238	4	8	0	0
100 - 299 คน	774	65,088	62,242	755	128,085	583	191	167	11	12	1	0
300 - 499 คน	173	31,294	34,964	189	66,447	136	37	36	0	1	0	0
500 - 999 คน	91	26,918	34,865	199	61,982	85	6	5	1	0	0	0
1,000 คน ⁺	51	37,019	66,072	225	103,316	48	3	3	0	0	0	0
รวม	10,146	251,088	268,672	1,904	521,664	8,113	2,033	1,888	90	52	2	1

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 8 มกราคม 2550)



ตาราง 15 สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องจําแนกตามอุตสาหกรรมและเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ไตรมาส 4 ปี 2549

ประเภทอุตสาหกรรม	เรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง (แห่ง)												
	วัน ทำงาน	เวลา ทำงาน	เวลาพัก	เงินประกัน ในการ ทำงาน	วันหยุด	สิทธิ การลา	การจ่าย ค่าจ้าง	ค่าล่วงเวลาและ ค่าทำงาน	ค่าจ้าง ขั้นต่ำ	ข้อบังคับ	สถานที่ จ่ายค่าจ้าง	ระยะเวลา การจ่าย ค่าจ้าง	รวม
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	0	0	0	3	23	12	69	0	9	25	0	0	141
2. การประมง	0	0	0	0	0	1	3	0	0	8	0	0	12
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	0	0	0	0	8	8	39	7	3	142	0	0	207
4. การผลิต	4	14	8	15	211	148	835	216	111	2,190	1	11	3,764
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	0	0	0	0	3	2	13	0	1	18	0	0	37
6. การก่อสร้าง	0	1	0	0	58	19	144	24	25	335	0	0	606
7. การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	9	29	5	15	393	197	965	227	199	1,711	0	3	3,753
8. โรงแรม และภัตตาคาร	3	9	1	2	74	27	131	26	52	309	3	6	643
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1	1	0	1	17	16	83	8	11	192	3	2	335
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	0	0	0	1	4	7	35	15	10	72	0	1	145
11. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	0	3	1	5	52	26	122	50	22	350	0	2	633
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. การศึกษา	0	0	0	0	0	4	13	10	5	29	0	0	61
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	0	0	0	0	9	0	8	26	5	24	0	0	72
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	0	3	1	1	19	25	88	27	15	85	2	5	271
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0	0	0	0	2	0	3	0	0	12	0	0	17
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. ไม่ทราบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	17	60	16	43	873	492	2,551	636	468	5,502	9	30	10,697

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 8 มกราคม 2550)



ตาราง 16 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2549

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการ ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
									สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้ เครื่องจักร	
1 - 4 คน	929	1,208	1,061	10	2,269	880	49	47	0	2	0	0	1
5 - 9 คน	798	3,115	2,378	10	5,493	712	86	85	0	0	0	0	1
10 - 19 คน	708	5,774	4,056	16	9,830	593	115	113	0	1	1	0	0
20 - 49 คน	828	15,764	10,707	48	26,471	638	190	184	0	1	4	0	1
50 - 99 คน	440	17,260	14,215	258	31,475	296	144	140	0	3	1	0	0
100 - 299 คน	420	36,502	33,426	366	69,928	286	134	126	0	5	3	0	2
300 - 499 คน	104	18,651	22,342	46	40,993	83	21	20	0	0	1	0	0
500 - 999 คน	54	15,582	22,389	113	37,971	43	11	10	0	0	1	0	0
1,000 คน ⁺	30	21,172	44,744	520	65,916	27	3	3	0	0	0	0	1
รวม	4,311	135,028	155,318	1,387	290,346	3,558	753	728	0	12	11	0	6

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 5 มกราคม 2550)

หมายเหตุ : 1. สถานประกอบกิจการแต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

2. จำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจชาย, หญิง ได้รวมจำนวนลูกจ้างเด็กไว้ด้วยแล้ว



ตาราง 17 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามอุตสาหกรรม ไตรมาส 4 ปี 2549

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้าง ที่ผ่านการตรวจ (คน)	ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
			ปฏิบัติถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่องดำเนินคดี
						สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้เครื่องจักร	
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	28	891	26	2	1	0	0	0	0	1
2. การประมง	6	154	6	0	0	0	0	0	0	0
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	61	2,300	40	21	20	0	1	0	0	1
4. การผลิต	1,429	195,465	1,003	426	408	0	7	11	0	3
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	20	903	16	4	4	0	0	0	0	0
6. การก่อสร้าง	254	14,672	191	63	62	0	1	0	0	0
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	1,632	40,393	1,475	157	154	0	2	0	0	1
8. โรงแรม และภัตตาคาร	249	13,199	220	29	29	0	0	0	0	0
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	141	6,112	121	20	20	0	0	0	0	0
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	142	2,151	136	6	6	0	0	0	0	0
11. กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	214	9,763	197	17	17	0	0	0	0	0
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. การศึกษา	30	399	29	1	1	0	0	0	0	0
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	28	2,272	26	2	2	0	0	0	0	0
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	75	1,536	70	5	4	0	1	0	0	0
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	1	105	1	0	0	0	0	0	0	0
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. ไม่ทราบ	1	31	1	0	0	0	0	0	0	0
รวม	4,311	290,346	3,558	753	728	0	12	11	0	6

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลการระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 5 มกราคม 2550)

หมายเหตุ : สปก. (สถานประกอบการ) แต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี



ตาราง 18 ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ไตรมาส 3-4 ปี 2549

ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง	ไตรมาส 3/2549*			ไตรมาส 4/2549*		
	แห่ง	ครั้ง	คน	แห่ง	ครั้ง	คน
การแจ้งข้อเรียกร้อง						
1. การแจ้งข้อเรียกร้อง	12	12	4,514	62	63	42,786
2. การยุติข้อเรียกร้อง	8	8	3,657	46	46	37,395
2.1 การยุติโดยไม่เกิดข้อพิพาทแรงงาน	2	2	468	34	34	30,727
- ตกลงกันเอง	2	2	468	31	31	27,690
- ถอนข้อเรียกร้อง	0	0	0	1	1	11
- อื่น ๆ	0	0	0	2	2	3,026
2.2 การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	6	6	3,189	12	12	6,668
3. ข้อเรียกร้องยังไม่ยุติ	4	4	857	17	17	5,541
การเกิดข้อพิพาท/ยุติข้อพิพาท						
1. การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	8	8	3,973	17	18	7,688
2. การยุติข้อพิพาทแรงงาน	7	7	3,235	14	14	5,632
- ยุติภายใน 5 วัน	4	4	1,218	5	5	2,815
- ยุติเกิน 5 วัน	0	0	0	8	8	2,525
- ชี้ขาดโดยบังคับ	0	0	0	0	0	0
- ชี้ขาดโดยสมัครใจ	1	1	1,804	0	0	0
- อื่น ๆ	2	2	213	1	1	292
3. ข้อพิพาทแรงงานยังไม่ยุติ	1	1	738	3	4	2,056
การเกิดข้อขัดแย้ง/ยุติข้อขัดแย้ง						
1. การเกิดข้อขัดแย้ง	6	6	2,415	15	15	6,458
2. การยุติข้อขัดแย้ง	5	5	975	12	12	4,345
- ตกลงกันได้	4	4	150	7	7	2,599
- ถอนเรื่อง	0	0	0	0	0	0
- ฟ้องศาลแรงงาน	1	1	825	1	1	1
- อื่น ๆ				4	4	1,745
3. การผลงงาน	0	0	0	6	6	1,742
4. ข้อขัดแย้งยังไม่ยุติ	1	1	1,440	3	3	2,113

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (หมายเหตุ : * ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบ Web Application ไตรมาส 3 ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2549 ไตรมาส 4 ณ วันที่ 17 มกราคม 2550)



ตาราง 19 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง จำแนกตามภูมิภาคและขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2549

ภูมิภาค ขนาด สปก.	กรุงเทพมหานคร		ภาคกลาง		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		ทั่วราชอาณาจักร	
	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)
< 10 คน	97,505	354,372	71469	262,006	32,220	110,238	33,716	107,621	28,919	96,664	263,829	930,901
10 - 19 คน	20,305	272,512	16089	217,346	5,509	73,829	5,207	70,083	4,549	60,980	51,659	694,750
20 - 49 คน	13,221	400,069	12047	371,437	3,169	94,136	3,106	92,835	2,874	86,528	34,417	1,045,005
50 - 99 คน	4,322	299,668	4946	346,353	925	63,500	988	67,400	939	65,682	12,120	842,603
100 - 199 คน	2,320	323,711	3233	455,534	416	57,234	445	60,745	493	67,295	6,907	964,519
200 - 499 คน	1,432	438,726	2357	726,452	247	75,520	278	85,475	284	86,627	4,598	1,412,800
500 - 999 คน	422	287,774	736	506,578	74	50,941	81	56,159	70	46,483	1,383	947,935
≥1,000 คน	260	613,470	427	871,906	29	61,676	48	96,168	28	56,068	792	1,699,288
รวม	139,787	2,990,302	111,304	3,757,612	42,589	587,074	43,869	636,486	38,156	566,327	375,705	8,537,801

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

* ผปต. = ผู้ประกันตน



ตาราง 20 ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ตัวชี้วัด	ไตรมาส 2/2548	ไตรมาส 3/2548	ไตรมาส 4/2548	ไตรมาส 1/2549	ไตรมาส 2/2549	ไตรมาส 3/2549	ไตรมาส 4/2549
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	72.20	73.68	73.01	70.87	72.22	72.95	72.61
อัตราการจ้างงานในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	35.40	42.56	42.14	35.81	38.59	42.14	41.07
อัตราการจ้างงานในนอกภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	64.60	57.44	57.86	64.19	61.41	57.86	58.93
อัตราการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต	16.14	14.74	15.10	16.64	15.83	14.60	15.53
อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่าง	17.60	21.34	15.45	18.38	33.14	32.57	28.58
อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน	31.95	45.60	39.97	35.13	41.87	47.44	43.83
อัตราการว่างงาน - ทัวราชอาณาจักร	2.04	1.35	1.47	1.87	1.67	1.22	1.28
อัตราการว่างงาน - กรุงเทพมหานคร	1.76	1.87	1.39	1.41	2.04	1.59	1.13
อัตราการว่างงาน - ภาคกลาง	1.65	1.47	1.47	1.48	1.58	1.38	1.18
อัตราการว่างงาน - ภาคเหนือ	2.08	1.22	1.88	1.89	1.47	0.96	1.32
อัตราการว่างงาน - ภาคตะวันออก / เหนือ	2.56	1.12	1.15	2.49	1.73	1.14	1.31
อัตราการว่างงาน - ภาคใต้	1.72	1.42	1.73	1.52	1.63	1.17	1.50
อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ	26.85	19.00	23.22	21.64	19.13	16.48	20.04
อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ	21.52	10.44	16.54	13.48	14.45	12.18	17.47
อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง	0.24	1.29	0.53	3.18	1.84	2.61	3.12
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง	7.29	17.74	17.21	4.24	2.36	1.57	3.90
1.96อัตราของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม	86.38	92.47	95.99	97.26	97.31	97.36	97.66

ตัวชี้วัด	2546	2547	2548	2549**
อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวภาพรวม* (เปรียบเทียบกับกำลังแรงงาน)	0.81	3.62	1.95	1.97
อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติ พม่า* (เปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานต่างด้าว รวม 3 สัญชาติ)	85.81	71.72	76.48	78.47
อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติ ลาว* (เปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานต่างด้าว รวม 3 สัญชาติ)	7.38	14.00	12.77	11.70
อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีสัญชาติ กัมพูชา* (เปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานต่างด้าว รวม 3 สัญชาติ)	6.81	14.28	10.75	9.83

หมายเหตุ : * เป็นข้อมูลรายปี

** ข้อมูลปี 49 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549



คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายจุฑาธวัช	อินทรสุนทรศรี	ปลัดกระทรวงแรงงาน
นายไพโรจน์	สุบัสสมฤทธิ์	รองปลัดกระทรวงแรงงาน
นายชัยวัฒน์	เกิดผล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ผู้จัดทำ

นางสาวนุชชา	ตรีธิญญพงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัย
นางสาววีรจิตต์	สุวรรณะบุญย์	นักวิชาการแรงงาน 8ว
นางสาวบุษกร	จันทร์แจ่มศรี	นักวิชาการแรงงาน 7ว
นางสาวมาลี	จันทร์วัฒมรังกุล	นักวิชาการแรงงาน 7ว
นางสาวพรพิมล	ตันเจริญผล	นักวิชาการแรงงาน 3
นางสาววลัยพร	เกสโร	นักวิชาการแรงงาน 3
นางนฤมล	สกุลหรั่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นายเรืองศักดิ์	รุ่งจินดามัย	นักวิชาการสถิติ
นางสาวญาณภา	สุวรรณจักร์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวสุนทรี	พูลน้อย	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
นางสาวปริญญิดา	กิ่งไม้กลาง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาววิไลพร	บัวแก้ว	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

ขอขอบคุณผู้ร่วมจัดทำ

ทุกกรม / สำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนัก กลุ่มงาน และ
เจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานรวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำสถานการณ์แรงงานของกระทรวงแรงงาน

- ❑ ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือค่าประมาณการ
- ❑ ท่านสามารถติดตามรายละเอียดเนื้อหาสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้ที่ www.mol.go.th
- ❑ หากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะประการใด กรุณาติดต่อ กลุ่มงานวิจัย
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน หมายเลข 0 2232 1418-20



สถานการณ์แรงงานไตรมาส 4 ปี 2549



Ministry of Labour

วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานเป็นองค์กรหลักในการบริหารแรงงาน

พัฒนาประชากรให้มีความสามารถ

มีศักยภาพสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขัน

มีหลักประกันมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดี